

711267

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 20-వ తేది శుక్రవారము
(శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మాఘమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.)

No. 272
సంచిక ౨౭౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన కఠిన
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

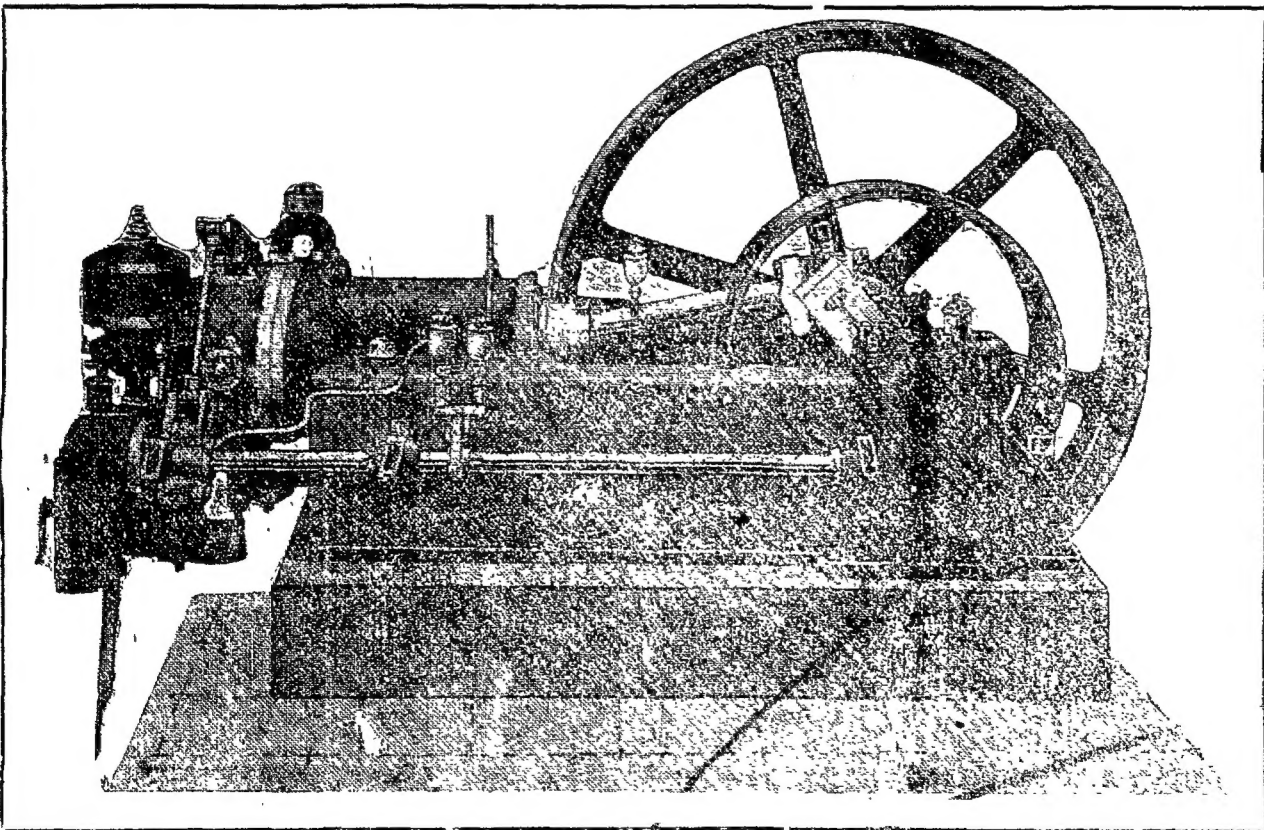
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రాబ్ నక్” లాంగుస్ట్రోక్ న్యూటైపు సెమిడీ సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

1860

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధిచెందినవి. ఎంత మడ్డి క్రూడ్ ఆయిలుతోనైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు బహు తక్కువగ ఖర్చగును.
వేపరై జరుగు తరుచుగా క్లీన్ చేయ భవసర్వములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
ఔంపరు అధికముగానున్ను వుండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు ఏకేష నేర్పరితనము అక్కర లేదు.
సోగ్ యేజంటు:-

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams “LAKSHMI” Bezwada.

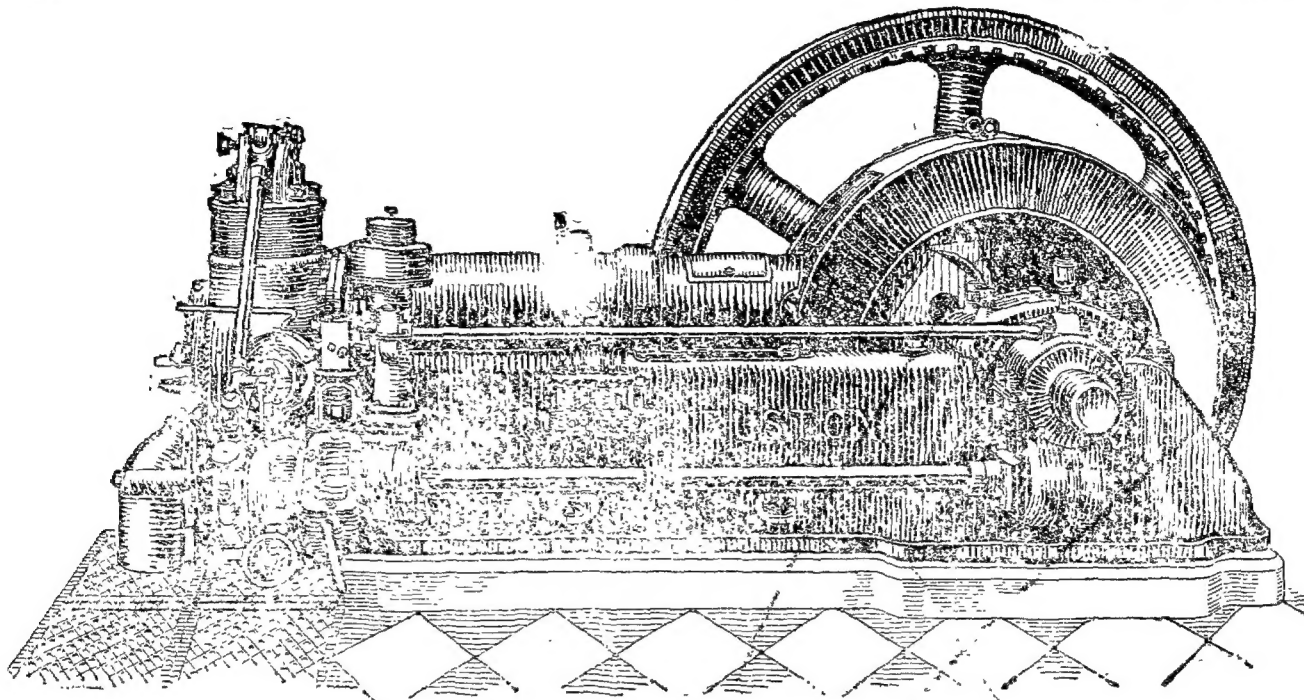
(అన్ని రకముల మిల్లుసామానులు డై రెక్టుగా యింపొమ్మచేసి స్టాకుముంచువారు “రాబ్ నక్” గ్యాసుయింజనులు, ప్లాంపులకున్నా సోల్ యేజంటు)

ది రస్ప్రెస్ క్రాడ్ ఆయిన్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిన్ ఏంజిను లన్నిటికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతపమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

నెం 4512 రు, చిత్రముగల మాక్యటలాగుకు వ్రాయుడు (388)
మద్రాసులో సోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజినీరు పాల్ వెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

త్వరపడుడు!

లాటరీ

మంచి తరుణము!!

కొండాపురంలో గొప్ప జిన్నింగ్ గ్రవుండ్ నట్ ప్యాక్టరీ
లాటరీ

గవర్నెంటువారి L. Dis. 3505-1924 గా తెలియపరచి లాటరీ మూలముగా

విక్రయించుచున్నాము

యంకా కొన్నిటికెట్లు కలువయందుటవలన ఫిబ్రవరి 22 తేదీ డ్రాయింగ్ జేతును మార్చి నెల 29 తేదీకి మార్చబడినది

లాటరీ కలపు తేదీ 1925 మార్చి 29.

రూ 52500 కు లాటరీ.

టికెట్లు 1-క రు 5-0-0

10500 టికెట్లు మాత్రమే

మణిఆర్జునుద్వారా సొమ్ముపంపిన టికెట్లు పంపబడును.

కమిషన్ ఏజెంట్లు కావలెను. మంచి కమిషన్ యివ్వబడును. అన్ని విషయములకు క్రింది ఆడ్రసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

లాటరీ కలపు పెద్దమనుష్యులు

మ. రా. శ్రీ, దివాన్ బహదూర్ పి. కేశవిపిల్లెగారు,

" బి.పి. దేవరాజులునాయుడుగారు,
పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, కడప.

1782 " కె. కోటిరెడ్డిగారు, బారిష్టరు, కడప.

ఆడ్రసు:—

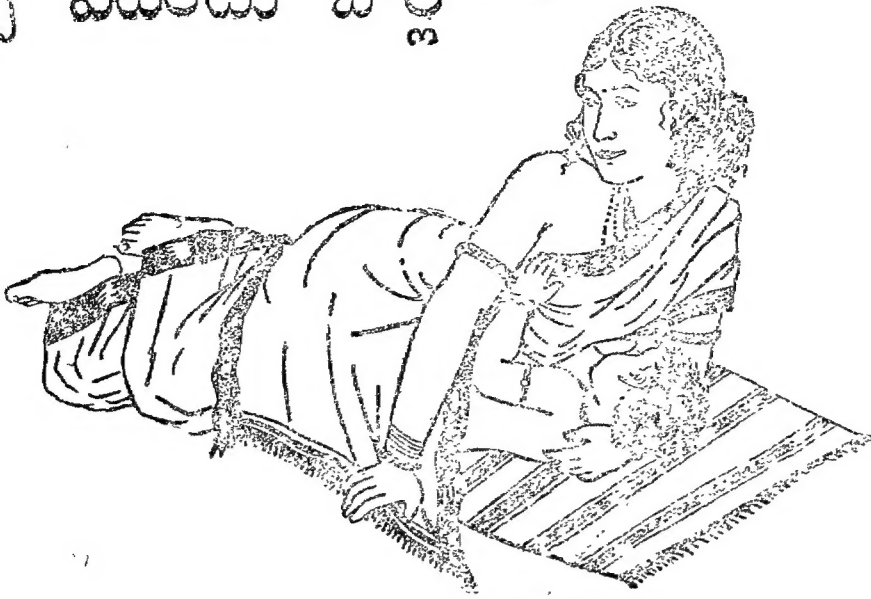
శి. యం. పెద్దరామారెడ్డి.

బి. శి. మల్లారెడ్డి.

పోస్టు కొండాపురం
M. S. M. Ry.

కడపజిల్లా.

రాచిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీ

ప్రతి విడ్డూరల్ని

తన ఆరోగ్యమును, విడ్డూరల్ ఆరోగ్యమును చక్కగా కాపాడుకొనవలెను. లేనిచో విడ్డూరల్ ఆరోగ్యమును గొప్ప కష్టములు, చిట్కాలు గలుగను. విడ్డూరల్ పాలపై ఆధారపడినట్లును

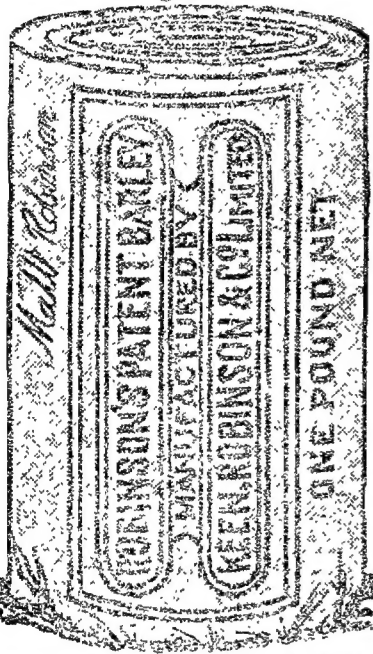
రాచిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తయారు చేయబడిన గొర్రెల తో ఆల్కహాల్ను తల్లి పుచ్చుకొనిన తనకు మంచి బలము గలుగుచున్నట్లు తెలియను, మరియు విడ్డూరల్ పాలు భారాళముగా యిచ్చుటకు పిలగును. తల్లి తన విడ్డూరల్ పాలు యిచ్చుకొనవలెను

రాచిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీతో

తయారు చేయబడిన గొర్రెల తో ఆల్కహాల్, లేక పేకపాలు, లేక డబ్బాపాలుతో చేర్చి యిచ్చుట మంచిది. ఇది మిక్కిలి శుభమైన విడ్డూరల్ పాలు మంచి జీర్ణకర్త నిచ్చు ఆహారముగానున్నది. అయితే వైద్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్న రాచిన్సన్స్ "వేటెంటు" బార్లీగానే యాంక్షపడెను. పలుకూ సీమ నున్న చుతో కలపబడి, మిక్కిలి మనముగా నుండు తెరలో బార్లీ వాడుటను చూడుము.

FIG. 3.

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని మెప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాతమైనమందు. ఇది ఇప్పుడీపుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, చిక్కలు, పోటులు, బెణుకులు, మొదలగు బాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిజేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయికము పొగలవు, నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు ఆవరణదాహులను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలదాహులను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిపాపులలో దొరకును

మోహినితైలము

వెండ్రుకలను వెంచి నిగనిగలాడించును కండ్లకు చలువచేయును

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

తామరతైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూర్ణము

పండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపొదుము.

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

ఇనాం!

నగలక్యాటలాగు

ఇనాం!!

నవరంబంగారుకు, సీమవెండికి, మంచి పనితనమునకు, శ్రేష్ఠమైనమణులకు పూచీ యివ్వబడును

APPLY TO:-

KESHAVJEE DEVACHAND,

Manufacturing Jewellers, Gold and Silversmiths & Precious stone merchants,

1/233, China Bazar Road, Madras.

1951

మీ రిదివరలో మావద్ద రముచేయకుండిన ఒకదాని తప్పక చేసి లాభమునుపొందుదు.

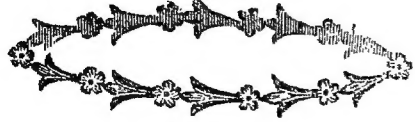
1842

సాగవైన చేతిగొలుసు.

యిది 3 మొదలు 6 నవరములవరకు తయారగును. లా కెట్టుతో సహా మజూరి రూ 10-0-0

రాళ్లలు ప్రత్యేకధర యివ్వవలెను.

పుష్పములతో గాజు

3 మొదలు 6 నవరములలో మూరగను జత 1-కి చేదారంసహా మజూరి రూ 8-0-0 లు.

పుష్పరాగములతోడు జత 1 కి రూ 40 మొదలు 120 వరకు గలదు. కెంపులు, పట్టెకెంపులతోడు కూడా మావద్ద గలవు. రకము, సైజుననుసరించి ధరలుండును.

నవరముబంగారుకు, మేలుపుష్పరాగము, కెంపులకు, సీమవెండికి పూచీనిచ్చెదము

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకాలు, నెం 25, చై. బజారురోడ్డు, మద్రాసు

ది లక్ష్మి ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్ ఆఫీసు:—10, నిస్ బెట్ రోడ్, లాహోరు.
చెన్న పురి రాజధానియందున్న డివిజన్ ఏజంట్లు

1. మిస్టర్ కె. నదానరావు, టెంపిల్ పీథి, కాకినాడ.
గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలు.
2. మిస్టర్ మదూరు నారాయణ రెడ్డిగారు, ముద్దూరు, కడప జిల్లా.
బళ్లెం, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలు.
3. మిస్టర్ టి. శరవణంగారు, ప్రాప్రెటరు మెన్బర్స్, టి. శరవణం అందుకో లాండ్స్ డానివిల్లింగు, మైసూరు.
మైసూరు, కూర్గ రాజధానులకు.
4. మిస్టర్ టి. ఆర్. భాస్కర్లు 5009 సెకండు బజారు సెకండ్ డ్రాబాదు.
హైదరాబాదు సంస్థానమునకు.

వైన తెలుపబడిన జాగాలలో నభ ఏజన్సీ కావలసినవారు నదరు డివిజన్ ఏజంట్లకు దరఖాస్తులును పంపుకొనవలెను. ఇతర జాగాలలో కావలసినవారు ఈ దిగువ చిరునామాలకు పంపుకొనవలెను.

పండ్ల త కె. సంతానం. తేక లోకల్ అడ్వైజరీ ఆఫీసు,
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, లాహోరు. 16 నుంకురామ తేటిపీథి, మద్రాసు

ధ ర లు
కరనము.
కేటలాగు
ఉచితము

కంటిన్యూయింగ్ టూల్స్ కు ప్రసిద్ధి పుట్టిన (8068) జానానిధములగు రివాల్వర్లు ఆరుతేక బిరుతోటాను టెక్నోనాని [ప్రాప్రెటరు 1023 సం॥]

కాశము 3.2, 3.8, 3.6 అంగుళములలో దొరకును తిన్నవి. కేబుల్ పెట్టుకో గలిగినవి కూడ దొరకును. యు. వి. రామానుజం కేట్టి అందు 90 పెని, నెం. 102, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఔషధములు 1947

ఎప్పుడును శ్రేష్ఠముగా నుండుటకు ఆయుర్వేద శాస్త్రమునందు ప్రాచీనములచే తెలుపబడిన ప్రకారము వాటిని తయారుచేయుటయే ముఖ్యకారణము. అందుచేతనే అవి వైద్యులచేతను ఇతర ప్రజలచేతను ఇది స్థాపించబడిన 1890 సం॥రమునుండి విడువక వాడబడుచున్నవి. ఒకసారిపరీక్షించిన, మీకును సమృద్ధము కలుగును.

గుజరత్ ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి

అహమదాబాదులోనున్న వైద్యరాజ జత శంకర్ లీలాధర్ గారిచే స్థాపించబడినది. 1925 సం॥రం మద్రాసు, 1902-1921 సం॥రములందు అహమదాబాదు, 1918 సం॥రం మట్రా, 1914 సం॥రం కలకత్తా, 1914 సం॥రం జెల్లి, 1916 సం॥రం పూనా మొదలగు స్థలములందు జరిగిన ఆల్ ఇండియా ఆయుర్వేదియ సమావేశములందును, హిందూదేశీయ మహాజనసభలందును అనేక స్వర్ణ, రజతపతకముల నిచ్చియున్నాడు. "ప్రతిభోటను ఏజంట్లు కావలెను"

మహాత్మా గాంధీగారి అభి పాయము.

ఈ ఔషధశాలను రెండవసారి పోయిచూచితిని. వైద్యరాజగారి ఉద్యమము నిజముగా చాల గొప్పది. ఔషధశాలయందు పరిశుభ్రత, యేర్పాటు చాలా బాగుగానున్నది. రోగులు అచ్చటనే యుండుటకు కూడ ఏర్పాటులుచేయబడినవి. ఆప్రకారము చేయువారు యింటివద్దకంటెను శ్రేష్ఠతరమైన చికిత్స పొందగలరు. వైద్యరాజగారు ఔషధములతో కూడ ప్రకృతిచికిత్సను కూడ అవలంబించుట మిక్కిలి తృప్తికరమగు విషయము. ఇచ్చట ఔషధ సేవకంటెను, ఆహారనియమములు మిక్కిలి శ్రద్ధతో గమనించబడుచున్నది. 30-6-1916. మోహన్లాల్ కరంచంద్ గాంధీ.

ఆన్ని ఉత్తరములు ఈదిగువ విలాసమునకే వ్రాయవలెను. పూ రివివరములు గల క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

D. DESAI & Co.,

17, Edayapalayam Street, P. B. No 515 P. T. Madras.

సి ద్యా స్థ లు కావలెను.

చాలాజా రోడ్డులో నెం 57/58 రు గల మా ను తన, విశాలమైన కట్టడమునందు మోటారు నడుపుటకును, మెకానిజము సేర్పకొనుటకు విద్యార్థులు కావలెను.

15000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణముగల స్థలముగలదు.

తక్షణమే తెలుగు, ఆంగ్ల ప్రాస్పెక్టునునకు వ్రాసి పంపబడును.

క్రి స్టి పా ల్

తంతివిలాసము:—మోటార్స్ } శ్రీ రామ్ మోటారు స్కూలు,
తలిఫోను:—నెం 1444 } మద్రాసు.

Madras-Races 1924-25.

చెన్న పురి

1804

గుర్రపు వందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో వందెములు జరుగును
8 వ ప్రాప్రెటరు

రెండవది నము 21-2-25 శనివారము.

ఫోక్స్ టోటాలి జేటరు, జుక్కు మేకర్లు

శ్రవణ కట్టు ము:—

మొట్టతొలితరగతి: పురుషులకు రు 5. స్త్రీలు రు 3.
రెండవతరగతి: " " 1. " 0-8-0.
వీచే, పోర్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్వేచ్ఛబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు చూ పెద్దనోటినులను చూడకోరెదము.

వెల్లింగ్టన్ సి సి మా

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు 953
14-2-25 శనివారమునుండి 20-2-25 శుక్రవారమువరకు

హారోల్డు యాడ్

లాయ్డ్ ది గ్రాండు గారి నాడుకత్తముక్రింద జరిగినది మితిలేదనవ్వను ట్టింపుచును
పాతెస్లేట్- బేబిమేరి ఆన్ బారన్ ఇన్ మాజోసు అందునన్ మైరుకూడ ప్రదర్శింపబడును

బ్రహ్మసూత్రాధి చంద్రిక

తెనుగు వచనము

రెండుసంపుటములు (తొలి 12 రు 12.
తెలియొపనివత్తు, సజీక " 8.
ద్యాదకోపనివత్తులు, సంస్కృతమునకు సరియైన తెనుగు 8.
ఆశ్వుకపీయము, నూతనముద్రము రావుసాహెబు గిడుగు శేకటరామమూ రి పంతులుగారి పరిష్కారము పరిష్కార పీఠికతో నున్నది. " 8-0

వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రులు

అండు సన్సు

292, ఎస్ట్రేనేడు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర శ్రీ మద్భాగవతము :—

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయము నేర్చి తెనిగింపబడినది. ఏళ్లొకమునకేపద్యమో తెలియటకు శ్లోక సంఖ్యగూడ జేర్చబడినది. విశేషార్థములుండుతావునఁ గింద నర్థము వ్రాయబడినది. భారతమంతగ్రంథము. గొప్పదికలగును.

మూడువాల్మీయులు	రు 12- 0-0
శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము	5- 0-0
శ్రీ ఆంధ్రలలితో పాఖ్యానము	1- 8-0
హాలాస్యమహాత్మ్యమునబడు } మధురాపురమహాత్మ్యము }	0-12-0
విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేకనాటకము	0-12-0
పాండవాజ్ఞాతవాసము	0-12-0

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప.

బ్రహ్మ

శ్రీ దయానంద సరస్వతీ స్వాముల

వారి సంక్షిప్త జీవన చరిత్ర
పలయువాడు మంగిళాడి పురుషోత్తమశర్మగారు పిప్పర తిరుకుతాలూకా అని వ్రాసిన బడయగలరు.

దౌర్జన్యవిధానము ఒక వివరకరుని వాదము

మహాత్ముని ఖండనము

(ఎంగు ఇండియా)

ఒకవిశేషి నాకొక శత్రువు ప్రచురణార్థమంపెను. అయిత
పేరిచ్చెను గాని చిరునామా ఏదియో తెలుపలేదు. నేను తెల్లం
కాంగ్రెసులో విప్లవకార్యమును గూర్చి చెప్పినవానికై
యారేఖ ప్రత్యుత్తరముగ వ్రాయబడినది! ఈశత్రువును దేశ
ముపై ప్రేమయు, ఉత్సాహమును, స్వార్థభావమును
గానియుచున్నది. విప్లవకార్యము నే నేమోదోషము తేనినట్టి
తలంపుతో అయ్యది మనసునం గంచుకొని వ్రాసినట్లుల గూడ
గానియుచున్నది. కావున ఈశత్రువు పేరుతెలుపడ ప్రకటించు
చున్నాను. ఈ విశేషి డొరిపేరేమో తెలుపలేదు. ఈ క్రింద
ఆ శత్రువాడెవరను సంపూర్ణముగ నెఱిగియున్నది తేకుండు నిచ్చు
చున్నాను:—

శత్రు

“విప్లవకార్యము మానముగ నుండకుండ భారతరాజకీయ
రంగమునందు మరల ప్రవేశించునదిల మీరు రాజకీయరంగము
నుండి విరమించెదమని వాగ్దత్తము చేసియుండిరి. ఈవిషయమై
మరల జ్ఞాపకముజేయుట నాధర్మమైయున్నది. దౌర్జన్యరహిత
ఆపహరణాద్యమును పరిక్షించుట యిప్పటి కైపోయినది. ఈ
పరిక్షకు పూర్తిగ నొకసర్వము గావలెనంటిరి. కాని అయ్యది
నాలుగయిదు సంవత్సరములు జరిగెను. ఇంకను కావలసినంత
కాలము పరిక్ష జరుగలేదని మీ రనెదరా?

మహాత్ముని మాహాత్మ్యము

“ఇక్కాలమున మీరు మహాత్ములలో నొకరుగ నున్నా
రు. మీ నాయకత్వమున, మీ ప్రేరేపణచేరి మీ కార్యవిధాన
ము ఏకారణముచేతనైన నేమి, దేశములో నర్హులములచే నను
సరింపబడెను. నేలకొలదినుండి యువకులు దేశములో రవ్వల
వంటివారు ఉన్నట్లు తాపాచూసంతకు వినియోగించి మిషిధాంత
ములను అనుసరించిరి. దేశముంతయును మీ పిలుపు నాలించి
ననియే చెప్పవచ్చును. ఇందు అయ్యకవిత్త మేమియు లేకున్న
అపూర్వ మనియే న చెప్పవచ్చును. ఇంతకన్న మీశేమి
గావలయును? మీ యనుసరులు త్యాగమును చిత్తశుద్ధి ని
జాపుటలో నేమాత్రమును నెనుపీయలేదు. ఎంతటిస్వార్థమును
వైతము తనువృత్తులను విడనాడిరి. యువ
కులువైతము ప్రపంచమునందు తమ భవిష్యదభివృద్ధి నంతకు
పాడుకొనికొని మీపతాకముక్రిందజేరిరి. డబ్బు ఆదా లేకపోవు
సరికి వందలకొలది కుటుంబములు నిర్భాగ్యులైరి. డబ్బువిషయ
ములో పము లేకపోయెను. మీరు ఒకశోటిరూప్య
ములు గావలెనంటిరి. అడిగినదానికన్న నెక్కువయే వచ్చెను.
మీరు తలంచినదానికన్న మీపిలుపును చాలయెక్కువగ అతింప
బడెనని చెప్పినవర్తమానము గాజాలరు. భారతదేశము తనకు
ఎంతసరకు సామర్థ్యముగలదో అంతసరకు మీ నాయకత్వము నను
సరించెను. ఇయ్యది కాదనువారెవరు నుండజాలరు. ఇంకను ఉ
ద్యమము తగినంతగ పరిక్షింపబడలేదని చెప్పెదరా?

ఉద్యమమెందు కపజయముగాంచెను?

మీ ఉద్యమ ముపజయము గాంచుటకు భారతీయులకు
చేపియును లేదు. మీరు దేశమున కొక కార్యవిధానమును
జూపితిరేగాని దేశమును విజయము బడయునట్లుల నడుపజాలక
పోయిరి. ప్రజలుతగినంత దౌర్జన్యరాహిత్యముగ లేకపోవుటవలన
దౌర్జన్యరహిత ఆపహరణాద్యము ముపజయము గాంచెననిచెప్పట
లాయరువలె వాదించుటయునుగాని సాధ్యమైతి చెప్పట
గాదు. గతకొలదివత్సరములలో నున్నంతకన్న ప్రజలు ఎక్కువ
దౌర్జన్యరహితముగ నుండజాలరు. వారున్న దౌర్జన్యరాహిత్య
స్థితిపేరికి తనముగానియవరకు గూడ పోయెను. ఈపరికిందల
దౌర్జన్యరాహిత్యము మీ కక్కరలేదని మీరనవచ్చును. కాని
మీకార్యవిధానమునందుపిరివారలను దైర్యవంతులుగజేయునట్టి
గాని, లేకపిరివారలను ధీమతుల జేరకుండు నిశ్చయమునట్టిగాని
అంతముగానరాదు. ఇందుప్రజలకేపియునులేదు. ఆపహరణ
వాదులు చాలమంది పిరివారుగాని దైర్యవంతులుగాదని చెప్పట
ఎట్లొకప్పుడొకటకు మాత్రమగును. ఇట్లునట దేశమునకు
పాడుకొనులేదని అవమానపరచుట యగును. భారతీయులు పిరి
పండ్లు గారు. వారల ధీరత్వము ప్రపంచములో గొప్ప గొప్ప

చిదంబ మిత్రాభిమతము కలెసి, విమతేదే జెజవాడ

1913 సం॥ యుండియో కంపెనీల అక్రమ కారం రిజిస్టరు చేయబడినది. భాగము 1-కి రు. 100 లు చొ
యివ్వవలెను దరఖాస్తుతో రు 20 లును, అల్లాటుమెంటు అయినప్పుడు 20 లును,
మిగతా రు 60 లునుమూడు సమమైన వాయిదాలలో యిచ్చే ఏర్పాటు. 1799

ఈ కంపెనీమిల్లుల యజమానులచే స్థాపించబడినది.

జెజవాడ, బందరు, యేలూరు, రామవరప్పాడు, దుగ్గిరాల, పెంటపాడు.
గుడివాడ, తాడేపల్లిగూడెము, నిడదవోలు, గణపవరము, కవులరము, పెదవేగి.

వగైరా గ్రామాదులలోని అనేకులు పెద్ద పెద్ద రయిలు విల్లులవాడు యాకంపెనీలో భాగస్వాములుగా చేరియున్నారు.
కంపెనీ ప్రారంభించిన సంవత్సరమే, 100 కి రు 40.00 చొప్పున భాగస్వాములకు డివిడెండు పంచిపెట్టబడినది.

అయిదు యంజనులు, స్త్రీయంజనులు, పోర్టుబుల్ యంజనులు పంపులు వగైరా విల్లుసామానులు కావలసినవారు
ముందుగా మాకు వ్రాసినచో బొంబాయి, కలకత్తా, చెన్నపట్టుములలో గల యితర కంపెనీలవారి ఘోషంపై సమమైన ధర
లతో ప్రత్యేకపు సదుపాదువిచ్చి నష్టము చెయ్యబడును.

గుడ్లవల్లేటి గోపాలరావు.

వి. యస్. చిన్న సామి, వి.వి.,

మేనేజింగు డైరెక్టరు.

బ్రాంచి ఆఫీసులు:—

118 ఆర్మీనియం స్ట్రీటు,

7/3 ఓట్లకోర్టుహౌసు కార్నరు,

జనరల్ మేనేజరు.

తంజివిలానము: “డక్కన్”

తంజివిలానము: “అజ్మీర్”

677 లోహార్ చార్

చెన్నపురి.

కలకత్తా.

ఆరబ్ బిల్డింగు,

బొంబాయి.

ధీరుల ధీరత్వమున కేమాత్రమున పీసితాదు. ఇది కాదనుట చరి

త్రయే కాదనుట యగును. భారతదేశపాపదీరత్వములగూర్చి
నేను చెప్పువపుడు పురాతనప్రతిష్ఠనుబట్టి గాక ప్రస్తుతము గా
నియుచున్న దానిని బట్టి చెప్పచున్నాను. భారతదేశ
మింకను చావలేదు కనుకనే యున్నది.

“భారతదేశమును నిజమైన నాయకుడు ఏనుగుగవలె
సింగునంటివాడో, గురురామదాసు, శివాశంకరాచార్య గారు
యను.

భారతదేశమునకు ఒక కృష్ణునివంటివాడు చక్కని ఆద
ర్శమునొసగగలవాడు ఒక్క భారతదేశమునకే గాక మానవ
ప్రపంచమున కంతకును యేకభావము యెట్టి సామర్థ్యము గగి
నను అనుసరించునట్లు జేయగలవాడు గావలయును.

దౌర్జన్యరహిత ఆపహరణాద్యమును అనుజయముగాంచు
టకుకారణము అచ్చటచ్చట భావోద్దేశమువలన దౌర్జన్యముప్రబ
లుచునట గాక అందు ఉత్సాహపైదర్శనము లేకపోవుట యు
వలయును. మీరు బోధించిన యాదర్శము భారతసాంప్రదాయ
ములకును విజ్ఞానమునకును తగినదిగాదు. అందు అనుకరణముగల
దు. మీరు ప్రజలకు బోధించిన ఆహింసాతత్వము నిరాశ జనించి
నపుడు వచ్చిన తత్వముగాని జేయగాదు. అయ్యది భారతదేశపు
ముఖ్యయొక్క తమగాని, గొప్పయోగుల ఆహింసగానికాదు.
అయ్యది ఆసంపూర్ణముగ బట్టాయి, బాధ్యతలముల కలయిక
యగుచున్నదిగాని ప్రాచీన ప్రతీత సమ్మేళనముగాదు. కాంగ్రె
సులు, కాన్ఫరెన్సుల పాశ్చాత్యచారమును మీరనుకరించి, దేశ
కాలపాత్రముల నాలోచించకుండుట బట్టాయివలె ఆహింసను
దేశమంతయు ననుసరింపవలె ననిరి. కాని యియ్యది భారతీ
యులు యెవరికి వారు సాధన జేసికొనవలసిన విషయమై యు
న్నది. ఇంకను దేశభారతదేశముయొక్కరాజకీయ పరమావధిని
గూర్చి యింకను యేమియు జెప్పకున్నాను. ఇది చాల కఠోర
ముగ నున్నది. మీ స్వాతంత్ర్యభావము భారతాదర్శ
ములకు సరిపోలేదు. “పర్యం పరవశో దుఃఖం, పర్య మాత్మనశం
కుఖం” అనుధర్మమునకు భారతదేశము బద్ధమైయున్నది. మాన
వుడు ప్రతివాడును తోడి మానవులకు నే
వజేయును లేదాదా భగవంతుని నేవజేయవలయునని ధర్మ
మును ప్రతిపాదించుచున్నది. “జగద్ధితాయో కృష్ణాయ అశి చెప్ప
బడినది. భారతదేశము బోధించు ఆహింస, ఆహింసభావముని
గాక మానవాళి క్రోధమునకైయున్నది. ఈమంచి చేయుటకు
దౌర్జన్యమున రక్షణమును ఆపరమైనపుడు, క్రొత్తవిధి
జేసిన నెత్తురట్లు ప్రవహించునో అట్లే రక్షము నర్పించుటకే
మాత్రమును వెనుదీయదు. దౌర్జన్యమైనను ఆహింసయైనను దేశ
మునకు మంచిజేయుచుండు నెడల ఆదర్శపాఠ్యమును భారతీ
యునకు రండును ఒకటియేయగును. “వివాదాయ దుష్కృ
తాం” అని ఉపాధి చెప్పలేదు.

“కావున మీరు దేశమునకు జూపించిన కార్యవిధానము
అదర్శము భారతసాంప్రదాయ సిద్ధముగాని, రాజకీయ కార్య
క్రమముగ అనుసరింపజేయుగ గాని లేదని నాకు దోచుచున్నది.

ఇంగ్లాండుపై భ్రమయేలే?

“ఇంగ్లాండును ఉదారబుద్ధితో స్వయముగ నేమేమో
జేయజేయునని తలంచుట యేమాత్రమును ఆలోచనయము
గాదు. జలియనువాలాబాగు హత్యలు ఆత్మగత్యుదయమునకు సక్రమ
సాధనములని నమ్మిన ఇంగ్లాండు ఓడ్డయరు నాయకులైన
విచారింపి అనారకత కనుకూలముగ తీర్చుకొని ఇంగ్లాండు
స్వయముగ మేలుజేయునా? ఇంకను మీకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ
మునందు యేమాత్రమైన విశ్వాసమున్నయెడల అనేక కార్య
క్రమమునకు గాని అవకాశ మెక్కడగలదు? బ్రిటిషు ప్రభుత్వ
మున కజ్ఞానోదయము గలుగునట్లుల జేయుటకే యుద్యమము
గాని అవసరమైనపుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యొక్క సదుద్దేశ్య
ముల గూర్చియు అధిక్యమును గూర్చియు మాట్లాడనేల!
మీలో సాధు మాహాత్మ్యముపోయి యెండవకు పనికొని
జేసును వాదింబులయైనట్లు లున్నది. లేదా ఆర్థ సత్యములను
వివరింపమేకాదని గావచ్చును. ప్రపంచములో నితరస్వతంత్ర
దేశములతో బాటు భారతదేశమును సంపూర్ణ స్వతంత్రదేశ
ముగనుండుట ఒకటి, స్వతంత్రదేశముగనుండి బ్రిటిషు సా
మ్రాజ్యముపైన మొట్టుమందుకు మరయొకటి. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య
ములోనే యెండవలెనని మీరు జెప్పవలయును మీరుజేసికొని
ని చెప్పుచుండు మీ మానవత్వ సమలోచము
ములలో నొకటిగ గానిండును. ఇప్పుడులేనిపోని
దేశా పెద్దఆపరమమచ్చైనది ఉత్సాహపైదర్శనమును మీరు
దీసికొని సమన్వయము జేసినట్లుల గానియుచున్నది. ఈకారణ
ముచేతనే దేశములోని యువకుల దృష్టిని మీరాకర్షింపజాలక
పోయిరి. ఇక్కాలమున మీకన్న యెక్కువవారు లేరని వారు
గుర్తించినను మీశోక్తిలకు ప్రతికూలముగ బోవుటకు వారు
దైర్యముజేయుచున్నారు. వీరదే భారతవిప్లవకారులు వారిక
నేమాత్రమును మానముగనుండజాలరు. అందుచేతనేవారు మిమ్ము
లను రాజకీయ రంగమునుండి విరమింపగోరుచున్నారు, తేదా
రాజకీయోద్యమమును విప్లవకార్యమును కాటంకముగ గాక
సహాయకముగ నుండునట్లుల నడుపగోరుచున్నారు. ఇంతవర
కును వారు మీశోక్తిల ననుసరించి ఆగియుండిరి. ఇంతేగాక
వారు చేతనైనంతవరకు మీకు సహాయ
ము జేసిరి. కాని యిప్పుడు పరిక్ష యు
నది. కావున విప్లవకారులజేయు ప్రతిసభంగమేమియు లేదు.
వాదానముజేసినట్లుల సంవత్సరము మాత్రమే గాక అంతకన్న
వకాలముగూడ మానముగ నుండిరి.

విప్లవకరులగా జూలరు

“మరియొకవిషయము గలదు. మీరు విప్లవకరులవిషయ
మున అనేకవిధములపారలపిరి 89వ దేశమునహంభాధ్యక్షింప
స్వాసమునందు వారిని నిందించిరి. విప్లవకరులు భారతదేశాభి
వృద్ధి నడ్డగించుచున్నారనిరి. అభివృద్ధియనుమాట కర్థమేమి
యో నాకుచెలియదు. రాజకీయాభివృద్ధి యెనయెడల, అట్టిది
ప్రతిప్రయత్నమును యిదివరకు భారతదేశముజేసినది విప్లవకర

పక్షముయొక్క త్యాగమునకు ప్రయత్నమువల్లను ముఖ్యము గా జేయవలసిన కారణము. ఇదిగారు విభజనము కొట్టి వేయుటకు వేరే గాటు విప్పవలసిన ప్రయత్నములు కారణముగాను దురా? మామొంటి సంస్కరణములు వచ్చినవి భారతదేశములో దృఢమువలన గాదంటారా? మాంటుఫర్డ్ సంస్కరణములు గలటును పూర్తిగా గానున్న ముఖ్యముగా నీవిప్లవోద్యమము తోడ్పడలేదంటారా? ఈసంగతులన్నియుకాని మిరన్నను నాకాశ్చర్యము గలగదా. కాని యీయొద్దముయొక్క పాటలనును బ్రతిమ ప్రభుత్వము వారే కనుగొనిన నేను గట్టిగా జెప్పగలను. భారతదేశములోని విప్లవకరణములు జేయుట నులలనే భారతదేశమునకువచ్చి ప్రాంతోద్రేకమున కొప్పుకొన్నట్లు కీ కీ మాంటాగూగారు ఒకగొప్పభారతీయునితో జే జెప్పియుంటిరి.

ఈసంస్కరణములు నిజమైన యభివృద్ధి గావనియును నెడల యీ విప్లవోద్యమము వలన భారతదేశము నైతికముగ గొప్పఅభివృద్ధి గాంచెనని చెప్పెదను. భారతీయులకు చావన్న తగనిభయము. అట్టితెరి ఉన్నత ధీరకార్యమునకై ప్రాణముల రిండుబయలు ఆధిక్యముగలదని భారతీయులు కనుగొనునట్లు ల యీవిప్లవకరణము జేసెను. చావన్న భయములేదనియు, అదియందరును వరింపలసినదేయనియు యీవిప్లవ రును దేశము నకు చాటిరి. తనవిద్యాసములను నమ్మకములనుబట్టి చచ్చిపోవుటయందును, అట్లుచచ్చిపోయి దేశమునకు నేపజేయుట గాన జేసెనయనియు తలంచి ప్రాణముల విడుదలయు న్యాయమును క్రమమునని తలంచి నమ్మిన ఉద్యమమునకై ప్రాణములర్పింపవలసియున్నపుడు అట్లేయర్పింప సిద్ధముగ నుండుటల జేయుట యందును నైతికాభివృద్ధి లేదా?

ఎన్ని కష్టములు గల్గినను అపజయములు చేసారినను ఆన ర్థము నేమాత్రమును విఫలమయ్యెనంటి, తాత్కాలికోద్యోగము లెన్నికల్గినను మానిపోయి యెవరో గొప్పవారు పెద్దసిద్ధాంతముల జెప్పిరని పరివర్తనమందకయు, ఎంతకాలము జెయులోనం దిన భీతికొందక, సంవత్సరముల కొలదియు ఆత్మదైర్యమునుబడు ఎతుండుటయు, ఇట్టి పట్టుగల దైర్యము భారతదేశము గావించిన నైతికాభివృద్ధిని దెల్పుటలేదా? ఇదంతయును విప్లవకరణ దృఢ ఫలితముగాదా?

“విప్లవకరణ మిరిట్లు జెప్పిరి. “మీరు మీప్రాణములను రక్షింపజేయక పోవచ్చును. కాని దేశమునకై చావనిప్రములేనివారల ప్రాణములను మాత్రము మీరు అలక్ష్యముతో జూడరాదు.” ఈవాక్యముయొక్క అర్థమేమి విప్లవకరణ దెలియుటలేదు. చారిత్రా విచారణలో క్షింపబడిన 70 మంది చావునకును యీవిప్లవకరణే కారణమందారా? జరిగినవాటిని గురించి నామొంటుఫర్డ్ అమాయకుల వై బాంబులనువేసి చంపుట కీ విప్లవకరణదే బాధ్యతయందారా? ఇదివరలోగాని యిప్పుడుగాని విప్లవకరణ యీ ఇరువది యేడ్లనుండియు సంరంభమనందు అన్నములేకమాడు జన సామాన్యమును జేరమని కోరిరా? ఇప్పటి నాయకులనేకులకన్న విప్లవకరణకు ప్రజలనున్నయొక్కన బాగా తెలియును. అందుకనియే వారు తమకు బలముగలదని నమ్మకము గలవరకును ప్రజలతోపోవద్దనుకొనిరి. ఉత్తరభారతదేశమున జనసామాన్యము యే అపసరమువచ్చినను సిద్ధముగనుండురని వారికి నమ్మకముగలదు. ఇంతేగాక ఉత్తరదేశజన సామాన్యము చాలాప్రజ్వలకరణము భగ్గునునదియుగాన జాగ్రత్తగా పనిజేయవలెనని గూడ వారికి దెలియును. మీరును మీపక్షమువారే ప్రజల భావములను దెలిసికొనబాలక వారిని యెన్నెన్నియో కష్టముల గుండుచున్నవారిని కోపావిష్టలను సత్కారహోద్యమములోనికి లాగిరి. అందులకు మీరు నష్టపడవలసివచ్చెను. అయితే విప్లవకరణ రెప్పజైన యిప్పుడులేనివారిని చావునకీడ్చిరేమి చెప్పగలరా?

“కాని అవాక్కార్యము విప్లవకరణ కృత్యములవలన అమాయకులు నిర్భంబింపబడి హింసించబడినావుట లోనగుచున్నారని మీరు జెప్పినదల నాకు దెలిసినంతవరకు విప్లవకరణకృత్యమున్నను ఖైదుహింసయన్న నేమియు తెలియని వ్యక్తియెవరును ఉండియు బడలేదని ఒప్పుకొందును. చాలమంది అమాయకులు హింసపెట్టబడిరి జెప్పగలను. విదేశీయప్రభుత్వముజేయు ఘోరములకు విప్లవకరణము బాధ్యతహింసకలదా? దేశములో పాపము మేనిధమున గానించినను అజివివేయటకు విదేశీయప్రభుత్వము నిశ్చయించుకొనినది. అట్లు అణచివేయుటలో ప్రభుత్వముచా రెన్నియో తప్పులనుజేయును పిరికివారలతో బాటు ధీరవంతులను గూడ ఖైదులో పెట్టి హింసపెట్టుచుండును. కాని పిరికివాండ్లు కష్టపడుచున్నందుకు దైర్య

వంతులను నిందింపవలయునా? అయితే యొక మైదానభవములు దేశమునకై ప్రాణత్యాగముగాదు.

“వివరకు బ్రతిమ ప్రభుత్వములను గూర్చి మీరు జెప్పినవానిని గూర్చి కొంత జెప్పగోరెదను.

“మీరు యెవరినైతే పదధ్రువుల జేయగోరుచున్నారో వారికొక్కవసాధన సంపత్తియు, ఎక్కువ కట్టుబట్టుములను గలవు అని మీరు విప్లవకరణకు జెప్పిరి. భారతీయుల కిష్టము లేకుండ క తిగిజేసియును కొద్దిమంది ఆంగ్లేయులు భారతదేశమును పాలించుట సిగ్గుబాటు దా? ఆంగ్లేయులకు సాధనసంపత్తియు కట్టుబాటుండు కదల ఆధ్యాత్మిక సంపత్తిగల భారతీయులు యెక్కువసాధన సంపత్తిని యెక్కువ కట్టుబాట్ల నేల గల్గియుండిరారు. ఆంగ్లేయులవలననే భారతీయులు గూడ మానవులే అట్టితెరి భారతీయులు తమయజమానులగు ఆంగ్లేయులంత సాధనసంపత్తి కట్టుబాట్లను గల్గియుండబాల నంత నిస్సహాయులై యుండు కలమేమి? విప్లవకరణ విద్యాసముంచి నమ్మినతత్వములను కాదని యేమివాదమును జూపగలరు? నిస్సహాయత నిరాశవలన జనించిన అహింసభావము భారతదేశము యుఖ్యయొక్క బలముగల వారియొక్క అహింసగా జాలదు. ఇది శుద్ధమగు తమస్సు దప్ప మరేమియుగాదు.

“మహాత్మాజీవింపుడు. మీరత్యమును సిద్ధాంతములను తీవ్రముగఘండించిరి. మీరు విప్లవకరణను యేమాత్రము సానుభూతికరంగా ఘండించి వారల మీఅభిప్రాయములతోను మార్గములతోను యేభవింపక పోవుటచేత దేశమునకు క్రతువు లనిగూడ యుంటిరి. మీరు పరపహసమును బోధించెదరు గాని యీ విప్లవకరణలను ఘండించుటయందు మీరు రవ్వంతయైన సహనము జూపబాలకపోతిరి. విప్లవకరణలు మాతృభూమి నేపజేయుటకై సర్వమును త్యజించిరి. మీరు వాటికి సహాయముజేయబాలకున్న పోనీ వాటియెడ అసహనముతో మాత్రముండ వద్దు.”

మహాత్మాజీ ప్రత్యుత్తరము

నేను దేశముయొక్క రాజకీయ రంగమునుండి యెప్పుడెట్లు విరమించెదనో యెవరికిని వాగ్దత్తము జేసియుండలేదు. భారతదేశము నాసంక్షేమమున స్వీకరింపక రక్తపాతవిప్లవము గోరునెడలఅప్పుడుగాదు యిప్పుడును యెప్పటికిని, విరమించెదనని జెప్పెదను. ఆఉద్యమమువలన భారతదేశములనుగాని లేదా ప్రపంచమునకే గాని యెట్టి ప్రయోజనముగాని యుండునని నాకు నమ్మకము లేకపోవుటవలన అట్టిదానియందు నేను పాల్గొనబాలను.

అసహాయోద్యమము అడ్డుతెముగ ననసరింపబడెనయియు అసహాయమును మించి విజయము గల్గెనయియుగూడ నాకు నమ్మకముగలదు. ప్రజలలో గల్గిన అడ్డుతెప్రబోధమే యందులకుగానించుచున్న నిదర్శనము.

దేశము అడ్డుతెముగ ఆత్మనిగ్రహమును జూపెనని నాకు నమ్మకముగలదు. కాని అహింస ననుసరించుటలో చాలలోల దెనవి మాత్రము నాయభిప్రాయమునే మరల దెల్పుచున్నాను. “నాజేదాంతము” బట్టినయి, బౌద్ధమతము అసంగత పమ్మోకమని నేను నమ్మును. అదియేదో నాకుదెలియదు. అయ్యది సత్యమని మాత్రము నాకు దెలియును. అదియే నాకుప్రాణము. బట్టినయినుండి, బుద్ధునినుండియు నేను చాల నేర్చుకొంటిని. విలే నాజేదాంతము గీతావాక్యార్థమునే స్ఫురింపజేయునని యెట్లో భావించుచుండును. నాది తప్పేగావచ్చును. అందువలన నాకుగాని మరియెవరికిగాని హింస గలుగబాలదు. కారణ మేమనగా నేను శుద్ధసత్యమునే విశ్వసించునెడల అయ్యది యెందుండి గ్రహించినన్న విషయము ముఖ్యమైనదిగాదు.

నాజేదాంతమును అందున్న గుణముల బట్టియే పరీక్షింపవచ్చును. ప్రపంచమునకు యుద్ధములలో వినువు వచ్చినదని నానమ్మకము. ఇతరదేశములనుట యెట్లున్నను భారతదేశములో రక్తపాత విప్లవము విజయము గాంచునని నానమ్మకము. ప్రజలు కలసిరారు. ప్రజలు పాల్గొనబాలని యుద్ధమును వారి జేమియు నేలు జేయబాలదు. రక్తపాత విప్లవ మొకదేశ విజయము గాంచినను ప్రజల కింకన దుఃఖమే యుతికొనించెను. కారణ మింకను విదేశీయపాలనమే యుండును. నేను బోధించు బౌద్ధసత్యహింసయు బలవంతు లుపయోగించునదియే. బలహింస లుగూడ యొక్కవ బలహింసలుగాకుండ అందు పాల్గొనవచ్చును. అందు జేరుటచేతనే బల మెక్కువగును. జనసామాన్యము యిది వరకు కన్న దైర్యవంతముగ నున్నారు. బౌద్ధసత్యహింస సంరంభమునగా ప్రజ లందరకును పనికేవచ్చు నిర్మాణమగును. అందుచేత

దానిలను రమ్ము, చీకటి, అత్యంతమేమియు సంభవించదు. దేశీయజీవితము త్వరితగతిన నడుచును. అఉద్యమ మింకను నెమ్మదిగ కనబడకండ తప్పకుండ నడుచునేయున్నది.

విప్లవకరణ దైర్యత్యాగములను నేను కాదనను కాని దురుద్యమమునకై దైర్యత్యాగములను వినియోగించుట అడ్డుతెకొని దుర్వినియోగము జేయుట యగును. ఇట్లు దురుద్యమమునకై దైర్యత్యాగములను దుర్వినియోగపరచు క్రమవలన దురుద్యమముల పై దృష్టిపాటు దానికి హానిగూడజేయును.

దైర్యముగ స్వార్థత్యాగముజేసి విప్లవకరణయెందుట తల యెత్తుకొని నిండుటకు నాజేమియును సిగ్గులేదు. అమాయకుల రక్తమలినము మాటలేకుండ దైర్యత్యాగములుగల బౌద్ధసత్యహింస మానవుడనగు నేను అంతటిదైర్యమును జూపగలను. భగవంతుడుగాని మానవుడుగాని యెరుంగని ఘోరదుష్కర్మకృతులకు ప్రబలమగు ప్రత్యుత్తరము అమాయకులయిష్టముతో త్యాగ సంసిద్ధులగుదురే.

స్వరాజ్యమునకు గొప్ప ఆటంకములుగనున్న మూటిని విప్లవకరణలకుదెచ్చెదను. రాటము సంపూర్ణముగ వ్యాపింపకపోవుటయు, హిందూమహమ్మదీయులకుగల విభేదమును, నిమ్నజాతులను అమానుషముగ నణచియుంచుటయును మూడు. ఈనిర్మాణకార్యమునందు వారు చేతనైనంతవరకు ఓర్పుతో తోడ్పడవలెనని నేను వారిని గోరుచున్నాను. ఇది నైతిక బాబుగలేక పోవచ్చును అందుచేత నేను యిందులకు వీను నకు గల సహనము ప్రయత్న బలమును పట్టుదలయును, అత్యంత విప్లవకరణకు సాధ్యమగు ఆత్మహత్యమును గూడ ఆవిశ్యకమై యున్నవి. అసహనముగల్గిన యెడల విప్లవకరణకు దృష్టిచెదిరి పెడదారికి త్రొక్కించును అన్నములేక మాడుజనమతో బాటు యెవరికిని దెలియకుండ నెమ్మదిగ మాడుచుండుటయే ఉర్రకుంబమునై నెక్కి గొప్పగా చావును వరించుటకన్న అనేకరెట్లెక్కువైనది.

విమర్శన జేయుటయన అసహనముగాదు. విప్లవకరణ జూచి జాలిజేయుటచేతనే విమర్శించిరి. అతడు జేయునది తప్పని నేను భావించినట్లే నాగిగూడ తప్పని అతడు భావించవచ్చును.

ఈశ్రేణుండింకను యితర ఆంక్షములుగలవు. కాని వానిని నేను వదలివేసిరి. వానికి ప్రత్యుత్తరము పాఠకునకే దెలియును. ఇంతేగాక అవి ముఖ్యాంక్షమున కంత సంబంధించినవియుకావు. హా! కీ గాంధీ.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజము

వారు
21.2.25 శనివారంరాత్రి సావిత్రినాటకమున్ను బెజవాడ నాటకశాలలో ప్రదర్శించురు.
రాధ—పార్వతి సుబ్బారావుగారు
సావిత్రి—ఉష్ణతూరి సంజీవరావుగారు
కె, పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

రెడ్డిరాణి సచిత్రమాసపత్రిక 1781
నం|| త చందా రు 3
మత, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చించబడును.
వారకాంత (నాటకము) విజయలక్ష్మి, నిటక తెలయ, తిమ్మరచర్లలు, లీలివర్ణన చదివితీరవలయును. నెల 12
మిథునానురాగము (కేరకన్న నెల) నెల 12
నరసింహకారికావృత్తి (అపస్తంబ గృహ్య) నూత్రములకు తెలుగు
తాత్పర్యముగల స్ఫూర్తిగ్రంథము రు. 1-10-0
రెడ్డిబదర్లు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

గమనింపుడు

నెల్లూరులో స్థానికము విస్తారముగా నున్నందున యీ గ్రామములో 1925 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 20, 21, 22, తేదీలలో మూలపేటలో జరిగిన బోవు శివరాత్రి పుత్సవమునకును ముఖ్య నెల 2 తేదీ వరకు రంగనాయకులపేటలో జరుగబోవు శ్రీ రంగనాయకులస్వామి తిరుణాళ్లకు బయట గ్రామాదుల నుండివచ్చువారికి హెచ్చరిక చేయద మొనర్చె.

(Sd.) YAHYAALI,
Chairman, Municipal Council
NELLORE

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

నిర్వహణములగుంట్లపై ప్రశ్నలు

అధ్యక్షుని వేతనపు తీర్మాన మామూడింపబడెను ప్రశ్నలు

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 18:—పర్యాయము ముగియబడి నిమగ్నముల పట్టణము ప్రశ్నలకు సమాధానము తెప్పటకు వినియోగింపబడెను. యన్. ఆర్. హోల్డరుగారు డక్కాలో యిండ్లను సోదాచేయుటను గూర్చి యడిగిరి.

బాబుకుంజాలూబాను (రావుపాటిలూబాను బహదూరు. యన్. యల్. సిగారి సోదరుడు) గారి యింటిలో సోదాచేయు నప్పుడొక యాండ్లయోద్యోగి, తనయనుచునీతో స్త్రీలున్న గదిలోనికి ముందు తెలియక జోరబడెనా లేదా యని యడిగెను. సర్ హ్యూస్ట్రీ వెన్నునగారు సమాధానముచ్చుచు, యజమాననడిగెను, గృహముజూచిరి. స్త్రీలున్న గదిలో నికిమాత్ర మొకకులకుండగు బ్రాహ్మణ సబుయన్ స్వేక్టరు షో యె ను. వాడుపోవునప్పుడు బాబుకుంజాలూబాను గారు కూడ నుండిరి. గృహము జమానినదు గనిచేయే యిల్లును సోదా చేయబడలేదు. (వక్ర యింటినుండి తప్పించుక పోయినవాడిగ్గడ దాగినే మోయని బాచుటకు కుంజాలూబాగారి యిల్లు సోదా జేయవలసినవైనను. వెనుకటి జూను 26 వ తేదీని డక్కాలో యిండ్ల సోదానుగూర్చి చేయబడిన యాక్షేపనను ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించిరాయని యిడు గగా, పోలీస్ డివిజన్ విచారణ జేయబడెననియు, నే రమునవాది ఫిరకాపత్ర లేక పోయెననియు, గానయెట్టి చర్యయొ దీక్షిణ నవసరములేక పోయెననియు, చెలిపిరి. నిర్బంధింపబడినవారినిగూర్చి సమాధానముజెప్పుచు, వెనుకటి యిట్టబరు 25 వ తేదీని, రెగ్యులేషన్ III ఆఫ్ 18 క్రింద బంధింపబడినవారందఱును, విప్లవకారులనియే నిబంధింపబడలేదు. కొందఱు ప్రభుత్వవిరోధమును బురికొల్పినట్లు లిచ్చిన యాపహ్వాసములకు బంధింపబడిరి చెలిపిరి. రాజకీయ కాళాధికార శిష్యుని కలకత్తా పుర పాలక సంఘపు కమిషనరు. కలకత్తా పౌరుల హక్కులను రక్షించుట కై రక్షణకానితో ననేక పర్యాయములు సంఘర్షణ పడినందులకే గదా బంధింపబడినదియని యడిగెను. దాని కతడు కాదని సమాధానము జెప్పెను.

అధ్యక్షుని వేతనపుచట్టము

అధ్యక్షుని వేతనపు చట్టము, సభలో నంతచర్చ లేకయే యామోదింపబడెను.

నాదియామహారాజుగారు, కొన్ని స్థలములందు 12 సంవత్సరములకంటె నెక్కువకాలము భూమి ననుభవించుచున్నవారికి, కాశ్యోతముగ ననుభవించుటకు (ఆక్యుపెన్సరైటు) నిచ్చునట్లు తీర్మానము జెప్పిరి. ఏకగ్రీవముగ నామోదింపబడెను.

అధ్యక్షునికి రు 3000 జీతము

గౌ|| సర్ ఆల్బర్ట్ రిహమానుగారు కాపనకథయందధ్యక్షుని జీతమును నిర్ణయించుట కొక తీర్మానమును ప్రహించిరి. జీతము నెలకు రు 3000/లుగ నిశ్చయించుట కొకపక్షమునారు నూచించిరి ఈసభాసమావేశము పూర్తి కాగానే, యధ్యక్షుని యుద్ద్యోగకాలము పూర్తియగును. నచ్చే యధ్యక్షు నెన్నుకొనునట్లును, వానికి జీత మేర్పఱచునట్లును సంస్కరణవిధానము దున్నది. అధ్యక్షుడు తనకాలముంతయు, సాహసనియందే యుపయోగించునను నూహతో నెలకు రు 8000 ల చొప్పున నిశ్చయించిరి. ఈనిశ్చయమును సభవారి వీలునుబట్టి మార్చవచ్చును. సర్వకాలము సభాకార్యముందే యుండు నధ్యక్షునికి బొంబాయి, పంజాబులలో రు 8000/ నను, మదరాసు వారు 2000/లను, బీహారువారు రెండుగాని రెండున్నరవేలను, అస్సామువారు రు 500/ లను యిచ్చుచుండును. 3000/ లు హెచ్చు గాదని చెలిపిరి.

మార్టీహక్కు చాచకీగారు నెలకు రు 2.00/-చొప్పున నియమింపవలెనని సవరణజేసిరి. వంగరాష్ట్రపు బాదాయము క్రమక్రమముగ తగ్గుచున్నదనియు, కేంద్రప్రభుత్వమునకట్లు ముక్రింద రిటల్తులరూపాయి లియ్యవలెననియు, నాకబనితన కులను యిండియన్ సివిలుసర్వీసు (జిల్లా కలెక్టరు) యుద్ద్యోగులకు 11లక్షలరూపాయల ఖర్చెక్కువ జేరవలెననియు, నిట్టి సమయములందఱి హెచ్చుతీరి మిచ్చుట సాధ్యము గాదని యు చెలిపిరి.

సవరణకు 52 మంది ఆమోదము. 61 మంది వ్యతిరేకములు, సవరణ పోయినది.

దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సభ మదరాసు

ఆంధ్రమున చదువుట వ్రాయుట తెలియకుండుట, ఆంధ్రులకు ఒక పెద్దకొరతనియే చేపునప్పుడు. అట్టి కొరత మన దక్షిణాంధ్రులకున్నదని మనమెల్లరికి జెప్పిన విషయమే. ఆ కొరతను బాపుటకుగాను, ఈ చెన్న పురియందు, వైసభ స్థాపింపబడి దినేదిన, అభివృద్ధి అగుచున్నది. సభానిర్వాహక సంఘము వారు, రెండుసార్లు (1) శ్రీయుత రావుహూర్ టి. వరద రాజులునాయకుగారి యొక్కయు, శ్రీయుత సర్. కె. వి. రెడ్డినాయకుగారి యొక్కయు అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయి సభకు ఎక్కువ పట్టణము చేర్చుటను గురించియు, సంఘాధ్యక్షములను, జిల్లాలయందు వెల్లడిచేయుట గురించియు యోచింపబడి దక్షిణదేశమున, నివసించు, ఆంధ్రప్రముఖులు జాబితా తయారుచేయింపవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. కార్యదగ్గులు, అట్టి జాబితా తయారుచేసి వారితో, ఈ తర ప్రత్యుత్తరములు, జరుపు విషయమును గురించియు చర్చచేసిరి. సభ యొక్క యుద్దేశ్యములను, కార్యరూపమున కాపుటకు, సమ అత్యావశ్యకము. కాబట్టి, సభాసభ్యులకు కష్టము లేకుండ, ఉండవలయునను ఉద్దేశ్యముతో అందరు ఇష్టముతో కష్టము లేకుండ, వారిచేతనైన సహాయముచేసి, ప్రోద్బలముచేయవలయునను సంకల్పమున ఆర్థసంపత్నమునకు, రూ 1 చొప్పున, చందా మిగుల తక్కువగా, ఏర్పాటు చేయవలయునని. కాబట్టి ఆంధ్రమహాజను లందఱు, వారి విప్లుక్రర్యమును నెరవేర్చుటకు ప్రార్థించబడుచున్నారు. ప్రస్తుతము 150 మంది మొదలచేరియున్నారు. ఆధము 500 మంది ఉంటే గాని సభ బలపడజాలదు. సభ్యులను బట్టియే, సభ స్థాపనము స్థిరముగా ఉండును. తదుపరి సభయొక్క యుద్దేశ్యములను నలుప్రక్కలకు వ్యాపకము చేయవలయును. కాబట్టి ఆంధ్రమహాజను తెల్లరు సభకు మొదలుగా చేరిన, త్వరితకాలములోనే మనము కార్యక్రమములో ప్రవేశింపగలము. దక్షిణాంధ్రులను లేవనెత్తుటయను ఇట్టి మహాత్కార్యమును ఆంధ్రులేగాక ద్రవిడదేశమున నుండు మన సహోదరులయిన తమిళులకుడ క్రద్ధపూరి తోడ్పడి కృషి చేయవలయుచున్నారు. ఇది శుభసూచకము. ఈదక్షిణప్రాంతమున మనవారిలో కమ్మ, బ్రాహ్మణ, రెడ్డి, బలిజ మున్నగు వారికి క్రద్ధ కలుగచేయ వలయుననియు, స్వచ్ఛముగు తెలుగు మాటాడునట్లు ఆంధ్రభాషాజ్ఞానము నెలకొల్పవలయు ననియు, శుభాపాలము మనవారికే కాక తమనల్లెల్లిజిల్లా ఓట్టప్పిదారము తాలూకా సమీపిస్తాగ్రామము నుండి శ్రీ ఆరంబర్రనాథశిల్పగారు మొదలగు వ్రావిడిలు కూడ క్రద్ధకరియిండుట శుభ సూచక మనియే చెప్పెను.

శ్రీపిల్ల గారు ఇచ్చటి సభ వారందఱు, ఓట్టప్పిదారములో నెలకొలుపబడియుండు “కమ్మవారి హిందూపాఠశాలయందు” మన మాండ్రులకు ఆంగ్రములో చదువు చేర్చవలయునను ఉద్దేశ్యముచే, ఒక ఆంగ్లో పాఠశాల యని పంపించవలయునని శ్రీ పిల్ల గారు కోరగా, నారి కోరిక ననుసరించి, శ్రీయుత సర్. కె. వి. రెడ్డినాయకుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయి కమిటీవారు, చర్చచేసి ఒక ఆంగ్లోపాఠశాలయని ఏర్పాటుచేయుటకు సభాకార్యదగ్గులకు, అధికార మివ్వబడినది. కడచిన, నెల 31 వ తేదీని ఆంగ్లోపాఠశాలయని కె.రామక్రిష్ణకాస్త్రిగారిని కమిటీవారు నియమించి ఓట్టప్పిదారమునకు, పంపిరి. పంపియిండు, శ్రీ కాస్త్రిగారు, భాషానేన చేయవలయునను శుభాపాలముగల వారగుటచే, ఆచ్చట పేరుచేయుకృషికి ఆంధ్రులందఱు తోడ్పడప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్లు ఈదక్షిణమున, 10 చోట్ల నయినను పాఠశాలలో, మనవారికి ఆంగ్రము నేర్పించుటకు సౌకర్యములు చేయవలయును. ఇదియునుగాక దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సభకు అంగపథ కయిక రాజపాఠశాలయొనని ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సభ వారికి రి గురు ఆంగ్రప్రాచారకులు కావలయునని చెప్పుటకు చాల సంతసముగచున్నది. ఇటీవల ఈదక్షిణమున ఇట్టి ప్రచారకులవలన బాగుగ ప్రచారముచేయబడి పెక్కుస్థల స్థాపనము చేయబడుటకు ప్రయత్నములు జరగబడుచున్నవని, చెప్పుటకు ఎంతో సంతసించుచున్నాను. కాబట్టి ఆంధ్రమహాజను లందఱు ఈ యధ్యమమునకు తోడ్పడుదురు గాక.

సాధు సెరదరాజంపంతులు

కార్యదగ్గు

వి. శ్రీనివాసిశిల్పినిధి ఎగుంబూరు, మదరాసు.

ఆదోని మునిశిపల్ చెరుమన్ వైస్

ఇం|| పి|| కో|| 504 స్వక్షక్రింద ఫిర్యాదువిచారణ

(స్వకీయని లేఖరినుండి)

ఆదోని, ఫిబ్రవరి 18:—మునిశిపల్ చెరుమన్ యన్. నారాయణరావువైన సభజయ్యువార్లవల్ల దాఖలుచేయబడిన ఫిర్యాదు నేడు ఆదోని వైస్మసర్ సభ మేజిస్ట్రేటుగారివల్ల ప్రాసీక్యూషన్ తరపున నలుగురు పాక్షులు విచారింపబడిరి.

క్రాన్యక్లామ్ కిషన్ రిజర్వేజేసికొన్నారు. ప్రతివాది తరపున వకీలుగా ఏ. ఫినురావుగారు హాజరయిరి. 19 తేదీకి ప్రతివాదియొక్క ప్లేజుమెంటును హాజరుపరచెదమనిరి.

బళ్లారి మునిశిపల్ చెరుమన్ మరయు మైకోర్టువకీలు యన్. నారాయణరావుగారును ప్రతివాదివరముగా కేసును వాచ్ చేస్తు వుండిరి.

ఉభయప్రదేశుల కనకూలకగు ఫిబ్రవరి 20 తేదీకి విచారణ వాయిదాజేయబడెను.

ద్వితీయ సాధుమహాజనసభ

(ఒకవిలేఖరుడు)

రక్తక్షీణమునం|| వై కాళి శు 15 ఆదివారమున పల్నాటి డి తా|| తూర్పుముఖ బుకిడి గ్రామసమీపమున నున్న శ్రీధర్మశివేశ్వర స్వామివారి ఆలయములో ప్రథమసాధు సభ సమావేశమయినది. రెండవసభ వచ్చే క్రొసనామ సం|| చైత్రశు 14 గురువారము మొదలు మూడుదినములు తిరిగి ఆధ్యముననే సమావేశమగును. అందుకు తగిన ప్రయత్నములు విరివిగా జరుగుచున్నవి. గత తేదీ 15 ఆదివారమున తాడిబిట్టలో అహ్మద సంగమువారు సమావేశమయి శ్రీయుత తేజీ శిరధ్దస్వామి ఆచారిగారిని (రాజయోగి) ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగానూ, తెంబూరు మూర్త్యనారాయణమండల నాయనిగారిని, బయనపల్లి జగన్నాథనాయకుగారిని కార్యదగ్గులుగానూ, తెంబూరు కృష్ణస్వామియ్యుగారిని సేవాసమితికి నాయకునిగాను ఎన్నుకొనిరి. ఈసంవత్సరమప్పట మూడుదినములు గొప్పయాత్రయొధర్మ శివేశ్వరస్వామివారి కళ్యాణమున జరుగు యేర్పాటు లగుచున్నవి కార్యక్రమముంతయు మునుముందు ప్రయోగింపబడును. రెండుదినములు వేదాంతోపన్యాసములు జరుగును. ప్రజలందఱును చాల ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు.

సతీ అనసూయ

గ్రంథకర్త సోమరాజు రామానుజరావుగారు

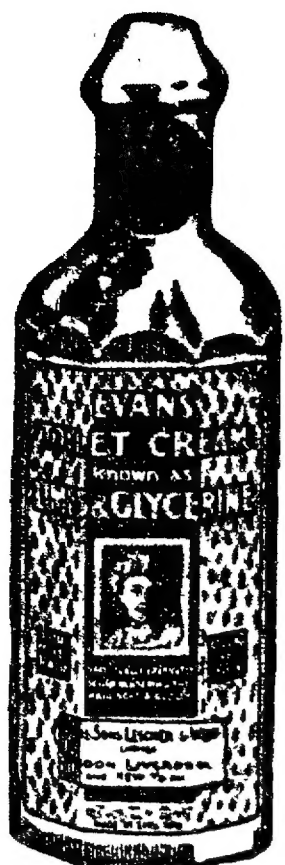
రామానుజరావుగారు యువకులైనను చాలబుద్ధివంతులు. సంగీత సాహిత్య కవిత్వములలోమంచి ప్రజ్ఞగలరు. ఇతడు ముద్ర సిద్ధపఱచును. ఈనాటకమును కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇది పాతివ్రత్యసూరమును వెల్లడింప ఉత్తమనాటకము. కవితాభారతాదర్శముగా నున్నది. పర్వలల సవక చాలయొప్పియున్నది. తెలివ్వువారుధురమై లలితముగా నున్నది.

ఈనాటకము ప్రదర్శనయోగ్యముగా వ్రాయబడెను రంగూను నగరమున విదవన ప్రదర్శింపబడినది. వెల ఒకరూపాయి మాత్రమే. ఇంతవరకును రంగూనునగరముననుండి రావుగారి పురు ధరతఖండమునకు వచ్చిరి. మొన్ననే మాకార్యాలయమునకుగూడ వచ్చిరి. ఈగ్రంథములను బడయగోరువారెవరికి యేయూరు వ్రాయవలెనో వారు తెలిపియుండలేదు. గ్రంథమునందుగూడ నెచటను కనబడదు.

కోహటు హిందువులకు వస్త్రములు

సహాయనిధికి వసూలైన మొత్తము

కోహటు హిందువులలో నిరాధారుగానున్నవారికి వస్త్రములసంకుట కేర్పరుపబడిన నిధికి యిదివరకు చేరిన మొత్తము 1909 రూపాయలు. దరిమిలూను 1807 రూపాయల వెల గల 2600 గజముల ఖద్దరుబట్టలు తమకు పంపబడెనని రావల్లిండిహిందూసభవారు నాకు వ్రాసిరి. పిమ్మట 500 రూపాయల నగదు వర్తకు చేసెనది. దానికి ఖద్దరుకొని రావల్లిండి పంపెద సరిభారతగానూ ప్రకటించిరి.

EVANS

పుట్టెను చల్లగా నుంచును.

లైమ్స్, గ్లిసరైను వాటియొక్క చల్లదనమునకు ప్రసిద్ధి చెందిన దని అందరికిని తెలియును.

ఇవాన్సు లైమ్స్ అందు గ్లిసరైన్

పుట్టెను చల్లగా నుంచుటయే గాక,

పరిశుద్ధముగాను, ఆరోగ్యముగాను నుంచును.

ఎట్టిని శీలుగల బుడ్డిని కొనుటకు శ్రద్ధ తీసుకొనుడు.

ఇవాన్సు సన్స్. లెక్కర్ ఆండ్ వెబ్,

లిమిటెడ్.

లండన్, అందు లివర్ పూల్ 1757

ఇండియా ప్రతినిధి విలాసము

పోస్టుబాక్సు నెం 313, బొంబాయి.

ఆంధ్ర దేశమున పేరెన్నిక గల నవలలు!

తైబ్రరీలకు

సంవత్సరాది బహుమానము

50 పుస్తకములు

రు 25 లు మాత్రమే

రు 50 లు విలువగలవి

సంవత్సరాదివరకే తగ్గింపువెల

ప్రతిభాస్థుతో రు 10 లు అడ్వాన్సుపంపుచు సమీప రైలుస్టేషను తెలుపవలెను.

రు 0-1-0 బిల్ల పంపినచో గ్రంథములలిట్లు పంపెదము.

మనీజరు, ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథమాల, కాకినాడ.

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూర్యరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

"ఎంపైరు భీమాకంపెనీలో మీరు భీమాచేయుడు"

మిక్కిలి నమ్మకమైనది, ప్రీమియము చాల తక్కువ, హక్కుదారులకు సామ్య సకాలమున

యివ్వబడును.

(2)

గడచిన సం॥ రం బాలన్సుస్టీటుకు, ప్రాప్తెక్స్టుకు వ్రాయుడు.

(548)

జెంగుళూరు బ్యాంకి

152 కమ్మరియల్ బిడి

మద్రాసు బ్యాంకి

9/10 సెకండులైసుబిడి.

Asiatic Government Security Life Assurance Co., Ltd.,

(Incorporated in India)

PERSONAL INVESTMENT SEHEME.

GRANTS LOANS OF Rs. 1000/- WITHOUT INTEREST.

On Personal Security to its Bondholders as decided by the drawing held for granting such loans every year on 31st January & 31st February.

Apply for terms & call for List of Loans so far granted:—

V. Rangaswamy Esq. B.A., B.L.,
Secretary, Asiatic Buildings,
MYSORE.

D. Rodgers Esq.,
Chief Agent, Mysore Province,
MYSORE.

Messrs.

P. K. Rau & Sons.,

Chief Agents, Madras Presidency,

289, Thambu Chetty St., Madras.

గుంటూరు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

మస్తా సాహెబుగారి పురస్కారము

ఫిబ్రవరి 18:— ఈనెల 11, 12 తేదీలను మాపట్టణమున మస్తా సాహెబు పురస్కారము జయద్రుమ్మగ జరిగెను. గుంటూరుపట్టణమున సంవత్సరమున కొకసారి యశ్వజనులు గూడుట కిదియొకసమయము. మస్తా సాహెబుగారి కీర్తిదిగంతముల కప్పుడో న్యాపించుచే ఆయుర్వ్యవస్థను దూరచేయునుండిగూడ ప్రేక్షకులు వేలకొలదివచ్చును. తిరుపతి వెంకటేశ్వర్లకు మొక్కులు చెల్లించుట యొక్కగలదో అట్లే యిచ్చట ప్రజలు మొక్కులు తెల్లించుకొందురు.

మస్తా సాహెబుగారి దర్గా

ఇది గుంటూరునుండిన పల్లపాడునకును చిలకలూరి పేటకును పురస్తాలమధ్య నున్నవలెనున్నది. అందు సాహెబుగారు ఖనము జేయబడెనట. ఆగోరిమీద చిన్నమీదు కట్టించిరి. పురుషుల నాలుగైదుకొలది పూర్వమే దర్గాయంతయు నున్నను కొట్టబడి యలంకరింపబడెను. వివిధరంగులగుట్టలు ఖరీదుగలవి, ఆగోరిపైకప్పుడెను. పరిసర ప్రదేశములయందు చురుపందెగతో నింపియుండెను.

మునిసిపల్ వారి కృషి

ఇదివరలో యెన్నడు మునిసిపల్ వారు పురస్కార కిట్టి యేర్పాటులు జేసియుండలేదు. ప్రతివత్సరము ఆరోగ్యశాలవారు పురపాలక సంఘమువారికి హెచ్చరిక జేయుచున్నాను. ఈ సంవత్సరము మునిసిపాలిటీవారు శ్రద్ధదీసికొని స్వధర్మమును నెరవేర్చిరి.

ప్రత్యేకముగా ఆప్రాంత్యమందు 10 జూలాయముల (జులాయీ) నేర్పాటుజేసిరి. ఆవిటిపను తెన్నిటిలో బెట్టిందిరి. ప్రజల సౌకర్యార్థమై పాకీహాల్లు, స్త్రీలకు, పురుషులకు ప్రత్యేక క్రత్యేకముగా యేర్పాటు గావించబడెను. కోడ్లన్నియు దుమ్ములేవకుండ నీళ్లుచల్లబడెను. అంగళ్లు బెట్టుకొనుటకు ఫలనిర్దేశము జేయబడెను. 11 వారాఖు ఉదయమునకే పట్టణమంతయు జనులతో కిక్కిరిసియుండెను. జిల్లాయొక్క మూలములనుండియేగాక యితర దూర ప్రదేశములనుండిగూడ ప్రజలు రిండ్లోపకండములుగ మస్తా సాహెబుగారి గౌరీనిదర్శించి మొక్కులు కానుకలు తెల్లించుటకై యరుగు చెందిరి.

మస్తా సాహెబుగారి మహత్వము

మస్తా సాహెబుగారు కొన్నివందల సంవత్సరములు జీవించియుండిరినియు ఆశునయందొక యసామాన్య ప్రతిభ గలవనియువాడుక - ఘనము 20,80 సంవత్సరములక్రిందటనే యాయోగి జివిశినదట. ఆయన నేనీతలును, ఆయనతో మాట్లాడి యెట్లాగోష్టి జేసినవారలు యిప్పటికి మాపురమున చాలాజంది గలరు. ఆయన నొకడున్నపోతులబండి పై దిరుగుచుండెడివాడట. జాచుట నున్నప్పుడువలెనుండెడివాడని చెప్పుదురు. ఉదయము గుంటూరునందును 10 గంటలకు సర్వరావు పేట, నురల 11 తే 12 గంటలకు రెజవాడయందును కాన్పించెడివాడట ఇట్టిగాధలాపహేళువునుగూర్చి తెన్నియో ప్రజలు తెప్పకొని సంతోషించుచుందురు. మస్తా సాహెబు నందు ప్రజలకుగల భక్తి యతాళుము. విడ్డలులేనివారికి సం తాపమును, వయ్యముల దాదచే కష్టబడుచున్నవారికి దయ్యములు బోగొట్టబయును, మున్నగు మహత్వముల తెన్నియో ప్రజలు తెప్పకొందురు. బుధవారమువారు స్త్రీలు చాలమంది నున్నారితే దర్గాయట్లును ప్రాణాచారములు బడియుండిరి. మహమ్మదీయుల రెండో చాల బాలికలకు శిరోజముల కత్తిరింపులు జేయించిరి. గురువారమువాడు కానుకలు మిత్రులు మస్తా సాహెబుగారికి సమర్పించబడెను.

ప్రజల కేయలొక్కట్లులుండిన వాటి నివారణార్థమై వారుమస్తా సాహెబుని ప్రార్థించిరి. ఈపురుషునిగల గుణపాఠము మనము మరువదలినదిగాదు. దసరా, మొహరంపండుగలు ఒకే సమయమునవచ్చిన హిందూమహమ్మదీయులు కొట్టుకొందురని పొలములు నాయకలుకట్టుబాట్లు జేయుదురు. కాని యట్టికట్టుబట్టుములతో నవసర మిచ్చిటగాన్పించుటలేదు. భారతవర్షమున గల హిందూమహమ్మదీయుల సఖ్యత యిచ్చట మూర్తీభవించెను. హిందువులు, మహమ్మదీయులు వారివారి యాచారముల నడపరించి మహాభక్త మస్తా సాహెబుని ప్రార్థించుచుండిరి. వేలకొలది హిందువులు మహమ్మదీయులు కడుసమరసభావముతో నవల మెలంగుదురు. ఇంకనుహిందువు, ఇంకను మహమ్మదీయుడ

చెన్నై పరిశ్రమ

చెన్నై పరిశ్రమ ముందు గత దశాబ్దమునకు పరిశ్రమ మును "శ్రీరాముని శిలము" విషయమున గావించబడిన వ్యాసపరిశ్రమ బోటిచేయుచు వ్యాసములు వ్రాసిపంపిన పండితులలో నుత్తరైత్రేయముగ మాడుబంగారు పరిశ్రమమున ములకు నర్హులైన (1) దువ్వూరి జగన్నాథశర్మ (కాకినాడ) (2) సంగం జానకిరాం (బి. ఏ. విద్యార్థి చెన్నై) (3) పొట్టిలూరి లక్ష్మీనారాయణ (కరప. కాకినాడతాలూకా) గార్లయొక్క బహుముఖుల ప్రకటించి సమర్పించుటకొరకు ఈ (శిలపరి) నెల 22 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము రెడ్డి ఫంట్లలో జరిగి టవున్ ప్రాన్సిన్ బోర్డులో 8 వ కవాల సంఖ్యల సభాభవనమున నొక మహాసభ జరుగును. ఈసభకు చెన్నై రాజధాని సంస్కరణ రాజ్యాంగప్రధానమంత్రి గౌరవ నీయులగు శ్రీ పానుగల్లు రాజాగారు అధ్యక్షతవహించి దయతో సంగీకరించిరి. దేశోద్ధారక శ్రీ కాశీనాథుని వాగ్దేవర రావు పంతులుగారు శ్రీరాముని శిలమునుగూర్చి ఉపన్యసింతురు. సభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేయవలయును. సభ్యులు కానివారుకూడ సభకు దయచేయవచ్చును.

గడ్డే రంగయ్యనాయుడు,
విశాఖాధికారి.

ను విచక్షిత యచట గాన్పించు. చేతులతో చేతులుచేసికొని ఒకనిభుజములనుకొకరు నానుకొని యాపవిత్రప్రదేశముందు జనులుదిరుగుచుందురు. ఆచట వర్ణవిచక్షణ ఏమాత్రములేక యీ మహానీయుని పవిత్రసామమును జపించుచుందురు. మహమ్మదీయశ్రీయు గూడ ఘోష లేక తమబిడ్డలచేతులలో నిడుకొని మస్తాకాసాహెబుగారికి ప్రార్థించుట సేవకనులారజాచియుంటిని. భారతవర్షమునందు ప్రతిపట్టణమునందు ప్రతిపల్లెయందును యిట్టిసోదరభావము యుతులములందు వర్ణముగాకయని సేవగోరితి.

గురువారమునాటిరాత్రి దర్గాయంతయు దీపములచే దేదీ ప్యమా న్యముగ వెలిగింపబడెను. ఆచట గాంచిన దీప సముదాయము మావరల కానందదాయకమై సేత్రపర్వమై విలసిల్లెను. భక్తరెండవో దీపముల వెలిగించి కృతార్థులైరి. మరుసటిసంవత్సరము మరల వచ్చి సాహెబుగారికి కానుకలు సమర్పించునని భక్తులు దక్షులైకొని స్వగృహములకు స్వగ్రామములకు జనిరి.

అర్చకత్వము

ఇచట నింకొకవిశేషముగలదు. చనిపోయినది మహమ్మదీయ పంశియడను మస్తాకాసాహెబుగారిని యంబరికెడిసిని విషయమే. కాని దర్గాయొద్ద పని జరుపువారు, కానుకలు స్వీకరించెడివారలు, అర్చకత్వము వహించెడివారలను హిందువులు తెలగవంశమునకు జేసినవారలు. హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమున కిది మరియొకనిదర్శనము. శుక్రవారమునాడు గోరేపై వేయబడిన విప్రములన్నియు సాధువులకును, ధర్మియులకును, బడుగు బీదలకును వందపెట్టబడెను. ఉత్సవమంతయు కడు సంతోషముతో యెట్టి యిల్లుండు లా లేక జరిగెను.

పిల్లల నెత్తికొని పోవుట

చేబోలునం చెవరిగో రెండంటికెడిదిల బంగారము దొరకినదనియు, 11 వంద బాలర బలియిచ్చినగాని ఆదిదిలు బయటకు రావనియు అందుచే పలువురు బాలబాలికలను బజారులందు పప్పు బెల్లములుబెట్టి యెత్తికొనిపోవు మహ్వరనియు కలవరము డెలరేగెను. మరికొందరు బాగా పోయిందే యిది జరుగుచున్నదని తెప్పగించుచున్నారు. చివరకు ముగ్గురు పిల్లల గూడ నెత్తికొనిపోయిన యుక్తుకారు బయలుదేరెను. విద్యార్థులు చాలమంది విషయమునుబెల్లిరి. పోలీసువారు వారిని పట్టుకొనుటకై ప్రయత్నించినది గూడ చెప్పకొనిరి. సాయంత్రము 17-2-25 బజారునకు వెళ్లగా, బాలరను యెత్తికొని వెళ్లుచున్నారని జాగ్రత్తయి చాటింపబడినది. వారుగ బజారుల కూడలియందు చాలవేపు అమ్మి పోవు ప్రజలు తెప్పగొనిరి. పట్టణమంత కలవరముగానున్నది. పిల్లలు తమ బిడ్డల బయటికి పోనిచ్చుటలేదు. మాతృభాషలోని పోలీసునా రీవిషయమై శ్రద్ధవహించి యీకలవరమునకు కారణరెవరో కనుగొని తగినరీతి నిడురని దలచుచున్నారు.

స్థానిక సంఘముల నివేదికములు

ప్రభుత్వపు టుల్తువులు

1923-24, బల్లారి, కర్నూలు, చిత్తూరు జిల్లా బోర్డుల పరిపాలనా నివేదికములను, కడప మునిసిపాలిటీ పరిపాలనా నివేదికములను విమర్శించుచు ప్రభుత్వమువారు టుల్తువుల జేసిరి. ఇందు ఆయాసంఘాధ్యక్షులు పంపిన నివేదికభాగము (ప్రచురింపబడలేదు). ఒక్కప్రభుత్వ విమర్శనముమాత్రమే ప్రకటింపబడినది. ఈవిమర్శనమునందు ఆయాసంఘముల క్రిందనున్న రాకపోకల సౌకర్యములగుర్తించు, విద్యాభివృద్ధినిగూర్చియు, ప్రజాశాంతినిగూర్చియు, ఆర్థికవిషయములగుర్తించు యితరవిషయములనుగూర్చియు నివేదికాంశములు డెలుపబడి కొన్ని నూతన లవసరమైనవోట చేయబడినవి.

బల్లారి

బల్లారి జిల్లాబోర్డుక్రింద నూరుచరపుమెల్ల వైశాల్యము నకును 16 మెల్ల రోడ్లున్నట్లు డెలుచున్నది. ఈబోర్డుక్రింద 24 పత్రిములుగలవు. విద్య సేవకబడియున్నది. బాలరు నూటికి 52 మందియు, బాలికలు 98 మందియు యింకను చదువుకొనవలసినవారు గలరు. హాస్పెటల్ తాలూకా చాలవెనుక బడియున్నది. ఆరోగి తాలూకాబోర్డు ఎక్కువేవనను రూపాయికి దమ్మిడి చొప్పున విధించుచున్నది. బాలరుకు బోర్డుపాఠశాలలు 289 నుండి 247 కు పెరిగినవి. బాలికల పాఠశాలలు పెరుగలేదు. గతవత్సరమునందువలెనే 70 యెయ్యి. మహమ్మదీయులకును నిమ్మజాతులకును విద్యాసౌకర్యములు జరుగుచున్నట్లు డెలుపబడినది. యెన్ని ప్రత్యేక పాఠశాలలు వారి కున్నదియు డెలుపబడలేదు. బాలరు విద్యసేవకొనువారు 11544 నుండి 12536 కు పెరిగిరి. బాలికలసంఖ్య తగ్గెను. విద్యాప్రమాణము తగ్గినదని ప్రభుత్వమువారు రచయిస్తారు. ఈబోర్డునందు ఆరు నెకెండరిపాఠశాలలు గలవు. చార్వరహాల్లిలో మెట్రిక్యులేషను గలదు. బోర్డు మిడిలుస్కూల్స్ ఖర్చును ప్రభుత్వము వారే భరింతురు. ఇందు బ్రయనింగుస్కూల్స్ రెండుగలవు. ఇచ్చు మాడుఆసుపత్రులు తొమ్మిది డొవధశాలలు గలవు. కలరా, ప్లేగు, మహాచిక్ వ్యాధు లీజిల్లాలో గలవు. ప్లేగుతగ్గియుండెను. మహాచిక్ ఆన్ని తాలూకాలలో నుండెను. ఈ జిల్లాలో మోటారుబస్సులు నడుచుచున్నవి. ఈబోర్డు ఆర్థికస్థితి చాలకన్యామగ నున్నది. 96951 రూపాయలు గ్రాంటిచ్చినగాని పనిసాగుటలేదు. 24 యూనియనుబోర్డులు గలవు. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడుమాత్రము ప్రభుత్వముచే నియమింపబడెనుగాని యితరబోర్డుల అధ్యక్షులు ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడిరి. డబ్బులేక పోవుటచే త ఆభివృద్ధి మందగించెనుగాని లేకున్న పరిపాలన ము మొత్తము మీదబాగుగనే యుండెనని ప్రభుత్వమువారు డెలుచున్నారు.

కర్నూలు

జిల్లాబోర్డుక్రింద మొత్తము 826 మెల్ల రోడ్లున్నవి. బోర్డున్న ప్రభుత్వ ఆర్థికస్థితిలో అభివృద్ధి కవకాశములేనని అధ్యక్షుడు డెలుచున్నాడు. ఈసం|| కర్నూలు- ఒంగోలు బ్రంకు రోడ్డునం తెన మరమ్మతు జేయబడెను. ఈజిల్లాలోను బాలరు నూటికి 61 మందియు, బాలికలు 87 మందియు విద్య బొందువలసియున్నాడు. కర్నూలుబోర్డు తాలూకాబోర్డులు ప్రాథమికవిద్యావ్యాప్తి యందు వెనుకబడియున్నవి బోర్డులమెంటరీ పాఠశాలలు 566 నుండి 598 కి పెరిగెను. ఆదితర్రులకు రెండుపాఠశాలలు బోర్డు నంద్యాల తాలూకాబోర్డులచే పెట్టబడెను. నంద్యాలలో విద్యార్థులకు భోజనపంతులను వస్త్రములను ఉచితముగ నియమించుచున్నది. బోర్డునెకెండరి పాఠశాలలు విరుగలవు. బోర్డుఆసుపత్రులేమియును లేవు. 17 డిస్పెన్సరీలుగలవు. కుమారులు మోచ్చెను. కలరా స్పృహకన్యాధులు యెక్కువకు నుండెను. టీకాఉపేయ సౌకర్యమునెక్కువజేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. ఈజిల్లాబోర్డువారు వైద్యసేవని నిధినిజేర్చిరి. నంద్యాలనం కోయిలకుంట్లను చిన్నరైలు సేవ వలనని ఉద్దేశముగలదు. ఈవిషయమై కావలసిన శాసనమైన పిదప బోర్డుచింపబడును. బోర్డుక్రింద అభివృద్ధికార్యము లేమియును లేవు. ఈబోర్డు ఆర్థికస్థితి మొత్తముమీద బాగుగనే యుండెను. నంద్యాల తాలూకాబోర్డులో చాలవెనుక బడియున్నది. తే క చెల్లింపలేదు. జిల్లా బోర్డు యిది వరకును 61947 రూపాల లోటునుపూడ్చి 2282 రూపాల నిలువజేర్చెను. యూనియను బోర్డులు 15 గలవు. ఈసంవత్సరము

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు యెన్నుకొనబడెను. తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు యెన్నుకొనబడిరి. జిల్లాలో లోకలుఫండు పరిపాలనము మొత్తముమీద తృప్తికరముగ నున్నదని ప్రభుత్వమువారు డెలుచున్నారు.

చిత్తూరు

చిత్తూరుజిల్లాబోర్డుక్రింద 10833/8 మెల్ల సాదవు రోడ్లు గలవు. కాళహస్తిదగ్గర షర్మముఖినది కడముగ పంపెనను గట్టు పని జరుగుచున్నది. ఈజిల్లానుగు బాలరులో నూటికి 78 మందియు బాలికలలో 98 మందియు విద్యబడయవలసియున్నాడు. బాలరు విద్యవేవయమున చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డు చాల అభివృద్ధి గాంచినట్లు గాన్పించుచున్నది. బాలరు కేసు పాఠశాలలు, బాలికలకు నాలుగు స్థాపింపబడినవి. 29 పాఠశాలలు మహమ్మదీయులకును 18 సాల్వకున్ను. 5 ఆదిద్రావిడులకును. 1 యే నా దీ ల కు ను X ల వు. విద్యాప్రమాణమెక్కువైనది. చిత్తూరు మదనపల్లి తాలూకాబోర్డులు ఎక్కువేవనను పెన్నునిధించెను. బోర్డులక్రిందనున్న విమనెకెండరి పాఠశాలల ఖర్చును ప్రభుత్వమువారే భరించుచున్నారు. ఇందుగల రెండు పట్టణ లైబ్రరీలకు ప్రభుత్వమువారు సహాయము జేయుచున్నారు. లోకలు ఫండు ఆసుపత్రులు 11 గలవు. జిల్లా ఆరోగ్యసంఘముకటి స్థాపింపబడినది. జిల్లాలో పేగుతగ్గినది. కలరాస్పృహకములు గలవు. కాళహస్తిలో ఆరోగ్యవారము ప్రదర్శింపబడినది. ఒక్క చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డు దప్పమిగిలి న వా ని యెన్నింటి ఆర్థికస్థితియు బాగుగ నేయున్నదని తెలుపబడినది. యూనియనుబోర్డులు పదిగలవు. ఆర్. యస్. మానియసుకంపెనీవారికి ఉపపతినుండి తిరుచానూరుకు బ్రాంకేజీకొనుటకు ఉత్తరపత్రముడెను. ఈ సంవత్సరము జరిగిన అభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారు అధ్యక్షులగుచి. మునిస్వామినాయుడు గారిని అభినందించుచున్నారు.

కడప మ్యునిసిపాలిటీ

కడప మ్యునిసిపాలపరిపాలనము నభివృద్ధిజేయుటకు యిర్యమగారగు పి.ముద్దుకృష్ణయ్య నాయుడుగారు జేయు ప్రయత్నములను ప్రభుత్వమువారు సంతోషమును డెలుచున్నారు. రెవిన్యూ కమిషనరుజేయుటలో ప్రత్యేకము జాగ్రత్త దీసికొనినగాని పరిపాలనము తృప్తికరముగ నుండకలదని తెలుపుచున్నారు. మొత్తము 17066 రూపాయలు వసూలుగావలసియుండెను. రోడ్లు బాగుగలేదని కలెక్టరుగారు వ్రాయగా యీసంవత్సరము యెక్కువశ్రద్ధ దీసికొనవచ్చునని ప్రభుత్వమువారు డెలుచుచున్నారు. రెండవతరగతిలోడెను మ్యునిసిపాలిటీ సరిహద్దులలోనే పోషించుట సైన్సులగ్రాంటును ప్రభుత్వమువారియజాలరట. ఇచట నిర్బంధవిద్య ప్రవేశపెట్టలేదు. ఇంకను నూటికి 48 మంది విద్య కవకాశములేకున్నాడు. మ్యునిసిపాలిటీక్రింద బాలరుకు 12 ను బాలికలకు 8 యు పాఠశాలలుగలవు. ఇందువారి వసామ్యుడియబాలరుకును, మాడు మహమ్మదీయ బాలికలకును ఉద్దేశింపబడినవి. 40 మంది ఉపాధ్యాయులలోను 28 మందియే బ్రెయినింగులచేత మిగిలినవారినిగూడ బ్రెయినింగు పంపవలయునని అయనవారిని నిశ్చయింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు డెలుచున్నారు. బాలికలకు ప్రత్యేకము ఒక నెకెండరి స్కూలును స్థాపించు వారోచనగలదు. మ్యునిసిపాలు హైస్కూలులో 148 మంది నిమ్మజాతివారు గలరు. హైస్కూలుకు వసతిగృహము నిర్మింపబడెను. ప్రజాశాంతినిగూడ దభివృద్ధిగొనించెను. ప్లేగు కలరాలలేవుగాని రోడ్డిగా స్పృహకముండెను. నీటివంతి పూర్తికేవ. ఇండ్లలోనివన్న ప్రైవులను అన్నిటికిని మీటర్లను డబ్బున్నతోడనే పెట్టుట వారోచింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. పట్టణాభివృద్ధి పనుల సేమయు దలపెట్టలేదుగాని ఒక కమిటీ మాత్రము నియమింపబడెను.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0

ఈ కాలకులలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి వాస్తవులు చేర్చబడినవి. అందరును సామాన్యముగ వాడతగినది. కండ్లకు ఏవిధమైన బుబ్బుచేయును. ఈకాలకును విరువక కొద్ది ఇములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎలుపులు, ఫుసికట్టుకు, ఇండ్లు అంటుకొనుట, కంటిగొండలు, కండ్లమడలు మొదలగు మానును. డబ్బీలో పావును కు కాలకులకాత్రమేయంగును.

అమ్మతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు

మదరాసు వార్తలు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు:— నేడు మున కలకత్తా మెయిన్ లక్ష్మీపతిగారు చెన్న పురికి వచ్చిరి.

కృష్ణగౌరనభ తిరుప్పక్కెణ్ణి:— ఈసభవారి యాజమాన్యమున తిరుప్పక్కెణ్ణి మీ రాసున మొదటిది 81వ నెంబరు గృహమున ఈనెల 22 వ తేది ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు పల్లెం సంజీవరావుగారి పూట పాటకచ్చేరి జరుగును.

జి.నాగేశ్వర కృష్ణమూర్తి:— వై సభవారి యాజమాన్యమున ఈ నెల 21వ తేది శనివారం సాయంకాలము 4-20 గంటలకు ఎన్నగు హైకోర్టునందలి వేదవిలాసుభవ నమున పట్టం వెంకటరామకృష్ణగారు పార్వతీకల్యాణము శివకథ కాలాక్షేపముజరిపెదరు.

వ.వ.సోమయాని:— చెన్న పురి కేంద్ర వరదల సహాయార్థముకై కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి సమావేశము ఈనెల 27వ తేది శుక్రవారం సాయంకాలము 5-15 గంటలకు వై. యం. సి. ఎ. భవనమునందలి కమిటీరూములో జరుగును.

మహాచినివారి:— ఈ గ్రంథం మాతాశాలలయ మునకు చేసెడి. మహాచిన్మాధిలక్ష్మణములు, వ్యాధికారణములు చికిత్సవిధానము, పర్యవసానములు మున్నగునవి యందు బాగుగా వివరింపబడెను. దీనివల రెండవసారి మాత్రమే. ఎలయవారు వంపెద్దు లచ్చయ్యగారు, బుతులెల్లరు, రాజమహేంద్రవరము శివప్రాయవలెను.

హిందూస్థీల లక్ష్మీవిలాసనభ:— వాగ్గీకోశము - విప్రనారాయణ నాటకము:— ఈనెల 21 వ తేది శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణ్ణి హిందూ హైస్కూలులో వాగ్గీకోశసంఘమున విప్రనారాయణ నాటకము ప్రదర్శింపబడును. ప్రవేశము స్త్రీలకు మాత్రమే.

ధియిస్తికు ఎండవరు సొసైటీ:— వై సంఘము వారి యాజమాన్యమున ప్రాథమిక యస్. కె. యల్ల నారాయణ అయ్యగారు యం. ఎ. రోమేను రోలాండుగారి “అబవు ది బాటిల్” అను పుస్తకమును విషయమై ఉపన్యసించెదరు. ఉపన్యాసమువెనుక చర్చి జరుగును. ఈ ఉపన్యాసము శనివారము 21 వ తేది సాయంకాలము 5-15 గంటలకు ఫిలిప్స్ వీధి 2 నెంబరు గృహమున జరుగును.

ఆర్యవైశ్య ధర్మవైద్యశాల:— ఇయ్యది పిల్లల కుచిరముగ వైద్యము చేయుటకై డాక్టరు యస్. సి. నందిగారిచే 1911 లో స్థాపింపబడి ప్రస్తుతము వెపెరి హంటన్ రోడ్డు 27 వ నెంబరు ఇంట పనిచేయుచున్నది. ఇప్పు డీవైద్యశాల ప్రస్తీ లక్రింద పనిచేయుచున్నది. రాలి సాలి బచ్చుబాండ్ల డెట్టిగారధ్యక్షులుగ నున్నారు. దీనినింతవరకు దెచ్చినది డాక్టరు నందిగారినియే చెప్పవలయును. ఇచ్చట చికిత్స బొందువారిసంఖ్య సంవత్సరమునకు సంవత్సరము పెరుగుచున్నది. అందరకును నమ్మక మేర్పడినది. ఇట్టి వైద్యశాలలకు పోషించుట దానధర్మనిరతులగు హిందూ భారమైయున్నది. ఇందుకు బూనిన వైశ్య శిఖామణి లెంతయు కృతజ్ఞులకు బాగులగుచున్నారు.

నిర్బంధించిత ప్రారంభ విద్యావిధానము:— మద్రాసు క్యాపిటేషనువారి నిర్బంధించిత ప్రారంభవిద్యావిధానము విషయమై ఆలోచించుటకు మద్రాసు జిల్లా ఎడిమెంటరీ టీచర్లు, టీచరు మే. జరుగ సంఘమువారి యాజమాన్యమున చింతాద్రుతేట ఆర్యమొదలి విభిముందలి రావుబాదరు కలవల కణ్ణుకెట్టిగారి బాలికపాఠశాలయం దొక సభ జరుగును. రావు బాదరు వరదరాజులునాయుడు, టి. డి. మీనాక్షిసుందరం, సామి వెంకటాచలంకెట్టి, కె. వ్యాసరావు, ఆర్. మధన గోపాలనాయుడు, టి. సుందరరావునాయుడు, ముఫిమహమ్మదు, డాక్టరు నరేంద్రమొదలియారు, టి. భక్తవల్లభనాయుడు, ఆశోక్రావునాడు, ఎ. జక్కరాజెట్టి, హమీదుఖాన్, చివరెండు డక్టోరులు, వి. శివప్రకాశమొదలి, వి. రామస్వామి మొదలి, యస్. కె. తిరుమలచారిగార్లు మరొకొందరు సభయందు పాల్గొన నుటకు అంగీకరించిరి. కావునబాదరు డి. తనికాచలం కెట్టిగారు అధ్యక్షుల వహించెదరు.

ఆరోగ్య మార్గము:— శ్రీగాంధీ మహాత్మునిచే గుజరాత్ లో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యమార్గమును గ్రంథముగా రూపొందించుచుండరావుగారిచే నిడివరలో ప్రచురింపబడినది సర్వకాలమున పాఠకులకు తోడుగ నుండగలదు. ఎప్పటికిని అందనుసరింపదగిన విషయము లెన్నియో యుండును. ఒక్కనాటిలో జదివి ఒకమూల వేయదగినది గాదు. ఇదివలయువారు బుద్ధిమంతుల పోస్తుబాన్సు నెం 1248 మద్రాసు అని ప్రాప్తి టురు శ్రీరామమూర్తి గారికి వ్రాయవలయును.

బ్రాహ్మణపత్రిక:— శ్రీమాన్ శిరోభూషణం వేంకట రంగారావుగారిచే ప్రచురింపబడుచున్న బ్రాహ్మణపత్రిక ఆర్యయుగ మాసపంచిక మాతాశాలలయమునకు జేరినది. అందు ఉట్రువడియం కృష్ణకృష్ణగారు వ్రాసిన బ్రహ్మవర్చస్సును అనువాదమును, వెంపటి కుటుంబయ్య కృష్ణగారు వ్రాసిన పాంకర్యనివారణ మను వ్యాసమును, బ్రహ్మశ్రీ వం. ఆదినారాయణ కృష్ణగారి గౌతమ ధర్మసూత్రముల భాషాంతరీకరణమును గలవు. వేదకాస్త్రపాఠశాలలనుగూర్చిన సంపాదకీయ వ్యాసము గలదు. ఈపత్రికకు బ్రాహ్మణపత్రికపాతు లందరును సాయము జేయవచ్చును. దీనికి చందా సం॥ కు 1-8-0. ఎలయవారు ప్రతికాధిపతికి, 7 సన్నిధివీధి, మాంబకం, నైదాపేట అని వ్రాయవలయును.

రాకపోకలు:— మద్రాసు లార్డు విమలపుత్రుల రైలు రేపరెండు ఇ. హెచ్. యం. వాలరుగారు నిన్నరాత్రి నెకిం బ్రాబాదునకు వెళ్లిరి

ఇన్ ఫోంటాన్సు కమిషనరు డి. యస్. స్ట్రాస్లిగారు బల్లారికి వెళ్లిరి. భారతదేశపు సివిల్ ఇంజనీయరుల సాంవత్సరిక సమావేశమునకు చెన్న పురి ప్రభుత్వపు. ఎలెక్ట్రికలు ఇంజనీయరుల గ్రీనువుడుగారు నిన్నరాత్రి ఢిల్లీకి వెళ్లిరి.

ఇంజీనియరు బ్యాంకి కార్యదర్శి లాంబుగారు, మేజరు జెనరలు వైసుస్సు, సర్ వి. త్యాగరాజుకెట్టి, ఎ రంహస్వామి మొదలిగారు నేటిదినము ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి.

డాక్టరు విసాంటుగారు రేడి ఎమిలిట్టుగారు నేటి దినము ఉదయం బొంబాయినుండి చెన్న పురికి వచ్చిరి.

ఫీపు ఇంజనీయరు హోస్సుగారు రైల్వేల గవర్న మెంటు ఇన్ స్పెక్టరు లెఫ్టి నెంటు క్లాడ్ గారు నేటిదినము ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి.

సర్ ఆర్. కంకటరత్నం, టి. ప్రకాశంగార్లు కలకత్తా మెయిలులో నేటిదినము ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి.

కాజంపేట సభ కలెక్టరు ఎ. యస్. పి. అయ్యగారు నేటిదినము ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి.

ఆరోగ్య చిత్రసంగ్రహము:— హెల్త్ పత్రికా సంపాదకులగు రావుసాహెబు డాక్టరు యం. రామరావు ఎం. ఎల్. సి. గారిచే ప్రకటింపబడిన ఈచిత్రల గ్రంథమును కృతజ్ఞులతో సందుకొంటిమి. దీనిని చదువుటవలన ఆరోగ్యకరత కృత్యనిషేధములు పండితపామరులకందరికిని ముఖ్యముగా తెలియగలవు. రామరావుగారు ఆరోగ్యప్రచారమునకు చాల కృషి రలుపుచున్నారు. ఈదేశమునందలి జనసంఖ్యలో హెచ్చుమొదల ఆసక్తిజ్ఞానములగుటచే వారి కారోగ్యవిషయములకు చక్కగా బోధించుటకై యాచిత్రగ్రంథమును ప్రకటించిరి. ఇది చాల క్లాసునీయును. ఈగ్రంథము ప్రతియంటును ప్రతిపాఠశాలలోను ప్రతిగ్రంథాలయమునకు ముఖ్యముగా నుండదగినది. చిత్రము చక్కగా నమర్చబడినది. ముద్రణము ముద్దులాలుచున్నది. ప్రతిచిత్రపుకునుగల సాంకేతికము ఆంగ్ల ద్రావిడాంధ్ర కర్నాటక భాషలలో వివరింపబడినది. దీని వల 1-0-0 మాత్రమే. హెల్త్ పత్రిక చందాదారులకు 12 అణాలకే యియ్యవలెను. వలయువారు మని ఆర్డరుద్వారా సొమ్మును యాదినవ చిరునామాకు పంపవలెను. “మేనేజరు, ది హెల్త్ రిజి. తంబుకెట్టి వీధి, బార్బిటవును మదరాసు.”

హిందూయువతి శరణాలయము

దేవకోట జమిందారుగారి విరాళము దేవదాసీసంఘమునందలి స్త్రీలకు ఇరవతిత హిందూస్త్రీ సుధరించుటకు, కీల్పకునందు మాచే నడుపబడుచున్న శరణాలయమునకు దేవకోట జమిందారుగారు రెండువందల ఏబదిరూపాయలు విరాళమిచ్చిరి. వారికి మార్కెట్ట తాపూర్యక వందనముల సన్మయమున్నాము.

యూమినిప్రార్థ తలకమ్మ, కార్యదర్శి.

చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయము

పట్ట ప్రధానసభ

నిన్నటిదినము సెనేటు హానునందు పట్టప్రధానసభ (సెన్సిమెంటల్) జరిగెను. ప్రొవై సుభాస్వలయగారు అధ్యక్షత వహించిరి. వై సుభాస్వలయ, రిజిస్ట్రార్, అడ్డమికు కాన్సిలు, సీడికేటు, సెనేటుసభ్యులు ఆ సభకు వచ్చియుండిరి. సర్ టి. సదాశివయ్యగారు మాసతీమణి సభకు వచ్చియుండిరి. మొత్తముమీద 255 మంది పట్టములను పొందిరి. ఏదేవుట్టములను ఎంతమంది సాంబిరో ఈడిగన తెలపబడినవి.

- 1. టి. యల్. చెన్న పురి 41, (లివాండ్రు 14, మొత్తము 55.
- 2. యం. బి. అండు వి. యస్. 7.
- 3. యల్. యం. యస్. 8.
- 4. యల్. టి. 28.
- 5. యం. ఏ. 4.
- 6. బి. ఎ. హాస్సు 4.
- 7. బి. ఎ. 158.

శ్రీ బుద్ధమూర్తి చిత్రపు

ఎం. ఎస్. శర్మగారిచే వ్రాయబడినది

చిత్రకళయను మాసపత్రికను ప్రకటించుచున్న ఎం. ఎస్. శర్మగారు మహాకవిమధ్యమున విశాలవలచ్యును కూర్చుండి తపమొనరించుచున్నటుల బుద్ధమూర్తి పటమును చిత్రించిరి. ప్రేమమయోజన బుద్ధదేవుడు సమస్త జీవకోటుల దుఖ విమోచనమునకు సాధనమును కనిపెట్టుటకు తపమొనరింపగా విజ్ఞానోదయమగుటవలన కలిగినవికాని ప్రకాశము వడిననీయును వెలిగించుచున్నటుల చిత్రంపబడినది. దినముని ప్రాచ్యఖండము ననే యుదయించును. బుద్ధమతము ప్రాచ్యఖండము నందలి జపాను, చీనా, బర్మా, భారత, సింహళ రాష్ట్రములందే వ్యాపించియున్నదిగాననే బుద్ధదేవుని అపతారము ప్రాచ్యఖండము న భాస్కరోధయమని సర్. ఎడ్వీను ఆర్నాల్డుగారు నుడివిరి. తాడిచెట్టు మిక్కిలిపొడుగగా నున్నను ఒక్కజంతువునకైన తననీడనతా వొసగజాలియుండ లేదు. వటువుతా మహావిశాలమై వేలకొలది ప్రజలకు చల్లని నీడనియ్యజాలి యున్నది. బుద్ధదేవు డెటులే విశాలమానవజాతికి కాంతిప్రదమగు మార్గమును చూపింప గలిగెను. బుద్ధదేవుని చిత్రపుటును శిలవిగ్రహములును ప్రపంచమున మితిమీరి యున్నవి. ఈచిత్రకారుడు తన భక్తిని నివేదించుటకు వేదాంతార్థోత్తముగ నీచిత్రపుటును చిత్రించెను. భాస్కరోదయమున చీకటులు మాయమైనటుల బుద్ధదేవుని ఆవిర్భవముతో అజ్ఞానము మూడారాగము లంతరించి పోయినవి. ఈచిత్రపు భక్తిజ్ఞాన ప్రబోధకముగాన ప్రతి యంటును ముఖ్యముగా నుండదగినది. శర్మగారు నీటిరంగులతో చేతితోనే యాచిత్రపుటును చిత్రించిరి. ఒకపటము వెల 5 రూపాయలు వలయునా రిటుల వ్రాయవలెను.

ఎం. ఎస్. శర్మ అందుసన్న ఆర్టిస్టు 19 రాజాహను మంకలాలాస్త్రిటు, తిరువల్లిక్కేణ్ణి, మదరాసు.

చెన్న పురి అన్నదానసమాజము:— ఈసమాజపు

కార్యదర్శి మాకీట్టు వ్రాయుచున్నారు: కడచిన నాలుగువారములలో సమాజమువారి పక్షమున జరిగిన అన్నప్రధానముల వివరము ఈదిగువ ప్రకటింపబడినవి. వి. ఘట్టగమొదలి సి.టి. ముత్తయ్యపిళ్ళై, పువ్వాడ రుక్మిణీఅమ్మగారు గార్లు ఒక్కొక్కరు 100 మంది బీదలకు పుష్టాన్ను దాన మొసగిరి. డి. బాలసుందరంకెట్టి, ఎ. టి. శ్రీనివాసమొదలి, హోమరుకంపెని, గోపాలపురం జమిందారు, లక్ష్మగారు కృష్ణయ్యకెట్టి, మంగళశామి అమృతలాల, సి. మత్తుసామి మొదలి, యస్. వి. సుబ్బుకెట్టి గార్లు ఒక్కొక్కరు 100 మంది బీదలకు అన్నప్రధానము జరిపిరి. ఎ. రంగభూష్యం కెట్టిగారు 80 మందికి, యస్. నరేశ కెట్టి, ఎ. రత్నవేలుకెట్టి, పి. శివజ్ఞానమూర్తి, యస్. రాజమన్నుకెట్టి, పి. వసమ్మగారు ఒక్కొక్కరు 50 మంది బీదలకు; డాక్టరు పద్మనాభపిళ్ళై, సి. రాజగోపాలమొదలి, గార్లు 80 మంది బీదలకు; ఆర్. నారాయణరావు, వరదరాజులకెట్టి, వి. పార్థసారథినాయుడుగారు 20 మందికి సి. యం. కృష్ణస్వామిమొదలిగారు 16 మందికి అన్నదానము గావించిరి. ఇవిగాక ప్రత్యేక ధర్మవిధులనుండి టి. పి. వేణుగోపాలపిళ్ళైగారి ఆశ్రమగారి పేరిట 100 మంది బీదలకు, పబ్బుకెట్టి వెంకటేశమొమారు కెట్టిగారి పేరిట 24 మంది బీదలకు చ్చాన్సుబ్రాహ్మగారి జ్ఞాపకార్థమై 12 మంది బీదలకు, పి. ఆర్. దొరస్వామి మొదలిగారి భార్యపేరిట 8 మంది బీదలకు అన్నదానము జరిగెను.

దక్షిణభారత వ్యాయామ క్రీడలు

పురుషుల పంజాబ్

రాయపేట యూనియన్ గెలుపొందుట

భారత వ్యాయామ సంఘమువారి యజమాన్యమున జరుగుచున్న పురుషుల పంజాబ్ లో నిన్నటిదినము “రాయపేట యూనియన్” వారు, “యంగ్ మెన్స్ చాలెంజర్స్” వారు ఘోషింపబడినది.

రాయపేట యూనియన్ వారి పక్షమున జరిగిన యుద్ధము. ఆట ప్రారంభించిన 5 నిమిషములలోనే పైవారికి నిశ్చయముని ఊహించగలుగునట్లు ఆడిరి. చాలెంజర్స్ పై మొదటిగోలు రాయపేట యూనియన్ రైటు ఫోర్వర్డు ఆడిన చలపతిరావు ఆడనాడడు జేసెను. రాయపేటవారి ఆటకాంక్షలో నెల్ల సెంటర్ ఫోర్వర్డు ఆడిన ఈసెన్ ఆడు వైద్యకళా కాలవిద్యార్థి చాల ప్రశంసనీయముగా నాడెను. బంతి చివరవరకు చాలెంజర్స్ పై గోలువారి ఈసలకు వచ్చియుండలేదు. మొదటి అరగంటయందు రి గోలులు, రెండవ ముప్పదినిమిషములలో 1 గోలును మొత్తము 4 గోలులు రాయపేటవారు చాలెంజర్స్ పై గావించిరి.

నేడు బ్రెస్లి కేసు యూనియన్ చెంగల్వరాయ నాయకర్ పాతకాలవారు ఆడెదరు.

శివగంగ జమీందారి దావా

న్యాయమూర్తి కుమారస్వామి శాస్త్రిగారి

సమక్షమున

శివగంగ జమీందారిని తిరిగి ప్రస్తుత జమీందారునకు వశపరచ గోరుచు చేసినదావా నేడు న్యాయమూర్తి కుమారస్వామి శాస్త్రిగారి సమక్షమున విచారణకు వచ్చెను.

శివగంగ పూర్వపు జమీందారుని పెరియమత్తుగారు ప్రభుత్వ ద్రోహము క్రింద కల్యాణల్ అన్నగారిచే ఊరితీయబడిన ప్రభుత్వమువారికి జమీందారు వంశస్థులకు జరిగిన ఒడంబడికపరతుల నకుసరించి నూరు సంవత్సరములు గతించినపిదప ప్రభుత్వమువారు జమీందారిని వారసులపరము జేయవలసియుండెడిది. న్యాయమూర్తి శివగంగ జమీందారి వంశస్థులకు (వాదులకు) రావాయందు మార్పులు జేయుటకు ఒక సెల అవకాశమును, వ్రాత వాజ్మూలము దాఖలు చేయుటకు 15 దినముల కాలమును అవకాశ మొసంగి దావాను మొదటి పీఠం రింగుడు వాయిదాజేసిరి.

వాదులతరపున నూజేంటు గ్రాంటు కె. రాజా అయ్యరు వి. కామస్వామి అయ్యరుగారు.

ప్రతివాది అలాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు.

* * *

హైకోర్టుజస్టెసు

మద్రాసు హైకోర్టునందు ప్రస్తుతమున్న రిజిస్ట్రారు జటరుగారు సెలవు హైకోర్టునుండి మద్రాసు శాసనసభాకార్యదర్శులకు ఆర్. వి. కృష్ణ అయ్యరుగారు వారిస్థానమంబు నియమింపబడుదురను వదంతి వ్యాపించియున్నది.

World Famous "Roller's" (Germany) MATCH MACHINES

ప్రపంచముందు ముఖసిద్ధి మైన "రోల్లర్స్" (జర్మనీ)

అగ్గిపుల్లుల చేయు మెషిను

Apply to the Chief Agents

Mr. A. P. GHOSE, M. S. C. I. (London)

Consulting Match Expert,

42, BENIAPUKUR ROAD,

CALCUTTA.

కుష్ఠ రోగ నివారణ సహాయనిధి

చెన్నపురి 20-2-1925

ఇదివరకు చేరిన మొత్తము	12,575
కే. శేకారు	100
రావు బహదరు దావూరు	
పాచ్ రంగప్పగారు	5
సామ్యూలు కే. గ్రీనుగారు	250
మొత్తము	12,980

అని గౌరవకార్యదర్శి మాకు వ్రాసెను.

విశాఖ పట్టణము ధర్మాయుధ్వేద వైద్యశాల

ఆచార్య లక్ష్మీపతిగారి ప్రశంస

“నేను యీ వైద్యశాలను చూచితిని. ప్రధాన వైద్యులగు అప్పలాచారిగారు చాలా శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. ఆయనకు తగిన ప్రోత్సాహమును కలిగించినచో ఆ వైద్యశాల దినదినాభివృద్ధిని గాంచగలుగును. దానికి మంచిభవనమును వనమూలికలను పెంచుటకు ఫలమును ముఖ్యముగా కావలసియున్నది. వైద్యశాల ప్రయోజనము స్పష్టమైనది. ఇది అభివృద్ధి నొందుగాక” అని లక్ష్మీపతిగారు నేడు మాకు వ్రాసిరి.

ఒడలు

జంబాయి, ఫిబ్రవరి 19:—(శేలేడోనియా) ఒడ 12 వ తేదీ లండనుకుపోతే బయలుదేరి పోర్టు సెడ్డు చేవునకు మొన్న బుధవారము నాటిరాత్రి 8 గంటలకు జేరి, మజల 1 గంటకు బయలుదేరినా.

‘కెయిజర్ సిండు’ ఒడ 14 వ తేదీ జంబాయి యుద్ధరములతో బయలుదేరి యేడెనులేవు మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు జేరి సాయంత్రం మారు గంటలకు విడలెను.

బుద్ధ అండు కో. పోస్టువాక్సు నెం 1248 మద్రాసు.

ఎండన్ ఫౌంటెన్ కలము 1 కి ధర రూ 2.10-
సోలార్ 1 కి రూ 2.6-0; బుద్ధ 1 కి రూ 2.8-0; కిచ్చె నరు 1 కి 2.4-0; పర్ ఫెక్ట్ లిటరు పెల్లు పిల్లింగు 1 కి రూ 2.8-0; పిటికన్ టిక్కిని 14 కారట్ బంగారుపాతిగలదు.

ఇ. సెప్టల్ ఫౌంటెన్ కలము గ్లాసుపాతి గలది.
1 కి ధర రూ 0-10.0. టర్ని-పేర్ డై బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-8-0; 8 కి ధర రూ 4-2-0. (చర్రకులకు మొత్తముగా తీయువారికి ప్రత్యేక ధరలు గలదు.)

అరోగ్యమార్గము 1 కి ధర రూ 0.8-0
(మహాత్మా గాంధీగారిచే వ్రాచబడినది.
శ్రీయుక్త గూడూరు రామచంద్రరావుగారిచే విపులముగా అంధ్రీకరించబడినది.)

కృష్ణలీల రూ 1-4-0; లవకుశ రూ 1-4-0;
(బల్లారి కె. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారిది)
పాంచాలీ న్యాయంవరం 1-0, సావిత్రి 1-2-0
(బల్లారి ధర్మవరం కృష్ణమాచార్యులుగారిది)

ప్రతాపరుద్రయము రూ 1-4-0
(వేదం వెంకట్రాయశాస్త్రిగారిది)
విజయనగరం సామ్రాజ్యనాశనము రూ 1-4-0
(కొలచలం శ్రీనివాసరావుగారిది)

అన్నిటికి రేపాలుఖర్చులు ప్రత్యేకము,
మీకేమి కావలసినను తీసిపంపెదము. 1965

లోకామయహరకస్తూరిమాత్రల

విజ్ఞాపన

సుహృద్భాగా, 25 పంలి లనుండి నేను లోకనేన చేయుచుండునంత తమకు తెలిసియండవచ్చును. ప్రతి పంలి రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆనందించుచున్నారు. ఇండియా మూలముగాక బర్మా, సిలోన్, మలయా, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందున నన్ను ఆరంభించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, భార్యలకు, పంట వారు, ముసలివారు, వారు పిరననేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. ఇనుప్రతికలములు, పకలజ్వరములు, మాందము, శీతవాతము, ప్రకలలకాదు, ఆకలిలేకుండుట, పాలబద్ధము, శీర్షించిన భేరులు, కడుపుకొప్పి, జలబు, దగ్గు శ్వాసకోశము, పల్లవోప్పి, ఎడుచువోప్పి, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, డైరెక్టరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతర వ్యాధులకు అనువంశ ప్రతికలము వాడిన తప్పక రుచుమును. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రములు వేసకుంటే గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహముచేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రముల బుడ్డి 1 కి ధర 0.4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు 6 బుడ్లు నెల పోస్టుఖర్చుతో రూ 1.8-0 12 బుడ్లు రూ 2.8-0 25 బుడ్లు రూ 5.8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేద వైద్యపాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

ప్రకటనము

ఈ పటిడి నము మహాశివరాత్రియగుటచే,
ఆంధ్రప్రదేశ్ వెలువడదు.
సంపాదకుడు.

ఆంధ్రప్రదేశ్

1925-వ సం. ఫిబ్రవరి 20-వ తేదీ

శుక్రవారము

కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరుడు

శ్రీ పురుషులెల్లరును జాతి మత వివక్షతలేక,
కాంగ్రెసుసభయందు సభ్యులుగ జేరుట ముఖ్యవశ్యకము. ఇంతకన్నను అనుకూలసమయ ముండజాలదు. అధికారవర్గమువారు ప్రజేచ్ఛను తృప్తికొనుచు నిరంకుశముగ పరిపాలించుచున్నారు. నిర్బంధప్రయోగముల కవలీలగ గడుగుచున్నారు. శాసనసభలలో తమ పలుకుబడిని విస్తరింప జేసి కొనుచున్నారు. శాసనసభ్యుల వికమత్యమునకు భంగము వాటిల్ల జేయుచున్నారు. ప్రజాప్రతినిధుల తీర్మానములు నిరర్థకముగ పరిణమించుచున్నవి. భారతీయు లీనయమున జెప్పగలిగిన జవాబేమి? నిజ ప్రజాప్రతినిధి సభయగు కాంగ్రెసును బలపరచుటయే. జాతీయలక్ష్యమును ప్రతిఫలింపజేయునది కాంగ్రెసుసభయే. కాంగ్రెసుసభద్వారా గమ్య స్థానముజేరుట, ప్రజల విధియైయున్నది. అసాధికార పార్లమెంటుసభయని, కాంగ్రెసుసభ యిదివరకే పేర్కొనినది. కాని నిజాధికారము కాంగ్రెసుసభకే గలదనియు, కాంగ్రెసు తీర్మానములను తిరస్కరించుట కేరికిని సాధ్యపడదనియు, ప్రజలు ఆచరణ మూలమున జూపవలయును. అసహాయోద్యమము నకు బూర్వపు కాంగ్రెసు సభకును, యిప్పటి కాంగ్రెసుసభకును హస్తమతకాంతరము తారతమ్యము. గలదు. గాంధీమహాత్ముడు రాజకీయరంగమున ప్రవేశించిన దాదిగ, కాంగ్రెసుతీర్మానములు ప్రజలకు ప్రమాణము లయ్యెను.

కాంగ్రెసుసభవా రెటు తీర్మానించినను దాని ననుసరించుట ముఖ్యమని ప్రజలు భావింపవలసి గిరి. కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ, శాసనసభలను బహిష్కరింపవలసి వచ్చినపుడు, ప్రజలుజూపిన యత్సాహము వర్ణనా తీతము. ఖాన్సాటింగు పెట్టలు విదేశీయులకు సయితము అత్యాశ్చర్యము గలుగజేసెను. కాంగ్రెసుసభ కోటిరూపాయలను తిలకు స్వరాజ్యనిధికి గౌరగ, వెంటనే నది వసూలయ్యెను. పలువురు విద్యాధికులు కాంగ్రెసు తీర్మానముననుసరించి తమ తమ వృత్తులను త్యజించి, త్యాగశక్తినిజూపిరి. విదేశ వస్త్ర బహిష్కారమునకు ప్రోద్బల మధికముగ గలిగెను. అనేక కారణముల మూలమున అసహాయ కార్యక్రమ మిపుడు నిలిపివేయబడినను, ఎల్లరును

బనికవచ్చెడి నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహింప వలయునని, కాంగ్రెసుసభవా రుదేశించిరి. నాల్గణాల చందానిచ్చువా రందరును కాంగ్రెసుసభ్యులుగనుండ నర్హులని వెనుక నిర్ణయించినపుడు ప్రజాప్రాతినిధ్యమున కత్యంతవిశాలావకాశ మొసగ బడెను. ఓడసాదయను భేదములేక, అన్నిజాతుల వారును! అన్నితరగతులవారును కాంగ్రెసుసభ్యులగుటకు, వీలుగలిగెను. కాంగ్రెసు నియోజకగణము, శాసనసభల నియోజకగణముకన్న ఎంత విశాలమయినదో గ్రహించుట సులభసాధ్యము. మహాత్ముడు సూచించిన ఏర్పాటులు, స్వరాజ్యసభవమున కనుకూలశిక్షణ నొసగుచున్నవి.

బెల్గాంకాంగ్రెసుసభలో, సభ్యత్వపు చందా విషయమై కొత్తమార్పు జరిగెను. ఈ మార్పును ప్రజలు శ్రద్ధతో నిర్వహించుచో, దేశమునం తత్య ద్భుతమగు భావపరివర్తనము గలుగు ననుటకు సందియములేదు. అహమ్మదాబాదులో కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరిగిననాటినుండియు, ప్రతినిధి సంఘసభ్యులందరును ప్రతిమానమునను రెండువేల గజముల నూలును విధిగ బంపనవసరమైయుండెను. ఈ నియమము మొదట కష్టముగ దోచినను, సభ్యులు పలువురు తమ విధిని నెఱవేర్చిరి. ఆంధ్ర దేశము ప్రశంసార్హముగ బ్రవర్తించి ధన్యత జెందెను. ప్రతినిధి సంఘసభ్యులే గాక తదితరులు గూడ నూలు చందాను పంపియుండుట, శుభ చిహ్నము. నూలుచందా విషయమై మహాత్ముడు ప్రజల మనములను మున్ముందే సంసిద్ధపరచెను. దాను గాంధీ బడంబడికయందు, నూలుచందా యంగీకరింపబడెను. బెల్గాంకాంగ్రెసు సభ వారీ యొడంబడిక నామోదించి యుండిరి. డబ్బు చందా బడులు నూలు చందా జేర్పబడెను. ధనము కన్న కాయకష్టము ప్రధానమని ఎంచబడెను. అసహాయ కార్యక్రమము నిలుపుదల జేయబడినను, నూలు చందా ఏర్పాటువలన స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో చేకూరునను నాశ మహాత్మునకు గలదు. ఇందుకు కారణము లేకపోలేదు. కాంగ్రెసునం దెంతమంది సభ్యులుగ జేరిన, కద్దరు నిర్మాణమున కంతటి ప్రోత్సాహము గలుగును.

కాంగ్రెసుకొరకు తోజకౌశల ఆరగంటయైనను నూలును వడుకుట, యధికశ్రమ గాజాలదు. దేశ స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తమై యీమాత్రమయినను కృషిసలపనియెడల, ప్రజాభీష్టము నెఱవేరునా? కాంగ్రెసుసభ్యులు శ్రద్ధతోబనిచేసిన, తదితరులు గూడ వారిమార్గమును తప్పక ననుసరింతురు. దేశ విముక్తికై ప్రతివారును స్వల్పత్యాగ మొనర్చుటకు, నూలుచందా యవకాశ మొసగుచున్నది. మార్చి 1 వ తేదీకి మొదటివాయిదానూలు కాంగ్రెసుసంఘములకు జేరవలయును. అప్పటి నుండియు ఇరువదివేలగజముల మొత్తము మెక్కసారిగగాని, మానమునకు రెండువేల చొప్పునగాని చందా క్రింద చెల్లింపవచ్చును. గడువుదినము సమీపించుచున్నది. వారముదినములలో నూలువడుకుట పూర్తిగావలయును. ఇదివర కింకను నూలువడుకుటకు ప్రారంభింపనివారికనయినను ప్రారంభించి, కాంగ్రెసుకట్టుము చెల్లింపవలయును. లేనియెడల కాంగ్రెసు వ్యవహారములలో పాల్గొనుటకు వీలుండదు. ఇట్లమలేనివారుగాని, శరీర రుగ్మతచే నిరో

ధింపబడినవారుగాని, ఇతరులు వడికిన నూలు సీయ వచ్చునను ఏర్పాటున్నను, సాధ్యమగునంత వఱ! మినహాయింపును సరకు జేయకుండుట మేలు నూలుచందా కెన్నతగిన యాజ్ఞేపణ నింతవరకేరును దెలిపియుండలేదు.

డబ్బు చందాను స్వీకరించుట కాజ్ఞేపణ లేకున్నచో, నూలు చందా కట్టి యభ్యంతర ముండజాలదు. నూలు చందావలన, ప్రజాసామాన్యమునం దద్భుత ప్రబోధము గలుగక మానదు. శ్రేష్ఠులు దేని నాచరింతురో, తదితరులు దానిననుసరించుట స్వతస్సిద్ధము. కద్దరు నిర్మాణ మెంత త్వరలో పూర్తియయిన నంత శ్రేయస్కరమని ఎల్ల రంగీకరించుచున్నారు. కావున సభ్యు లెల్లరును సాధ్యమగునంతవరకు స్వయముగ వడికిన నూలునే చందాక్రింద సమర్పింప గోరెదము. కాంగ్రెసు నందు సభ్యులుగ జేరుకొలదియు, దేశపు ఆర్థిక రాజకీయ మోక్షమునకు తోడ్పడ వీలగును. కాంగ్రెసుసభ ముగిసి దాదాపు రెండుమాసములు గావచ్చుచున్నది. ఇంకను మాంద్యము వహించుట నేరమగును. ఆంధ్ర దేశము మరియొకమారు తన క్రియాశక్తిని గనుపరుపవలయును. ప్రతిమండలమును కాంగ్రెసునందు సభ్యుల జేర్చు విషయమై పోటీతో బనిచేయవలయును. దేశప్రముఖులు పలువురు నిర్ణీత సంఖ్య గల కాంగ్రెసు సభ్యుల జేర్చెదమని మహాత్మునకు వాగ్దానము జేసిరి. ఆవాగ్దానమును చెల్లించుటకు తరుణ మాసన్నమయినది. కాంగ్రెసు సభను బలుపరుపనిది, స్వరాజ్యసిద్ధి గగనకుసుమ మగును. అన్నిపక్షములవారును కాంగ్రెసు సభను బలవత్తరముగ గావించుటకుతోడ్పడగలరు. కాంగ్రెసుసభకుండు బలుకుబడి మరియొకసంస్థకు దేనికిని లేదనుట తథ్యము. ఖండంతరములందు సయితము యీ సంగతిగుర్తింపబడుచున్నది. ప్రభుత్వ మునకుగూడ యీ విషయము తెలియును. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి ధనముచేకూర్చినపుడు, వారము దినములు తదేకదీక్షతో కృషిసలపబడెను. అటులనే కాంగ్రెసుసభ్యులను జేర్చుటకు కాంగ్రెసు వారమును ప్రత్యేకింపవచ్చును. ఇతరుల ప్రోద్బల మేమియు లేకుండనే, ఎల్లరును సభ్యులుగజేర్చుట ధర్మమని సూచించెదము. కాంగ్రెసు సభను గూర్చియు, మహాత్మునిగూర్చియు తెలియనితావు నేడు హిందూదేశమునందు గనుపట్టదు. పల్లెపల్లెలకును సినమాచారము బ్రాకియున్నది. రాబోవు స్వరాజ్యము ప్రజారాజ్యముగ నుండవలయుననిన, స్వరాజ్య సంపాదనపట్ల ప్రతివారును శ్రద్ధవహింపవలసియుండును. స్వరాజ్యసంపాదనము ఏ కొలది మంది పనియోయని భావింపజనదు. ఎల్లరును పని గల్పించెడి కార్యక్రమమును విధించుటలో, మహాత్ముని దూరదృష్టి గనుపించును. నూలుచందా ప్రజలకును విద్యాధికులకును మధ్యగల అంతరము దీసివైచి, స్వరాజ్యసభవమునందు భారతీయులందరును పాల్గొనునటుల జేయగలదు. స్వరాజ్యవశ్యకత అనుదినము దృగ్గోచరమగుచునే యున్నది. భారతీయులకు ఇంట స్వాతంత్ర్యము లేదు. వెలుపల నంత కన్నను లేదు. వారి మొరలరణ్య రోదనముగ పరిణమించుచున్నది. పరులు దెలిపెడి సానుభూతి మాటలతో నంతరించుచున్నది

గద్యాలు సంస్థానము

ఆంధ్రమాతకు మహారాజా సీతారామ భూపాల బహదూరువారు 1924 వ సంవత్సరము మే నెల 12వ తేది స్వర్ణముగల చదువరులందరు నెరింగిన విషయమే. వారి యకాలమరణానంతరమున ఆ సంస్థానపు స్థితిగతులు అత్యంత శోచనీయముగ కన్పించిన పరిస్థితి, మహాపుత్ర నహించిన నైజామువారు ఆ సంస్థానమును "కోర్టుప్రభుత్వం" కిందకి జేర్చుకొనుటయు రాజీనామాకిని వారి ముటుంబునుకు ఇంత ఇంత అని భరణమిచ్చుచు తక్కు సంస్థాన పరిపాలనమున నెట్టి స్వాతంత్ర్యములును లేకుండజేయుటయు మున్నగు అంశములు ఆంధ్రుల కందరికిని కొంతకొంతగా తెలిసియుండవచ్చును. ప్రస్తుత సందర్భములలో యధార్థమును బహిరంగపరచుట దేశాభిమానుల ప్రతి ఆంధ్రునకు అత్యవశ్యక కర్తవ్యమును న్యాయవిశిష్టతగలదిగా అగును. కాన ఈ విషయముల నిందు సంక్షిప్తముగా చెప్పినియెను.

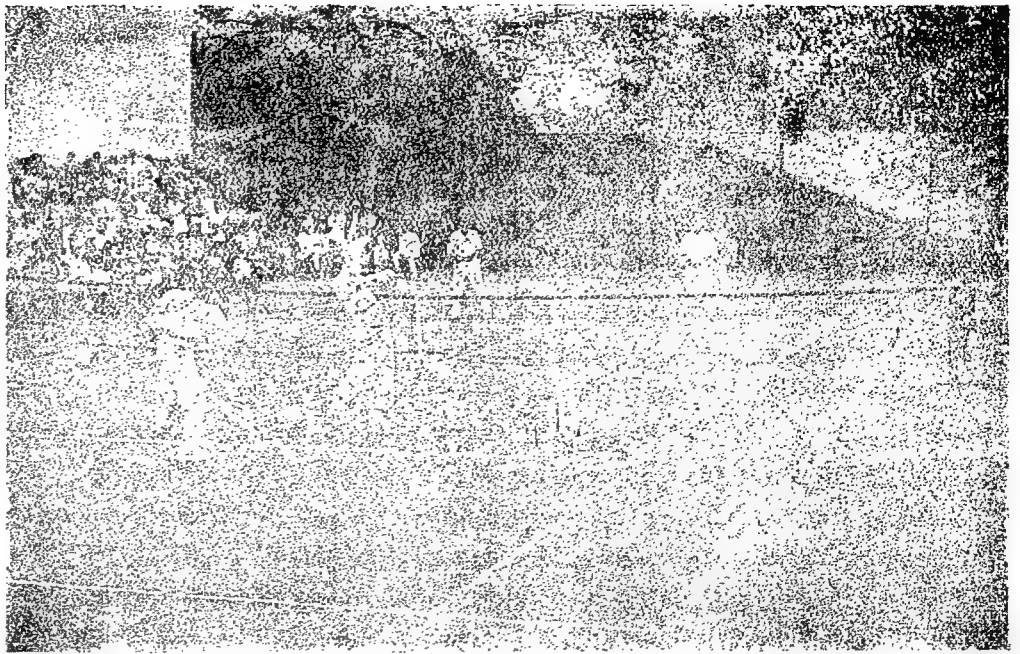
మహారాజావారు గతించిన పక్షియక దినముననే వారి కుచితముగ పారలోకక్రియ లింకను సంపూర్ణముకాక మునుపే శ్రీ నైజామువారి యశులంఘనీయముల ఆజ్ఞానసారముగా "కోర్టుప్రభుత్వం" నూపరించెనునారు గద్యాలుపురి కేంద్రించి, నూత్నవైద్యదుఃఖముచే బరితపించుచున్న రాజీనామాకి తమరింపం స్థానము జక్రీతముబడునను వార్త భూగర్భమున పడుకున్నతెలియవచ్చెను. రాజీనామా తమఅసహాయస్థితి నైజామువారియొడల దమకుల విషయగౌరవభావములను తెలియజేయు సంస్థానాభివృద్ధియును దమకుల అధికారభాగ్యతలను నైజాము విద్యావిశేషసామర్థ్యమును గద్యాలుసంస్థానపు పురాతన చరిత్రమును సుప్రసిద్ధి కడుదీరముగా నైజామువారికి విన్నవింపబడిరి.

పిమ్మట కొన్నిమాసములు సందిగ్ధస్థితిలోనే గతించెను. మొదట నైజామువారు సంస్థానమును పూర్తిగాద్రుమ రాజ్యములలో నొకభాగముగాఁ గను స్వాధీనముక్రిందఁ జేకొనవలెనని యిచ్చియుండినందుఁకూడ తెలియ వచ్చుచున్నది. ఎట్లయినను నైజామువారు రాజీనామాయెడల గొంతగాఁ గడఁచించి, తమ యజ్ఞ నీకింద వినిపించినట్లు తెలియఁబరచిరి:—

"గద్యాలు సంస్థానపు విషయములో, క్రితకేసులగు రాజావారికి దను సంవానము నభిప్రీత న్యాయముగ స్వాతంత్ర్యముగ పుట్టును. తమ జీవితకాలములో ఒక డిల్లవానిని స్వీకారము చేసికొనుటకు అనుమతికి చేపకొనకపోయినను, వారు బ్రదికియుండగా నాతో సంభాషించు సందర్భములో, తమకు పుట్టును లేకపోయినయెడల తమ కుమారితలపు క్రమ నిర దను యనంతరము సంస్థానమును వచ్చినట్లు గవర్నరుమెంటువారి యజ్ఞ కోరుట కుచ్చేకించినట్లు, నాతో అని యుండిరి. కావున నేను సంతోషముగాను, శ్రద్ధతోను, ఆలోచించి, ముఖ్యముగా వారి రాజభక్తి యందలికిని జరిగియుండుటంబట్టియు, వారిసమానులకు మాగ్ధుర్యముగలంబట్టియు, సంస్థానపు యాజమాన్యమునఁ గ్రీతకేసులగు రాజావారి యాశయముల నెఱవేర్చుట న్యాయమని నిశ్చయించినాను. ఈయొక్క కారణములననే వారి జ్ఞాపకార్థమును, సంస్థానమును కాల్పితముగ నొనర్చుటను, నేను ఈక్రింద చెప్పినట్లు ఆజ్ఞాపించుచున్నాను.

"కీ! కీ! రాజావారి కుమారులు పెద్దవారై వివాహక్రియ కుచితరై, వారిరువురిలో నొకరికి కుమారుడు జన్మించి, ఆబాలుడు గవర్నరుమెంటువారి కాపుడలక్రింద సక్రమముగా విద్యాబుద్ధులొంది ఇరువదియొకటవ సంవత్సరము పయనుపచ్చునంతవఱకు సంస్థానమును (వారివంశమువారికి లేకుండునట్లు) నిలిపివేయవలెను. అనఁగా, సంస్థానపు యాజమాన్యము ఒక 'నాజీము' చేత ప్రవృత్త సంస్థానములో నూపరించెనెంటువలె రివెన్యూ డిపార్టుమెంటువారి ముఖ్యాధికారి కు క్రింద, ఉండవలెను. రాజీనామాకిని, వారికుటుంబపు వారికిని కోర్టుప్రభుత్వము ఇవ్వవలిన భరణమువిషయము, సర్వాంశములతోను, ఎక్జిక్యూటివ్ కాౌన్సిల్ వారి యనుమతితోను శీఘ్రముగా నాకుఁ దెలియజేయవలెను. ఈవిషయపు నిష్పత్తాంతము అంతటితో విరమింపబడినది."

అంతేవిధిరై, వివాహకరముల ఆజ్ఞయొ, ఎన్నిసందర్భములను కూలపడి యొకటివలెనయెడల మాత్రమే యవధినియనున భావమిచ్చునో, సర్వలోచింపుడను. మహారాజావారి కుమారి కలలో ఒకరికి పదునొకండ, రెండవవారికి ఆరు సంవత్సరములు మాత్రమే అయియున్నది. వారిరువురును దైవానుగ్రహములన తమ క్రమముగలగువఱకు సభిష్టమొంది, వివాహితలగుం యొకటి, వారికి గుమారుడే జనింపవలసినది మఱియొకటి; అతఁడు

మద్రాసు యునైటెడుక్లబ్బు టెన్నిసు పందెములు

డబ్బులు వైసలు

ఉత్తరపువైపున, రామస్వామి, వెంకట్రామానుజులుగార్లు

దక్షిణపువైపున, శింగార్వేలు సార్వభౌమరావుగార్లు

నిగ్గ యమింకనులేలలేదు

సర్కారువారియజ్ఞ శరణావహించి వారియచ్చుచొప్పున విద్యలనేర్చుట వేటొకటి; అతనికి ఇరువదియొకటవ సంవత్సరము కలుగవలసినది యొకొకటి. ఇన్నిసమయములును దట్టించుటకు దైవ వనుగ్రహించినను, శ్రీ నైజామువారు దయదలచిననే కదా సంస్థానమును వాలించి స్వాతంత్ర్య మతనికొసఁగవలెనో? అనఁగా, ఎన్ని అనుకూలసందర్భములు కలగినను, అధమపక్షమున ఇరువదియొకటవ సంవత్సరము నైజ సంస్థానము నైజామునాకి నిరంకుశ పరిపాలనముననే యుండవలెననుట వారి ముఖ్యద్వైతము. నైజామువారి యుదారబుద్ధికి ఈయొక్క నిదర్శనమే చాలదా?

తిరుపతిలో కొందఱు ప్రజలు గద్యాలు సంస్థానమును న్యాయమార్గానుసారముగా రాజీనామాకి వెళుట నిష్కారమని నైజామువారిని ప్రార్థించునొక సభచేసి, అత్యంతమును హైదరాబాదు రెసిడెంటు ద్వారా నైజామువారికి తెలియఁజేయవలెనని నిశ్చయించినది. ఈసంవత్సరము జనవరి నెల 15 వ తేదీనాటి "హిందూ" పత్రికలో ప్రచురింపబడినది. విజ్ఞాపనారూపకముగ ఈస్వల్పవార్తయు కొందఱి కష్టముగదొందినట్లున్నది అపత్రికలోనే 21వ తేదీనాటి సంచికలో గద్యాలు సంస్థాననివాసి, అనునప్ర సంగములో నొక పెద్దమనుష్యుడు ఎవ్వఁడు కనిపినది విషయములతో ప్రాసీయంఁడెను. అందరి ముఖ్యాంశము లిట్లువి.

(1) సంస్థాన యాజమాన్యమున రాజీనామాకిని కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ వారికిని అన్యోన్యత లేనిదానివలన ప్రజలకు గడ్డుముగలిగెను; (2) రాజీనామా అనాయతుగా, అనుభవము, యుక్తమును విద్యబలమును లేనివారలకు; (3) నైజామువారి యజ్ఞ క్రితకేసులగు మహారాజావారి కోరికల ననుసరించి యున్నదను; (4) తిరుపతిలోని హిందూప్రజలకు గద్యాలు విషయమున నైజామువారికి విజ్ఞాపించు అర్హతలేనను.

ఈనాలుగు విషయములను ఎంత యధార్థ దూరములో నిరూపించుట కష్టముకాదు. (1) మహారాజావారి యనంతరము రాజీనామా "కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్" వారి యజ్ఞములోఁబడియే నడుచుచున్నాడు. ఈస్వల్ప విషయ ఏకాగ్రణమున ఈ "గద్యాలు సంస్థానవాసి"కి తెలియలేనో చిత్రముగనున్నది; (2) రాజీనామా తమ మాతృభాషయగు తెలుగును జక్కగ నభ్యసించియున్నారు. ఇంక అనభవమో, కాలక్రమమున ఎట్టివారికైనను లభ్యముకాక తప్పదు. ఇంతయేకాక, నైజామువారికిఁ బంపిన విజ్ఞానపత్రికలో, రాజకీయవిషయములలో అనుభవములును కుశాగ్రబుద్ధులును అగువారి యుగోచితములను ఆవశ్యకము కైకొందునని, రాజీనామే స్వముగా విన్నవించునని యున్నారు. మరియు, హైదరాబాద్ భర్తాప్రములలో (ప్రీ) కు ఇట్టి అస్తవ్యస్త సంభవంపఁగూడదని ఎట్టి నిర్బంధమును కలుగఁజేసి యుండలేదు. వేయేల, గద్యాలుసంస్థానములోనే పూర్వకాలములో రాజీలింగమృగాయను, రాజీనెంకట లక్ష్మమృగాయను స్వతంత్రముగ నేలుచుండలేదా? ఈసంస్థానమంత ప్రసిద్ధిచెందని

స్థానములలో కూడ నైజాము దొరతనమునారు ఎట్టిశోచనము ఇదివఱకు గలుగఁజేసి యుండలేదు. సనపర్తి రాజీ కంకరమ్మ గారును, సీగ్నల్లిరాజీ వీరును జానకీబాయి గారును, గోపాలశేట రాజీను నమ్మివరిసాయి, రంగనానుకమ్మగార్లును, గురుకుంటరాజీ గౌరమ్మగారును, ఇందుకు ఉదాహరణములు. ఇట్టి ప్రతిష్టయుగ నున్నపుడు, ప్రస్తుతములో రాజీనామాకి విద్యాభివృద్ధియు లేవనియు అవియునొక కారణమనియుఁ జెప్పుట సహేతుక వాదము కాఁజాలదు.

(3) నైజామువారు, తమయజ్ఞలోఁ దమకును క్రితకేసులగు రాజావారికిని గలిగిన సంభాషణమును తెలియఁజేసియున్నారు. మహారాజావారు అప్పుడు నిండుప్రాయమున నుండిరి. అకాలమరణమునకు బాలగుడుమని వారు కలనైన దలచియుండు జాలరు. అట్టివారు తమకుఁబుత్రులు జనింపనియెడల దమయనంతరము తమ మాతురి కుమారుఁడు రాజావారిని అనియుండవచ్చునని, ఒకవేళ తాముమరణించి యెడల దమవంశమువారికి అత్యంత దీర్ఘకాలము రాజ్యాధికారము ఉండఁగూడదని యనియుండురా? లేక, రాజీనామా విజ్ఞాపనపత్రికలోఁ జెప్పినట్లు, తమభార్య తమ యనంతము పరిపాలింపవలెనని యాశించుటయు నొక ప్రమాదమా, విచిత్రమా, లేక అవిశ్వసనీయముగ వుత్తరమా?

(4) తిరుపతిలోని హిందువులు రాజీనామాకి న్యాయముగ రాజ్యమునొసంగవలెనని ప్రార్థించుటయు యెట్లు సాహసకార్యమగును? ఆంధ్రదేశమంతయు ఆరాలగోపాలముగ, గద్యాలురాజుల నిరంతర హాసధర్మముల నెఱుంగరా? సంగీత సాహిత్యవిద్యానైపుణ్యులయెడలను, సకల కాస్త్రప్రేతలయెడలను, ఆరాజులకుఁగల అభిమాన, బౌద్ధార్యములను వినియుండలేదా? కృష్ణ దేవరాయలకాలమును పునస్సృష్టికైఁ జెప్పుచుండిన క్రితకేసులగు మహారాజావారి పరిపాలనా విశేషములను జేఱుగ వక్కాణింపవలసిన యవశ్యక మెన్నటికైనఁ గల్గునా?

మరియు, తిరుపతిలోనెల్ల శ్రీవేంకటేశ్వరులకు మొదటిదియు, ముఖ్యమైనదియు, అగు ధర్మము గద్యాలు రాజులదేకదా? వారి వంశమువారి క్రేయస్సుకోసుల "కృతజ్ఞత" అను అప్పుడు దీర్చుకొనుటయేమగునఁ గాని అధిక ప్రసంగల్య మెట్లు? మీదుమిక్కిలి, న్యాయవిషయములయెడల, ప్రతిమనుష్యుని కిని అధికారసంబంధములు స్వతస్సిద్ధముగ నున్నవి.

ఆంధ్రులెల్లను అప్రవృత్తులై, ఈకార్యము అన్యాయముని నుచుదీక్షల జాటించవలెను. సభలలోను, పత్రికలముఖమునను, గద్యాలునందుగల తమ అభిమానమును ప్రకటింపవలెను. తమ అత్యగౌరవమును నిలుపకొనఁ జూడవలెను. పరమేశ్వరుఁడు వారియుద్దమమునఁ దోడ్పడుగాత!

దేశభిమాని.

దీపితాలాకా వోల్టర్లసభ

15-2-25 తేది సుమారు 2 గంటలకు మ-రా-రా-శ్రీ చెఱుకువాడ వెంకట నరసింహులు పంతులుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద దీపితాలాకా వోల్టర్లసభ సమావేశమైనది. తాలాకా తోని వివిధప్రాంతములనుండియు దాదాపు రెండువందల వందల వోల్టర్ల సభ సలకరించిరి. బంధుతాలాకాబోర్డు సభ్యులలో మ-రా-రా-శ్రీ కంఠంనేని వెంకట రంగయ్యచౌదరిగారు, సర్వా ఆదినారాయణమూర్తి పంతులుగారు, కావూరి కోదండరామయ్య చౌదరిగారు వేమూరి వెంకయ్యచౌదరిగారు, వేమలపల్లి వేంకట గోపాలరావుచౌదరిగారు మాత్రమే సభకు విచ్చేసిరి. తాలాకాబోర్డు అధ్యక్షులు మ-రా-రా-శ్రీ రావుసాహెబు నడ్డున్నాటి నరసింహంపంతులు, బి-వి-బి-ఎల్ గారు క్రిందిగోడవరకు మో 2 దేవి ప్రాంతములోనే సంచారము చేయుచుండియు, 15 వ తేదినాటికి వోల్టర్ల సమావేశమునకు హాజరు కావోయినందుకు మాత్రము వోల్టర్లకు చాలమందికి అసంతృప్తి కలిగినది. రేపల్లె వెంకటకృష్ణయ్య, మారెంపాటి వెంకటకృష్ణయ్య, కొట్టిపాటి రాజేశ్వరరావు, రావి రామచంద్రయ్య, యాల్లగడ్డ వేంకటకవియ్య, మండవ అంజయ్య, గొట్టెపాటి వేంకట సుబ్బయ్య, గొల్లపూడి చలపతిరావు, గడ్డ నారయ్య, గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య, తుమ్మల బసవయ్య, గార్లవంటి సుప్రసిద్ధులగు వోల్టర్లు దయచేసి కార్యక్రమమునందు పాల్గొని జయప్రథముగా నడిపించిరి.

ఆహ్వాన సంఘపక్షమున శ్రీయుత గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు సభాదేశములను విధులముగా నుపన్యసించిరి.

అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసములో ప్రస్తుత లోకలో బోర్డులచట్టును ననుసరించుచు సంస్కరణలబట్టియు నిజమైన ప్రజాప్రతినిధులు తాలాకాబోర్డులలోనికి పోయి స్వేచ్ఛగా చేయదగినదేయు లేదనియు కాంగ్రెసుపార్టీవారు మాత్రమే తాలాకాబోర్డువంటి ప్రజాప్రతినిధులగు సంఘము ఆక్రమింపవలెననెడు అభిప్రాయము తప్పనియు అందువలన కాంగ్రెసునకు ప్రతికూలరేర్పడి కాంగ్రెసునకున్న పలుకుబడి తగ్గి పోవుట కవకాశము గలదనియు కాబట్టి ప్రజాపక్షమున పనిచేయగల యేసంఘమునకు చెందినవారైనను ఒకకట్టుగా ఒకవిధానమునకు లోబడియుండుట కంగీకరించి బోర్డులకు పోయిన యెడల ఏనైనను కొన్ని ఉపకారములు ప్రజలకు చేయుటకు అవకాశములు గలవనియు నుపన్యసించిరి. కాంగ్రెసునిర్భాగ కా ర్యక్రమమునుగూర్చియు అందులో అస్పృశ్యతా నివారణను గూర్చియు అధ్యక్షులు తమ సహజమమనధుర తైలిలోకరుణారసము వెల్లివిరియునట్లు పన్యసించినపుడు సభ నిర్లబ్ధత చెందినది.

బందరు తాలాకాబోర్డు వైసుప్రెసిడెంటు

పిమ్మట సర్వా ఆదినారాయణమూర్తి గారు తాము బోర్డు లో చేసినపనిగూర్చి కొంతవరకు మాట్లాడిరి.

కావూరి కోదండరామయ్య చౌదరిగారు (కృష్ణాజిల్లా బోర్డు వైసుప్రెసిడెంటు) జిల్లాబోర్డునకు, జిల్లావిద్యకాఖ్యాధికారికి జిల్లా ఎంజీసీరింగు కాఖ్యాధికారికి, జిల్లావైద్యకాఖ్యాధికారికి, జిల్లాబోర్డు తెక్కలను తనిఖీచేయు ఆడిటరునకును గల సంబంధ బాంధవ్యములను, అధికారములనుగూర్చి తెలియచెప్పి, జిల్లాబోర్డువారి ఆస్వతంత్రతను, ప్రకటించిరి. ఇట్టి అక్షులలోని లోపమునీరి. ఈలోపములవలననే ప్రజలకు సంతృప్తికరముగా యేలోకలబోర్డుసభ్యులను నేవచేయుటకు మీగనుండలేదనిరి. కాని సమర్థులైన వైతులనుమాత్రమే పంపి వీలైనంతవరకు ప్రజాపక్ష యోగమున పనులను చేయుచుకొనుట వోల్టర్లధర్మమనియు, అట్లే అన్ని వోల్టరుండి వోల్టర్ల సమావేశమై సక్రమాందోళనము జేసినయెడల ఆట్టుకూడ సవరింపబడుట కవకాశము గలవనియు నుడివిరి.

వేమలపల్లి వేంకట గోపాలరావుగారు (కృష్ణాజిల్లాబోర్డుసభ్యుడు) తాను సక్రమంలో ప్రభుత్వోద్యోగులు దిగుటను గూర్చి పెట్టిన తీర్మానము ఓడిపోవుటకు ప్రజాభిప్రాయమును తృణీకరించు సభ్యులనేకులు తమకు వ్యతిరేకముగా వోలుచేయుట చేతననియు తాము జిల్లాసభ్యులకేమ. న.ల్ కాన్సిలు లో ఏజెండా తెలుగులో కూడా నుండవలెనని పెట్టిన తీర్మానముగూడా అందుచేతనే ఓడిపోయెననియు, ప్రజాభిప్రాయమునకు భయపడు సభ్యులను మాత్రమే బోర్డులకు పంపుటవలెననియు, అభిప్రాయమిచ్చిరి.

తాలాకాబోర్డుసభ్యులగు కంఠంనేని వెంకట రంగయ్య చౌదరిగారు, వేమూరి వెంకయ్యచౌదరిగారును తాలాకాబోర్డు

పరిపాలన మును గూర్చి చక్కగా, నుపన్యసించిరి. వెంకటరంగయ్యచౌదరిగారిని వోల్టర్లు కొన్ని ప్రశ్నలుచేయుగా వారు సహజమందహాసముతో హాస్యరసపూరిత మగు జవాబులిచ్చి సభ్యులను సంతోషింపజేసిరి.

పిమ్మట యాక్రిందితీర్మానములు ప్రవేశపెట్టబడి అంగీకరింపబడినవి.

తీర్మానములు

1. మా ఆహ్వానము నంగీకరించి యీ తాలాకా వోల్టర్ల మహాసభకు ఈ తాలాకా బోర్డుసభ్యులయిన మ-రా-శ్రీ కావూరి కోదండరామయ్యచౌదరిగారు సర్వా ఆదినారాయణమూర్తి పంతులుగారు వేమలపల్లి వేంకటగోపాలరావు చౌదరిగారు, వేమూరి వెంకయ్యచౌదరిగారు, కంఠంనేని వెంకట రంగయ్య చౌదరిగారు విచ్చేసినందుకు యీసభవారు సంతోషించుచున్నారు.

2. ఈనెల 17 వ తేదిన జరుగు మన తాలాకా బోర్డు మీటింగులో మనబోర్డు విభజననుగూర్చి విచారించబడు నని కార్యక్రమపట్టికయందు చేర్చబడినది. ముందు జిల్లావిభజన జరుగుచున్నందున తాలాకా సరిహద్దులు మారుట తటస్థమనఁబడుచుచే బోర్డువిభజన ప్రస్తుతము అపవలననదిగా తాలాకా బోర్డు సభ్యులను కోరుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ తీర్మానముపై చర్చజరిగి ఎక్కువమంది సభ్యులచే సంగీకరింపబడి తీర్మానము గెలిచినది.

3. దేశములోని అన్ని రాజకీయపక్షములచేతను యేక గ్రీనుముగా నంగీకరింపబడిన నిర్వాణకార్యక్రమమును సాధ్యమై నంతవరకు లోలో బోర్డుల ద్వారా నిర్వహింపగల సమర్థులని తోచినవారినిమాత్రమే ఎన్నుకొనుట మనవిధిమని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. లోకలోభండు సక్రమంలో ప్రభుత్వోద్యోగులు బస చేయుటనుగూర్చియు, మజిలీని యితరసందర్భములను గూర్చియు కడచిన మూడు సంవత్సరములలో కొండలు సభ్యులుదక్క మిగతా తాలాకాబోర్డు సభ్యులందరు ప్రజాప్రతినిధుల మను విషయమునే మఱి ప్రజాప్రాయమునిర్ణయముతో కృణీకరించిన సంగతి ఈ సభవారి కెంతయు నసంతృప్తి కలిగించిన దని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఈదివి తాలాకానుండి తాలాకాజిల్లాబోర్డులకు పంపబడు ప్రతినిధిసభ్యులను వోల్టర్లయిష్టానుసారముగా బోర్డు వ్యవహారము లన్నిటిలోను ప్రవర్తించునట్లు చేయుటకు, వారి కార్యములను ఎప్పటికప్పుడు విమర్శించి వారి రైత్యములను నిర్ణయించుటకు, స్థిరమైన తాలాకా వోల్టర్లసంఘము నోకదానిని స్థాపించి వారికి మాతనసభ్యులను జేర్చుటనే అధికార మిచ్చుచు తాలాకావోల్టర్లందరిని ఇందులో సభ్యులుగా చేరవలెనని కోరుచూ, ఈసంఘమునకు మ. రా. శ్రీ కొడాలి అంజనేయులుగారిని తాత్కాలిక కార్యదర్శిగను సమావేశ సంధానకుడుగను నుండునట్లు యేర్పాటుజేసి ఈసంఘము యొక్క నియమ విధానములను, కార్యవర్గపు ఎన్నికలను వెంటనే గావించుకొనుటకు ఈసంఘమువారి కధికార మిచ్చుచున్నారు.

పిమ్మట అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతోను, కృతజ్ఞతాభివందనములతోను, వోల్టర్ల సభ ముగించబడి, ఆసభలోని 5 వ తీర్మానానుసారముగా చేరిన వోల్టర్ల సంఘమువారి సమావేశము జరిగినది. అధ్యక్షు లా సభకును చెఱుకువాడ వెంకట నరసింహం పంతులుగారే.

తీర్మానములు

1. ఫిర్కా ఒకటికి యిద్దరు చొప్పున కార్యసంఘము లో ప్రాతినిధ్యముండుటకు నిర్ధారణచేయుచు, ప్రస్తుతము వైన వివరించిన పదిమందిని మాత్రమే నియామకము చేసికొని మిగతా సభ్యులను నియమించుకొను హక్కుపై సభ్యుల కీయడమైనది.

2. ఈ కార్యసంఘమునకు మండవ అంజయ్యగారు అధ్యక్షులుగను కార్యదర్శిగా కొడాలి అంజనేయులుగారిని ఎన్నుకొనడమైనది.

3. ఈ సంఘముయొక్క నిబంధనలు సహజురచేయుటకై ఈక్రింది ముగ్గురిని ఉపసంఘముగాని నియమించడమైనది.

- 1. కొడాలి అంజనేయులుగారు (కార్యదర్శి.)
- 2. చెఱుకు వాడ వెంకట నరసింహంపంతులుగారు.
- 3. కావూరి కోదండరామయ్యచౌదరిగారు.

(5) రాబోవు తాలాకా బోర్డు యెన్నికల విషయమై తాలాకాయందు తగిన ప్రచారము చేసి ప్రజాభిప్రాయానుసారము ప్రవర్తించగల సభ్యులను నియోజించి జయమొందుటకు, తగిన యేర్పాట్లు చేయుటకు కార్యసంఘమువారిని కోరుచుండెనది.

(6) వోల్టర్ల సంఘసభ్యులను చేర్చు విషయమై కార్యసంఘ సభ్యులందఱు శ్రద్ధ వహించి పనిచేయు యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానములతో వోల్టర్ల సంఘ సభకూడ ముగిసినది. సమావేశమునకు దయచేసిన వోల్టర్లకు ఉచిత భోజనాని సదుపాయములు గావించిన ఆహ్వానసంఘమువారును, వోల్టర్ల సౌకర్యములకై ప్రత్యేక శ్రమకు పాల్పడిన శ్రీ రావి రామచంద్రయ్యగారు, రావిరామకృష్ణయ్యగారు, చేబోలు వేంకట సుబ్బయ్యగారును, శ్రీశ్రీ చల్లపల్లి జమీందారువారి ఉద్యోగి యగు మోపదేవి సముదాయగారును, తాలాకా వాస్తవ్యుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు. తాలాకాబోర్డు స్కూలులో సమావేశమున కనుజ్ఞ యిచ్చిన తా||బో|| అధ్యక్షులకు మాకృతజ్ఞతాభివందనములు.

కొడాలి అంజనేయులు,

కార్యదర్శి, దీపితాలాకా వోల్టర్ల సంఘము, మోపదేవి.

ఇందూరు సంస్థానమున మోటారు ప్రమాదము

26 గురు చనిపోయిరి. 15 మందికి

గాయములు కలిగెను

దేవానుకును సారంగపూరుకును మధ్యను తిరుగుచున్న ఒక పెద్ద మోటారులోలో పెండ్లికివచ్చిన చుట్టులు చాలమంది ఎక్కిరి. వీరములు సరిగానుండలేదు. ఒక్క కిశన్ నాయులు చేతిలాంతరుమాత్ర ముండెను. చీకటిపడినప్పుడు ఒక మలుపలో బండి తిరుగబడెను. 26 గురు చనిపోయిరి. 15 మందికి గాయములు కలిగెను.

నర్సి న సె

(బంగారు చేసినది)

ఇది నరముల బలహీనతకు, సంసార సౌఖ్యమునకు చిక్కిపోయిన వారికి, రక్తమును శుభ్రపరుచుటకు శ్రేష్ఠతమమైన ప్రస్తుతకాలపు టానిక్. నపుంసకత్వమును పోగొట్టును. నిరపాయకరమైనట్టి ప్రసిద్ధమైన బౌషధరాజము. ఎప్పుడును ఆశాభంగము గలుగదు. దీనితో పెక్కి కస్తూరితైలమును వాడవలెను. ఈతైలమును వాడినవారికి తప్పక మంచి గుణము గలుగును. ప్రతి మోతాదునందును పుష్టి గలదు. ఉష్ణముచే గలుగు బలహీనత, ఆయాసము. నరముల బలహీనత మొదలగునవి మాయమగును. ఇది జీవితమునకు అమృతప్రాయము వంటిది. ఒక నెలకు నరిపడు నర్సి న సె బౌషధము ధర రూ 5- సాధారణమైన బలహీనతకు లేక నపుంసకత్వమునకు పైకివాడుటకు తైలము ధర రూ 2-8-0 రెండుచే రూ 7-0-0 లెఫ్టి నెంటు జి. తాయి తాడికాటల్:- నర్సి న సెను, తైలమును వాడుటచే రోగికి మంచి గుణము గలిగినది. మిస్టర్ ఎస్. ఆర్, రావు, డాక్టర్ మాజస్త్రిట్టు, నెల్లూరు "నాకు మంచిగుణము గలిగినది." మిస్టర్ డబ్ల్యూ. బి. మద్రాసు:- "యిప్పుడు నేను తూకమునందు 2 పానులు హెచ్చియున్నాను; మిస్టరు కార్తరు, బొంబాయి:- "చాలఅద్భుతమైనది." డాక్టరు ఎన్. మాస్సి, అహమదాబాదు:- "స్వారస్వీనియూ రోగికి చాలమంచిది." ఈదీగువ తైలుపబడిన చోట్లలో దొరకును. 1482

Behar Chemical Works, Bhagalpur & Mihijam.
Tele. Add :- Chemists, Bhagalpur & obtain from
Agents :- Messrs. W. E. Smith & Co., Ltd. Madras.
Branches at Vepery, Esplanade & Ootacamund,
DADHA & Co.,
Iyacannoo Mudaliar, Madras.

పన్నుల విచారణ సంఘము

లక్నోలో నీటివసతులు, వాటిపై పన్నులనుగురించి

సాక్ష్యమిచ్చుట

లక్నో, ఫిబ్రవరి 18:—హైదరాబాద్ విచారణసంఘము వారు లక్నోలో నీటి యందయను సాక్ష్యములు ప్రధాన వాస్తవ్యాస్త్రుజ్ఞుడు (ఫిఫ్, యింజనీరు) డాక్టర్ గారి వద్దనుండి యు, సర్దారు కార్తాగారివద్దనుండియు దీనికొనిరి. కార్తాగారు తమ సాక్ష్యమునొక్క నీటిపాటుదల, దానిపై పన్నులం గూర్చి మాత్రమే యిచ్చిరి.

డాక్టర్ గారి సాక్ష్యము

సంయుక్త రాష్ట్రములందు నీటిపాటుదలకు రేటు, ఏ యే పంట కెంత నీరు పరస్పరాయగనో దానినిబట్టి కట్టుదురు గంగానది యంతటిభాగమునను జమ్మకాలవలు బోవు ప్రదేశముందు, వర్షములు తక్కువ. నీటివసతు లెక్కువగ గావలయును. కాన రేటు లెక్కువగ నుండును. కోహిల్కందులో జ్వము లెక్కువగాన నీటివసతి దక్కువగా గోరుదురు. కాన యచట పన్నులు తక్కువ. కొన్ని పంపత్సరములనుండి, పంటల యభివృద్ధి హెచ్చయినది. కాలవలను బోవకు ఖర్చులు హెచ్చయినవి. నీటిపాటుదల రేట్లు మాత్రము దానికి సరపడునట్లులు హెచ్చలేదు. కావున ప్రస్తుతమున్న రేట్లు, తక్కువగనున్నవియే యెంచవలయును. కాని యారేట్లు నియమించు మాత్రములు మాత్రము మంచివే. అన్నిటికంటె మంచివద్దతి యెవరికెంత నీటిని మనమిచ్చుచుంటిమో దానినిబట్టిరేట్లు నిశ్చయించుట మంచిది. కానియటులు నీటిని కొలచుట నుల భసాధ్యము గాదు. ఫలానికాలవ యెంతనీటిని సరఫరాజేయునో దానిబట్టి నీటిపాటుదల రేటు నిశ్చయించుటగూడ కష్టమే. దానివలన బాగుగా పంటలపండిడి భూములకంటె, ఖామని వారణకై నీటిపాటుదల కోరు భూములెక్కువ రేటు నివ్వలసి యుండును. చిన్న కాలవల (పెద్ద కాలవ నుండి త్రవ్వబడినవి) వల్ల తడియు భూములకు నీటిపాటుదల సరిగవలయునట్లు జరుగునట్లుల యభియమిచ్చి, రేట్లు హెచ్చించుట న్యాయమే. వర్షములలేని సంవత్సరములందు, చాలభూములు నీటివసతులను గోరవు. కోరినను చాల తక్కువనీటిని గోరును. ఆసంవత్సరములందు, మజరానిచ్చుట చాలకష్టముగా నుండును. సాసముయములందు నీటివసతు లెవరికీ గావించబడునో వారివద్దనుండి తప్పక హెచ్చురేట్లు వసూలుచేయుట న్యాయము. ప్రస్తుత మనులలోనున్న పద్ధతియే, సందర్భములం బట్టి చాలమంచిది. ఒక్కవిషయము మాత్రము గమనింపవలెను. రేట్లెచ్చుటచేత తక్కువగా నున్నవో యచ్చుటచేత హెచ్చుజేయుట కాలోచింపవలయును. అమెరికాయచ్చుటచేత హెచ్చుజేయుట కాలోచింపవలయును. అమెరికాయందు నీటిపాటుదలకు పంటలో 1/5 మొదలు 1/6 వంతు వసూలు జేయుదురు. ఈజిప్టులో 1/7 భాగము వసూలుజేతురు. కాని సంయుక్త రాష్ట్రములగూర్చి దామాషాయిని 1/16 వంతు వసూలు చేయుచున్నారు. మాతులనుండి నీటివసతిఁ గలుగజేయుటలో చెజుకువంతు భూములపై నెకమునకు రు 40/- మొదలు 60/- వఱకును, గోధుములు మొదలగునవి పండించు భూములకు రు 15/- మొదలు రు 25/- వఱకును ఆపరదిననులు పండించు భూములలో రు 8/- మొదలు రు 10/- వఱకును రేట్లు జేయుటదెను. ఫిటితో సరిపాల్చి జూచినయెడల కాలవ నీటిపాటుదల రేట్లు వర్తకసరికి వనుసరించి చాలతక్కువగ నున్నవి. చెజుకు పంటనుండిచ్చెడి యావామును, మరి ఏ పంటనుండియు వచ్చుటలేదు. అచెజుకుపంటకు నీటిపాటుదల రేట్లు హెచ్చించుటకు పడే పడే ప్రయత్నములు జేయబడినవి. నుమారు 8 లక్షల ఎకరములు చెజుకు పండించును. దానిలో హెచ్చురేట్లుండిన యెడల, రాష్ట్రోదాయమునకు మంచి లాభమే గలుగును. కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు గూడ నీ నూతనాదాయమునుండి వచ్చులాభముల కొంత పొందదలవని చెలిపిరి.

టాడ్ హంటులు గారికి సమాధానమిచ్చుచు నీటిపాటుదల రేట్లు, పన్నుగా భావించుటలేదని చెలిపిరి.

షేక్స్పియరుగారి సాక్ష్యము

చెజుకుపండించువారి సంఘమున కధ్యక్షుడగు ఏ. బి. షేక్స్పియరు గారు సాక్ష్యమిచ్చుచు నాదాయపు పన్నుచట్టమును ముఖ్యము జెందవలయునని చెప్పిరి. పన్నునివ్వగల శక్తివంతులందఱు నీ ప్రత్యేకమగు పన్ను నివ్వవలసినదే. ఫలప్రభువుగా యాస్తి యెచ్చుటనున్నను, తత్ఫలమునందు పన్ను జేయబడవలసినదే. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములును, కేంద్ర ప్రభుత్వములును పూర్తిగా పన్నులను విడిచిపెట్టట మంచిదిగాదని

చెలిపిరి. తానుబ్రకటింపు యాద్యేక్ష్యములు సంఘమువారు రందరిని పూర్తిగా గావని యధ్యక్షుని కుత్తర విచ్చిరి. తలపన్ను విధించుట కంగీకరింపను. హిందూదేశమునకు సంబంధించినంతవఱక ప్రత్యేకముగనే పన్నులనిధింపవలయును. పురపాలక సంఘములలో నిండ్లపన్నులు తక్కువగానే యున్నవని చెలియజేసిరి. ఆదాయపుపన్ను హెచ్చించుటమందలి బలమును నే గ్రహింపబాలకున్నాను. కాని పన్ను వేయబడవలసిన యాదామామయొక్క కనీసపు మొత్తము మాత్రము రు 1000/- ల వర కుడింపవచ్చును. అంగ్లయులలో రు 2500/- లు వచ్చువానికంటె హిందువుడు రు 1000/- లతో నుఖముగ నుండగలడు. ఇటుల కనీసపు మొత్తమును దగ్గించుటవలన, పన్నువసూలుజేయుటయందు కష్టము లెక్కువగ నున్నవని యొప్పుకొనెను. హైదరుగారు కాలవ నీటివసతులం గూర్చి చాల ప్రశ్నలుజేసిరి. వాటికి సమాధానము జెప్పచు, రేట్లును హెచ్చించుట కింపిలులేదనియు, మాతలనుండి నీటిని కోఆపరేటివు పద్ధతులపై సరఫరా జేయుట లాభకరమనియు నూచించిరి. మాతులలో నుండి నీటిని సరఫరాజేయుట కెంత యగునని ప్రశ్నింపబడగా నీహతులో నెకమున కారు దూప్యములగునని చెలిపిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములందు ప్రభుత్వము వారు చెజుకు పండించు భూములకు రు 10/- లు వసూలు చేతురని చెలిపిరి. నీటిని మాతులనుండి గొట్టుటలద్యారా సరఫరాజేయుటవలన తక్కువవ్యయమగునాయనియడుగగా మాతులోతును బట్టియుండునని చెలిపిరి. కాలవ నీటి పారుదలవలన నొకప్పుడు పాలముల కవసరములేవంత హెచ్చునీరుగూడ రావచ్చును. నీటి పారుదలవలన వచ్చివచ్చి వచ్చినభూములకు హెచ్చుపన్ను వేయుట మంచిదేనాయని యడుగగా చాలమందిదనియు, అట్టియభిప్రాయవలన ప్రభుత్వముదప్పక లాభమును బొందవలెననియు చెలిపిరి. భూములన్నుటవలన వచ్చిన లాభము ప్రభుత్వోదాయము క్రింద జేరవలెదల నాభారములకు గూడ పన్ను విధింపవలసినదే మరణమునకే మేజాతివారైనను తప్పక విధింపబడవలసిన వారే యనిరి. న్యాయాలయమందలి స్టాంపు ఫీజు మొదలగునవి బాగుగా హెచ్చినగాని, ఆపసరములేదే న్యాయస్థానములకు బోవుటమారనియు పంచాయతీలచే తీర్చబడవలసిన చిన్నతగాయిదాలకుగూడ న్యాయాలయములకుబోయి న్యాయవాదలకు నవసరముగ ధనమిచ్చుచుండిరినియు, అట్టిస్వభావ్యయములు దాని జలనగాని యగవనియు చెలిపిరి.

భాట్నగరుగారి సాక్ష్యము

లక్నో, ఫిబ్రవరి 19:— బి. జి. భాట్నగరు యమ్. ఏ. (ఆలహాబాదు విశ్వవిద్యాయాధికోపాధ్యాయుడు) గారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

పన్నులందు మార్పుగలుగుటకు పూర్వము, హిందూదేశముయొక్క యారికశీతి యెటులున్నదో పూర్తిగా చెలిపినవలయును. హిందూదేశముయొక్క ధనముగాని, రాబడిగాని నిర్ణయించుట ప్రకృతమున కవసరముగాదు. వారివారి రాబడులనుబట్టి హిందూదేశమునం జెన్నితరహాలగువానికో ముందు తెలిసికొనవలయును. అట్టివిమర్శనయే పూర్తియైనచో, పన్నులతో సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములు చాలవఱకు సానుకూలపడును. రాబడిపక్షము ననుసరించియే యేతరహాలవారేయేపన్నులక్రింద బడుమండికో, ఏవిధమగుపన్నునుండియెంత యాదాయము వచ్చుచున్నదో చెలియవలెను. ఖర్చుకావినతోడనే వివిధ తరహాలయొక్కయు, బ్రత్యేకపు పన్నెంతో యప్రత్యేకపు పన్నెంతో, జేలును. దానివలన పన్నులను సమానముగ విధించుటకు వీలుగూర్చు మేర్పడును. ప్రస్తుతమెడలనున్న యంశములంబట్టి యేతరహాల కెంతపన్ను నెలుల విధింపవలెనో సరిగా, న్యాయముగా యెచ్చుటకు వీలులేదు.

నీటివసతి వ్యవసాయమునకు ప్రధాన పరికరముగాన దానిపై రేటు వీలగునంత తక్కువగానుండవలెను. వినోదముల మీద, రైల్వేటిక్కెట్లవైన నుంకమువేయు టెంతయు సమంజసము, కాని మూడవట్లాను ప్రయాణికులు మీదను, వీధివారుల కుపచరించు ప్రదర్శనములకు నట్టిపన్ను వేయగూడదు. పన్నులు, ప్రాతినిధ్యమునుబట్టి న్యాయముగ వేయబడినవిగావు. కొద్దిమాత్రము తలపన్ను న్యాయముగ విధించినయెడల, ప్రజలయొక్క రాజకీయ బాధ్యతలను నుర్తింపున నటుల జేయును. ఆరికకారణముల ననుసరించి యాదేశమున యు ప్రత్యేకమగుపన్ను విధించుటెన్నాయము. ఆదాయపుపన్ను, ప్రాంతముదేశములలోనలె తరహాలనుసరించి యుండవలయును. పన్నువేయవలసిన కనీసపు మొత్తము రు 1000 లకు మార్చవచ్చును. ఉప్పుపై, ప్రభుత్వమువారే సర్వాధికారము నహింపవలయును. ఎత్తైనాపన్ను (సాగాకు, నల్లమందు మొదలగువాటి

పై) బజ్జు కొంచెము హెచ్చుజేయవచ్చును గాని దొంగతనముగ తయారుజేయు పద్ధతులనులించియు నంత హెచ్చుచేయగూడదు. క్రొత్తపన్ను లవిషయమై, మెగారు నూచించిన రీతి బాగుగనే యుండును. ికి హక్కుదారఁడైనప్పుడు, సాగాకుపైన మొదలగుపన్నులు విధించుటకు కొప్పుకొందును. వివాహములతప్పక జిప్సరుజేసికొనుటనును, దానిపై బన్ను వేయుటయును మంచిదని నుడివిరి.

మీ రావిహాపుపన్ను నామోదింతురా యని సర్దారు జోగింద్రసింగుగారు రడిగిరి.

పిమ్మట సర్దారు జోగింద్రసింగుగారి దేశమునకు గావలసినది పెట్టుబడినామ్మ హెచ్చుగటగాదాయని యడిగిరి. దానికి సమాధానము జెప్పచు పెట్టుబడి నెక్కువగ యుపయోగింపవలయుననిరి. ఇంకను బ్రశ్నింపబడి, యాస్తికి హక్కుదారఁడయినప్పుడు పన్ను వేయుటవలన, దేశముయొక్క వర్తకములకు, పరిశ్రమలకు బాధ కలుగును.

హిందువులయొక్క సమిష్టికటుంబములో పిల్లవాడు కలిగినతోడనే పూర్వారిజత, మారు యాస్తికి వాటాదారడుగను, దానివలన నీపన్ను వేయుట యందు గలుగుక వముల గ్రహించిరా యని సర్ చార్లనుగారు రడిగిరి. ఈపన్ను పుట్టుడగు మగవాడు చనిపోవునపుడు గూడ వేయమందురా యని యడిగిరి.

పాలనావిధానమునం దట్టి నూత్నోక్తములన్నియు బరిష్కరింపఁ బడవలయుననియు, దా నాపన్నుయందలి ప్రధాన సూత్రమును మాత్రమే జెప్పిననియు చెలిపిరి. వివాహములు తప్పక రిజిస్టరు కాబడవలెనను విషయమున, ఆపసరముగ విడవీయ ప్రభుత్వ మిప్రచారములలో గలుగజేసికొను మన్నదని యూహించుట లేదాయని యడిగిరి. ఈమాత్రపు కట్టుబాటున కంత రాజకీయంతముగ వాందోళన మవసరములేదని చెలిపిరి. అదిగాక వివాహములు జేసికొని న్యాయాలయమునకుఁబోయి, వివాహము గాలేదని జెప్పట సామాన్యమయి పోయినది. ఈ యేర్పాటువలన నట్టివిగలుగక సరియగు వివాహములు మాత్రమే జరుగునని చెలిపిరి. పిమ్మట అన్నాము నైఫీ. యమ్. యల్. సి. గారిని బరిశీలించిరి.

సైఫీగారి సాక్ష్యము

ఉప్పుపన్నును సాధ్యమైనంతవరకు దగ్గించవలయును. వీధివారిల కీపన్ను చాల భారముగనున్నది. సాగాకుపై పన్ను వేయుట మంచిది. వీలన భోగపదార్థము. దాని నుపయోగించు వారు చాలమంది గలరు. సంయుక్త రాష్ట్రములందు నుమారు నూటికి 40 వంతున దానిని గాల్చుటయో నమలుటయో జేయుచునే యుందురు. దానిపై నెక్తైబా పన్ను వేసినయెడల రాష్ట్రోదాయమునకు కొన్నిలక్షలు లాభమువచ్చును.

సాగాకు పండించు భూముల విస్తీర్ణతంబట్టి పన్నును వ్యవసాయమువల్లనుండి దీయట కష్టముగాన సాగాకునుండి చుట్టలు మొదలగు యెట్టి పదార్థములం దయారజేసినను పన్ను వేయవలసినదని చెప్పిరి.

నేటికి సంఘమువారు సాక్ష్యములం దీసికొనుట యాపుజేసిరి.

భారత ఖిలాఫతు ప్రతినిధిసంఘము

మెక్కాకు పోసీయలేదు

18వ తేదిని ఖిలాఫతు ప్రతినిధులు బొంబాయిచేరిరి. చాలానా మెకాతాలీగారు వారికి స్వాగత మొసగిరి. అమీరాల్ పక్షమువారు జెడ్డాలో మమ్మబాగుగానే ఆదరించిరిగాని మెక్కాకు వెళ్లుటకు మాత్రము అనుమతి నీయలేదుగాన మేము మెక్కాకు వెళ్లజాలకపోతిమి అని వారు తెలిపిరి.

విజయనగరం ఆంధ్రభారతీయలకు అఫిలియేటు

కాబడినది

యవజనసంఘమువారి యాజమాన్యమున 20 తేది శనివారం సాయంకాలము 5 గంటలకు విజయనగరం మహారాజావారి కళాశాలలో చరిత్ర ప్రధానోపాధ్యాయులు లగు శ్రీయుత మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య ఎమ్. ఎ. “ప్రజాపాలితరాజ్య సిద్ధాంతములు” ఉపన్యసించెదరు.

కందా? శ్రేష్ఠశాస్త్రము.

శుభము, 18.2.

గాని, కార్యరూపము దాల్చుటలేదు. భారతీయులు తమను కీని తామే సాధింపవలయునని గ్రహించిరి. అత్యున్నతమగు ప్రజాసంస్థాపకము, ముక్తి బడయుట సుకరముగాదా? కాంగ్రెసునందు సభ్యులుగ జేరుడు. నాలుచందానిచ్చి, కద్దరునిర్మాణమునకు తోడ్పడి, బీదలపట్ల సానుభూతిజూపుడు. స్వరాజ్యానుభవమునం దానక్తి గనుపరచి, చరితార్థులు గండు.

గుంటూరు ఖద్దరుబ్యాంకు

మన దేశమునందు పరిశ్రమల యభివృద్ధికి పరపతి లేకుండుటయే ముఖ్యమైన ప్రతిబంధకము. పెద్ద పరిశ్రమలకును చిన్న పరిశ్రమలకును నీ ప్రతిబంధక మనివార్యముగ నున్నది. పాశ్చాత్య వర్తక సంఘములకును వ్యక్తులకును ఇంపీరియలు బ్యాంకు ధనమును నితరధనాగారముల ధనమును పెట్టెలోని ధనమువలె నందుపాటునందుండును. భారతీయులకు ముఖ్యముగను నాంధ్రులకు చిన్న పరిశ్రమలకును పెద్ద పరిశ్రమలకును పెట్టుబడిధనము లేకను పరిశ్రమల వికాసమున కవకాశములు లేకున్నవి. కాగితము పరిశ్రమ సిమెంటుపరిశ్రమ దూది యంత్రాలయ పరిశ్రమ మొదలగు పరిశ్రమలు మూలధనము పెట్టుబడి లేకను సాగకున్నవి.

ఖద్దరు పరిశ్రమ కాంగ్రెస్ దేశము పుట్టినిల్లైనను పరపతి మూలధనము లేకను వికసించజాలకున్నది. గుంటూరు జిల్లాయందు లక్షల రూప్యముల ఖద్దరును నుత్పత్తి చేయుటకు మంచియవకాశములు గలవు. కాని మూలధనము లేక తగినరీతిని ఉత్పత్తియును విడుదలయును జరుగక ఖద్దరు నిర్మాణము బాగుగ సాగకున్నది. ఈ లోపమును తొలగించుటకు గుంటూరుమండల ప్రముఖులు ఖద్దరు బ్యాంకును స్థాపించుటకు బూనుకొనుట నమంజనముగనున్నది. దీనికి మూలధనము రూ 1,00,000 లు. వాటా 1-కి రూ 10 చొప్పున 10,000 వాటాలు. ప్రథమమునను 5000 వాటాలకు రూ 50,000 లు వసూలుచేయబడును. అవసరమునుబట్టి శేషించిన 5000 వాటాలసామ్మ వసూలు చేయబడును. బ్యాంకునుండి బట్టలు, నూలు, దూది, ఏకులు, రాటములు మొదలగువాని హామీమీదను అప్పు లొసంగబడును. కేవలము ఉత్పత్తికిగాను నప్పు లీయబడవు. ఇట్టి బ్యాంకుల యవసరము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఖద్దరువృద్ధికి కాక ఇతరములైన చేతిపరిశ్రమల పోషణమునకు సయితము పరపతి యను ఖర్చులకు సామ్మను గావలసియున్నవి. గుంటూరు మండలనాయకు లీ యవసరమును గ్రహించి ఖద్దరుబ్యాంకును స్థాపించుటకు బూనుకొనుట ప్రశంసనీయముగ నున్నది. దేశభక్త్యదయమును గోరెడి యాంగ్లమహాజను లందఱును నీ ప్రయత్నమును సఫలముచేయుటకు యథాశక్తిని దోడ్పడుటకు ప్రార్థితులు. గుంటూరు ఖద్దరు బ్యాంకు వివరములను దెలిసికొన గోరెడివారు గుంటూరునందలి శ్రీయ్యత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారికి వ్రాసిన వివరములు తెలియగలవు.

హిందూ దేశపు ఋణములు
అంబలి ఏరోచ్చెను అత్తగారా అంటే, కొలబుట్టలేవే కోడలా అను సామెతరీతిని, ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికస్థితి అనుకూలముగనున్నను భారతీయుల పన్నుల భారముమాత్రము తొలగకున్నది. వ్యయముకన్నను రాబడి యధికముగ చేకూరిన సంవత్సరములలో నయినను, రాష్ట్రములకప్పముల నేల తొలగింపకూడదు? దేశీయవస్తువులపై విధించెడి ఎక్సైజుపన్ను నేల తొలగింపకూడదు? ఇట్టిపన్ను దేశమున కవమానకరమని పలుమార్లు దెలిపియుంటిమి. ఏ దేశమునందును, దేశములో తయారయిన పరిశ్రమలపై పన్ను విధింపరు. ఈజిప్టులో నింతవరకును విధింపబడుచున్న దేశీయవస్తువుల పన్నును రద్దు జేసినట్ల విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. డబ్బు కిబ్బందిగనున్న సమయములో హెచ్చుజేసిన పన్నులను దేశము సుభిక్షముగ నున్న సంవత్సరములలోనేల తగ్గింపకూడదు? ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యులగు బ్లా కెట్టుగారు, హిందూ దేశపు ఋణముల దీర్చుట కీ సమయముననే దలపెట్టిరి. కొంచెము డబ్బు మిగిలినపుడు హిందూ దేశమున కుపశాంతి గలిగించుటకు మారుగ, ఇతర విధముల డబ్బు ఖర్చుపెట్టుచో నేమి ప్రయోజనముండును? హిందూ దేశపు ఋణములను వెంటనే దీర్చవలసిన యవసరము గనుపింపదు. ఇతర దేశముల ఋణములతో బోల్చి జూచిన, హిందూ దేశపు ఋణము చాల తక్కువ. ఈ ఋణములందు విశేషభాగము, ఫలోన్యుఖమునకు వచ్చెడిదేగాని, నష్టము గలిగించెడికాదు. అటుల లాభింపని ఋణ మొక్కటే గలదు. హిందూ దేశము యధనహాంసమై ఇచ్చివైచిన పదికోట్ల సవరనుల సామ్మ మాత్రము లాభించునదిగాదు. ఇంతవరకును జేసిన ఋణాధిక్యమునకు, ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులు. మితిమీరిన వడ్డీకింద ఋణముల దీసికొనుట, కేవల మనంబధము. రైల్వే లన్ని దేశములలోను లాభ మొనగుచుండ, హిందూ దేశమున నష్టముదెచ్చిపెట్టుటకును ప్రభుత్వపద్ధతులే కారణము. రైల్వేలేట్లు యిచ్చవచ్చినరీతిని బెరిగిపోవుచు ప్రజలనుబాధించుచున్నవి. పెక్కుసంవత్సరములనుండియు ప్రభుత్వమునకు డబ్బులోటుగలుగుటయు, దీనిని భర్తీ జేయుటకై ఎక్కువపన్నులను విధించుటయు ఆచారమయినది. కొంచెము తెప్పరిల్లిన సంవత్సరమందు, పాతబాకీలను దీర్చుటకు ధనము వెచ్చింపబడుచున్నది. ఇందునుగూర్చి కమిటీయొకటి విచారించవలయునను తీర్మానముపై కొంత చర్చజరిగి, సిల్హా సభసరకు నిలిపివేయబడెను. అప్పుడేమి జరుగునో చూడవలయును.

బెంగాలు బడ్జెట్టు
కేంద్రప్రభుత్వపు బడ్జెట్టు నెటులెటులో నష్టములేకుండ సరిబుచ్చినను, రాష్ట్రముల బడ్జెట్టులు నష్టమును జూపవలసివచ్చుచున్నవి. మద్రాసు బడ్జెట్టునందు కోటిరూపాయల నష్టముండునని, పాత్రోమంత్రిగారు సూచించిరి. బెంగాలుబడ్జెట్టును ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థికసభ్యులుగూడ, ఇరువదియారు లక్షలకు పైగ నష్టముండునని సూచించిరి. బెంగాలు రాష్ట్ర మింతవరకును ఇండియా ప్రభుత్వమునకు కప్పమీయకుండ తప్పించుకొనుచున్నది. ఇకముందు

అటుల దప్పించుకొన వీలులేదు. కప్పమును తప్పక చెల్లింపవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గోరిరి. బెంగాలు ఆర్థికసభ్యుడిందులై ఎంతయు వగచుచున్నాడు. కప్పముల భారముచే మద్రాసు బాధపడుచున్నపుడు, బెంగాలు రాష్ట్రము సానుభూతి జూపియుండలేదు. ఆ కప్ప మిప్పుడు దెలిసి వచ్చుచున్నది. కాని ఏ రాష్ట్రమయినను కేంద్రప్రభుత్వమునకు కప్పముల నీయవలసి వచ్చుట అక్రమము. ఇండియా ప్రభుత్వము తనపై తానాధారపడుట యుక్తము. తమ ప్రైబడిన భారమును తొలగింపవలయునని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు విన్నవించిరట. ఇటులనే ప్రతి రాష్ట్రమును విన్నవించుచున్నది. కాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ పంతమును మానని యెడల రాష్ట్రములు సాత్వికనిరోధము జూపగలవా? లేనియెడల వీరి మొరలు ఫలించునని బోచదు. బెంగాలు బడ్జెట్టునందు మత్తు పదార్థముల రాబడిని పడు నేడులక్షలధికముగ నంచనావైచిరట. ఆర్థికసభ్యుని తెలివితేటల నెంతని మెచ్చవచ్చును? పాపభూయిష్టమగు మత్తుపదార్థముల రాబడి తగ్గవలయునని నాగరిక ప్రపంచమంతయు నుద్ఘోషించుచుండ, మధుపాన నిషేధము త్వరలో కొనసాగవలయునని ప్రజలాయురము జూపుచుండ, అధికారవర్గము వారి మూలమున ఇంకను నెక్కుడు ధనమును సంపాదించవలెనని తలపెట్టుట వింతగాదా? అపవిత్రద్రవ్యము నధికముగ సంపాదించునెంచి నందులకు ప్రజలు తమను నిందించెదరని, ఆర్థికసభ్యుడు ముందే యూహించెను. కాని ప్రజల కోర్కెలను వీరు లక్ష్యముజేసెనరా?

మిలిటరీ కళాశాలాస్థాపనము
హిందూ దేశమున మిలిటరీ కళాశాలను స్థాపించవలయునని, వేంకటపతిరాజుగారు సామ్రాజ్య కావనసభలోదెచ్చిన తీర్మానమునకు, పండిత మడనమోహన మాలవ్యాగారికొనవరణ దెచ్చిరి. ఇందుకొరకై విచారణసంఘము నేర్పటుపవలయుననిదెచ్చిన సవరణ కావనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. తీర్మానమును నిరర్థకము గావించుటకు, కమిటీల నేర్పటుచుటకన్నను అనుకూలమార్గముండజాలదు. కాని మాలవ్యాగారి సవరణయినను ప్రభుత్వమువారి సంగీకరింపరని, సైన్యాధిపతి యగు రాలిస్సనుప్రభువుగారును, సైనికకార్యరర్థి యగు బర్దనుగారును గావించిన ప్రసంగములవలన స్పష్టమగును. మిలిటరీకళాశాలల నేర్పటుపవలయునను విషయమును ప్రభుత్వమువారిదివరకంగీకరించినదేగాని వేరుగాదు. కాని వెనుక తాముపారబడితిమనియు, ఇకముందట్టి పోరబాటును గావింపజాలమనియు రాలిస్సనుప్రభువు దెలుపుటజూడ, అధికారులు తమ వాగ్దానముల నెంత సులభముగ త్రోసివైచెదరో కనుగొనవచ్చును. మిలిటరీకళాశాలను స్థాపించుటకు హిందూ దేశమున వసతులు లేవనియు, ఇంగ్లండునందే శౌర్యధైర్యములు పెంపొందగలవనియు, జెప్పట విశ్వాసార్హముగానేరదు. ఇట్టియుక్తులు భారతీయుల కోర్కెలన్నిటిపట్లను దెలుపబడుచునేయున్నవి. బర్దనుగారివాదము జూచిన, స్వరాజ్యము లభించినగాని ప్రజలకు మిలిటరీ అధికారము లభింపదని, స్పష్టము గాగలదు. స్వరాజ్యసిద్ధికి బూర్వమే మిలిటరీ శిక్షణ బడయవీలుగలదనుట, భ్రమతప్ప వేరుగాదు.

శిష్టి సుపరేమలు: ఆంధ్ర ప్రదేశ్

మద్రాసు యునైటెడ్ కల్యేణ్ బ్యూ పక్షమున జరుగుచున్న శిష్టి సుపరేమలలో, సింగిల్స్ కడపటి ఆట నిన్నటిదినము, జరిగెను. సుప్రసిద్ధ శిష్టి సునిపులుగు సి. రామస్వామినాయుడు గారికి ని, నూతనముగ మిగుల ప్రసిద్ధిపడయుచున్న లెఫ్టి నెంటు హాచిన్సుగారిని పోటీజరుగునని ప్రకటిత మగుటచే, యూరపీయనులేమి భారతీయులేమి వీక్షించుటకు అధికసంఖ్యలతో విచ్చేసిరి. శిష్టి సు ఆట లింతటిజనసంఖ్య నిదివర కెన్నడును ఆకర్షింప లేదు. రామస్వామిగారు మూడుసెట్టులను వరుసగ దీనుకొని, అప్రతిమానమగు సామర్థ్యమును జూప గలిగిరి. హాచిన్సుగారి చాక చక్కము ఎందు కును కొరగాకపోయెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ములగు రామస్వామిగారు జూపుచున్న అద్భుతవైపుణ్య మునకు వారినంతయు ప్రశంసించుచు, అంతర్జా తీయ క్రీడలందుగూడ నచిరకాలములో టిల్డును మున్నగువానితో బాటు వాసిగాంచెదరుగాక యని మనస్ఫూర్తిగ కోరెదము.

నిదేశ వార్తలు

హ్యంగుహలో కార్మిక చిక్కులు

యంత్రాలయపు పనివాండ్రునమ్మె హ్యంగుహ, ఫిబ్రవరి 18:—క్రిందటివారము ఇచట జపాను ప్రతియంత్రాలయమున సమ్మె బయలుదేరెను. 18 యంత్రాలయములకు వ్యాపించినది. 80000 మంది సమ్మెగట్టిరి. సమ్మెదారులు యంత్రాలయములను ముట్టడించి నష్టమునగలుగ జేసిరి. ఆరుగురు జపానీయులకు గాయములులగిరినను. సరిఫీటులు ఇప్పుడు నెమ్మదిగనున్నవి. పనివాండ్రు కొందరిని పనిలోనుండి తొలగించుటచేతను, ప్రతికూల జపానుభావములచే తాను చీనా జోల్దీవులు పుగిగొల్పుటచేతను ఈ అల్లరులకు కారణమాయె జనుచున్నార.

హ్యంగుహ, ఫిబ్రవరి 18:—పైసకేప్పిన 18 యంత్రాలయములచే గాక ఇంకొక రెండు యంత్రాలయములందుగూడ క్రొత్తగ సమ్మె వ్యాపించెను. మరి ఇతరఅల్లరులు లేవు.

ఇంగ్లండులో గోధుమనస్థులు

కార్మికపక్షమువారి యేర్పాటులు లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—ప్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ పక్షమున కార్మికపక్షమువారు ఆహారపదార్థ విచారణసంఘ మువారియెడట ఇట్లు తెలియజేసిరి:—గోధుమలను ప్రభుత్వము వారు ఏకముగ గొనవలెను. డొమినియనులందు పండించువారి తో ముందుగానే జేమాడి ధరలకు నిర్ణయింపవలెను. సరసమగు ధరలకు కొంతమొత్తమును డొమినియనులనుండి దెప్పించుటకు ఏర్పాటుచేయవలెను. అంతర్జాతీయ ఆర్థిక విచారణసంఘము ను జాతిసమితి యంగుగ కేర్పాటుగావలెను. అంతర్జాతీయ సమితి వ్యవహారములను, ప్రభుత్వమువారు ఏర్పరుచు సంఘము లతో సహకారముగ పనిజేయుటకును ప్రయత్నించుటకు దీని వలన వీలగును. ప్రస్తుతము అన్యాయముగ భాధములను దీయు చున్నారను సంగతినీ ఋజువు జేయవలెనని 'సర్ ఆక్టండు గెడ్డిన్' గారు ప్రేడ్ బ్ర్యాంఠిగారి నడిగిరి. ఆసంతయు విచారణ సంఘమువారికి గాని తన పనిగాదని. బ్ర్యాంఠి గారిని. మేము నెలలతరబడి ఈ విషయమై గనుగొనుటకు ప్రయత్నించెదమనియు మీసహాయము గావలసియున్నదనియు గెడ్డిన్ గారు తెలియజేసిరి. కట్టడిట్రమగ అంతర్జాతీయ వ్యవ హారములను ఏర్పరచిన ఇది వీలగు ననిరి.

ఇంతటితో ప్రస్తుతము విచారణపూరి ఆవుజేయబడెను.

రషియాకు భారతదేశమునుండి బియ్యము నెగుమతి చేయుట

మాస్కో, ఫిబ్రవరి 18:—భారతదేశమునుండి బియ్యము ను విస్తారము దెప్పించుటకు సోవియటుప్రభుత్వమువారు ఉత్త రవుజేసిరిని తెలియుచున్నది.

ప్రేడ్ యూనియనువన్ను

రాజకీయ నిధినిమిత్తము క్రొత్తచట్టమునకు ఆక్షేపణ లీపెల్లు, ఫిబ్రవరి 18:—మార్చి 6 తేదీని కామన్స్ కభిలో ప్రేడ్ యూనియనునలమీద పన్నులను విధించుటకు ఒకచట్టమును ప్రవేశబెట్టునుండుటచే చాల సంచలనము బయలు దేరెను. రాజకీయనిధి నేర్పాటు జేయవలెనా లేదా యను విషయమును ప్రేడ్ యూనియను సభ్యులు తమ యభిప్రాయ ములను స్పష్టముగ తెలియజేయుటకు అవకాశము నిచ్చుచు ప్రతి పక్ష్యుడు తనవంతును చెల్లించవలె నని ప్రేడ్ యూనియను సంఘమువారు స్పష్టముగ నిర్ణయించవలె ననియు, చట్టమున ప్రవేశ జేయబడిరి. ఈ బిల్లును ప్రవేశ జేయబడుటచే జయలు దేరిన పరిస్థితులను మంత్రివర్గమువారు ప్రత్యేకసంఘమువారికి తెలియజేసిరి. ఈ బిల్లు విషయమై సోకర్యములను ప్రత్యేకముగ కలుగజేసెదరా లేదో లేలెను. ఇట్టిచట్టముగావలెనని కన్సర్వేటివు కార్మికులే గోరెనను దీనిని ప్రోత్సహింపవలెనని చాలమంది కాన్సర్వేటివుసభ్యులు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

కార్మికపక్షమువారును లిబరలు పక్షమువారును దీనికి విముఖులుగ నున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకసోకర్యము లను గలుగజేయవలె ననుట మంత్రివర్గమువారిలోనే గొందరికి ఇష్టములేదని తెలియుచున్నది.

ఆర్జెనియా చమురుసౌకర్యములు

అమెరికనుల ఆక్షేపణ న్యూయార్క్, ఫిబ్ర 18:—ఆంగ్లోపెర్షియా వర్తమువారికి ఆర్జెనియాలో చమురుపడపాయముల నీయరాదని ఆక్షేపించు టకు అమెరికా ప్రభుత్వమువారు తమ రాయబారి హ్యూజెస్ గారికి తెలియజేసిరి. ఆర్జెనియాను గుర్తించుటకు ఇందు ఆందర కును అవకాశ ముండవలెనని అమెరికనులు తెలియజేసి మరీ అంగీకరించినదియు ప్రస్తుతముజేయు సౌకర్యములు దానికి ప్రతి హులముగ నుండుననియు అమెరికను లనుచున్నారు.

ఇటలీ ఏర్పాటులు లండన్, ఫిబ్ర 19:—చమురు కలపకు అవసరమగుటచే ఇట్టిసౌకర్యముల నీయవలసివచ్చె నని ఇటలీ అవసరమునకు సరిపోయిన చమురు సప్లయ స్థానమును ఆంగ్లోపెర్షి యా కంపెనీ గుండా బ్రిటను సంపాదించె ననియు అందుచే బ్రిటనుతో ఆర్జెనియా చమురుగనులయందు పాల్గొను టకు ఇటలీ కోరుచున్న దనియు తెలియుచున్నది. దీనికి ప్రతి ఫలముగ ఆంగ్లోపెర్షి యా కంపెనీకి 'ఏ' సాక్కులను ఇటలీలో చమురును గనుగొనుటకు అలాభమును బడయుటకును ఇటలీ ప్రభుత్వమువారిచ్చెదరట.

నాకాదళ నిర్ణయము

సభ జరుగవలెననుట లండన్, ఫిబ్ర 18:—నాకాదళములను మరింత దగ్గించు టకు యునైటెడ్ స్టేట్సు అభ్యుత్థుడు జరుపనున్న సభ విషయ మై సంగతులను తెలియజేయవలె ననియు అట్టి సభకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఏమైన తమ యభిప్రాయములను తెలియజేయ దలచిరా యనియు కామన్సుసభలో మన్యర్లీగారు అడుగ ఈ విషయమై అమెరికను రాయబారితో ఇషాగోవ్వగ మాట్లాడితి మనియు ప్రస్తుతము ఆలోచనలో యున్నదనియు చాంబర్లెను గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

'బ్యాంక్స్'లో నాకాశయము

రుమేనియాలో రానుభారములు అసత్యము లీపెల్లు, ఫిబ్ర 18:—బ్యాంక్స్లో నాకాశయము నేర్పా టుజేయుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు రుమేనియాలో ఆలో చించుచున్నారన్న సంగతి అంతయు అసత్య మనియు ప్రస్తుత మందున్న రుమేనియా నాకాశయమును బ్రిటిషువా రుపయోగించుకొనుటకు ఆలోచించుచున్నారను సంగతి నిజముగాదని యు కామన్సుసభలో చాంబర్లెనుగారు ప్రకటించిరి.

డాన్ నివేదిక ము

అప్రకారము ఇవ్వవలసిన సొమ్ము బ్రిటిషువారి వంతు కామన్సుసభలో ప్రశ్నలు లీపెల్లు, ఫిబ్రవరి 18:—మొదటి సంవత్సరము మొత్త ముగ డాన్ నివేదిక ప్రకారము 6250 000 పౌనులు జర్యముల నుండి పరిహారముగ ముట్టుననియు చర్చిలుగాను కెన్సర్లీ గారికి తెలియజేసిరి. ఈమొత్తములో ఎంతభాగమును కేట్రుచర్యచే బాధపడినవారికి సహాయముగ విచ్చెదరని యడుగ, వర్తక నావికలపై ఆధారబడినవారి కేమైన ఇచ్చెదరాయనియు నడుగ 8000000 పౌనులను వినియోగించెదమని చర్చిలుగాడు నుడివిరి.

రషియాలో బ్రిటిషు ప్రజలు

ముగిసిన పరిస్థితి లీపెల్లు, ఫిబ్రవరి 18:—రషియాలోనున్న బ్రిటిషు ప్రజలకు రావలసిన జాతీయ పరిస్థితిరము జేయువిషయమై సోవియటు ప్రభుత్వముతో క్రొత్తసర్పాటులను జేయలేదని తాకానన్ బీగారికి చాంబర్లెనుగారు కామన్సుసభలో ప్రత్యుత్తర ము నిచ్చిరి

మసోలు తురుష్క-రాయబారులు

విషయమై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ యసమ్మతిని తెలియజేసితిమనియు ఈసంగతినంతను పూర్తిగ జాతిసమితి వారికి తెలియజేసితిమనియు దీనిని పరిష్కారము జేయుటకు జాతిసమితి కధికారము గలదనియు చాంబర్లెనుగారు తెలియ జేసిరి.

ఇంగ్లండు ఒడంబడిక

దొమినియనులతో ఆలోచించుట లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—జనీవా ఒడంబడికను గూర్చి సామ్రాజ్యరక్షకసంఘమువారు నియమించిన ఉపసంఘము వారు ప్రకటించిన నివేదికను మంత్రివర్గమువారు నేటియంద యము ఆలోచించిరి. సరసజ జేయబడిన ఒడంబడికను దొమి నియనుల యభిప్రాయము నిమిత్తము బంపెదరట ఈవిషయమై మార్చి 7 తేదీ సమితిసభలో ఆలోచించుట నాపుజేయవలెనని చాంబర్లెనుగారు తెలియ జేసెదరట.

బెర్లినులో ప్రతికూల

రుమేనియా సమ్మె బుకారెస్టు, ఫిబ్రవరి 19:—రుమేనియాలోనున్న జర్యను ప్రజలవిషయమై దీసికొన్న చర్యలకు ప్రతికూల బెర్లినులో రుమేనియా ప్రజలవిషయమై సమ్మెగట్టిరి. ఈవిషయమై బెర్లి నుప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకచర్యను దీసికొనిరి. ఇంతవరకు జర్యనీవిషయమై రుమేనియా ఎట్టిచర్యను దీసికొనలేదు. జర్యనీ తనచర్యకు ప్రతిఫలము ననుభవించుటకు సంసిద్ధురాలుగ నుండ వలెను.

క్యాంటనులో కొట్లాట

ఇద్దరుభారతీయులు హతలగుట క్యాంటన్, ఫిబ్రవరి 18:—ఆదివారమురాత్రి యూనునీ పైనికులకును, భారతదేశ కావలివారికిని తొట్టారవహర విష యమై తగాదాగల్గెను. ఇద్దరును గొట్టుకొనిరి. ఉభయాలకును ప్రమాదము గల్గెను. ఇద్దరు భారతీయులు చనిపోయిరి

జైహింద్ పరిస్థితులు

బాంబులు సంభవించిన కురియుట

నాలుగురోజులు అదేవనిగ బాంబులు పడుట

శీబ్రవరి 18:—నాలుగురోజులకుండి జైహింద్ బాంబులు గురియుచున్నవని అధికారులు చెబుచున్నారు. ప్రస్తుతము క్రమేణా నాహలిం బాంబులను పడుట తగ్గుచున్నది. నిన్నటిరోజున 20 బాంబులే పడెను. బ్రిటిషు ఏజెన్సీ భవనములపై రెండుపర్యాయములు బడెను. ఇతర భవనములపై కాల్వలముపైకాడ బడెను కాని ప్రమాదములేవు. విజ్ఞానము తెలిసిన ప్రాణహానియును గలక లేదు.

పిబ్రవరి 19:—ఉదయపుటనే బాంబులు పడుచున్నవి. అదియు అంతప్రమాదముగ లేదు. ప్లాలు అంత మంచిగావు అంతమయికుగ బుగైత్రబలవట. బాంబులు చాలకపోవుటచే గాబోలు పెల్లుపంఖ్య తగ్గినది.

రస్సో జపాను ఒడంబడిక

నగేలియును నిచ్చుట అనత్యము

శీబ్రవరి 18:—నగేలియునుగూర్చి జపియా జపాను ఒడంబడిక జేసికొనిరన్న ఒడంబడిక నిజముగాదని యాధిగ చెలియుచున్నది. గ్రేటుబ్రిటను సోవియటుప్రభుత్వము వారు జేసికొన్న ఒడంబడికవలెనే యున్నదట. అచటసంగం జపానుసోవియటు ప్రభుత్వమువారు జేసికొను సాధారణపు టాడంబడికయే ముఖ్యమైనది.

సెంటు పాలు దేవళము

నగరపాలకులు ఆస్తుంత గట్టిమాట్టులు అవసరములేదని నిపులు లనుచున్నారు. ఈవిషయమై అలోచనలు జరుగుచున్నవి.

క్లయిడ్ బ్యాంకు అద్దెలు

వెడల గొట్టుట

కప్త పరిస్థితులు

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—చాలమందిని వెడలగొట్టుటచే క్లయిడ్ బ్యాంకులూ అద్దెలకు కాపురమున్నవారిగోల కష్టదశలో బడినది. క్లయిడ్ బ్యాంకుపరిస్థితులు చక్కబడినగాని ప్రాణము నకును సాత్తునకును అపాయముగల్గునని కామన్సువర్గలో నేయులునున్నగాయ తెలియజేసిరి. అట్టిప్రమాదములేకుండ జేసెదమని యుక్తాయుధానమున చర్య నాపుతయుటకు వీలులేదనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

బ్రిటిషు స్త్రీలు విదేశీయులను

పెండ్లి యాడుట

బ్రిటిషువారి మారదు

లండన్, ఫిబ్రవరి 19:—బ్రిటిషుస్త్రీ విదేశీయుని మాట్లాడిన ఆస్త్రీ బ్రిటిషువారికి భంగమురాదని కామన్సువర్గలో ఏర్పాటుజేసిరి. ఈవిషయమును డోమినియనులకు తెలియజేసితిమనియు వారొప్పుకొన్న వెంటనే ఈవిషయమును కాసనరూపము చాల్చునటుల జేసెదమనియు సహాయమంత్రి తెలియజేసిరి.

నల్లమందు నభ

ఒడంబడిక సంగీకరించిరి

జనీవా, పిబ్ర 18:—నల్లమందు ఒడంబడికను నేడు నల్ల మందునభ వారంగీకరించిరి. అమెరికనులుగోరిన మరతులు, జౌ మధము నిమిత్తము, కాస్త్రుపరిశోధనార్థము నల్లమందును వాడవలెనను మరతులు ఇందులో లేకపోవుటచే అమెరికనుల కి ఒడంబడిక తృప్తికరముగ నుండునో లేదో యనుచున్నారు. ఇండియా గంజాము విషయమై మొదట దానిని కార్యక్రమములో తేర్చకపోవుటచే సయాము కొన్ని మరతులను తెలియ

జేసెను. నల్లమందు తుపయోగించు గసగసాల పంటను తగ్గించుటకు జాతిసమితివారు పెరిషియా అధిగిన సామ్యము బదులిచ్చిన నంతకము జేసినప్రకారము ప్రవర్తించెదమని పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి.

అంతర్జాతీయమత్తుపదార్థములను రక్తమును నివారించుటకు ఒప్పుకొన్నను ఇయ్యది తమదేశములో వర్తకమునకు సంబంధించదని జర్మను ప్రతినిధి తెలియజేసెను. రేపటిదినము ఆఖరు సమావేశము జరుగును.

పంచదార సహాయచట్టము

రెండవపర్యాయము అంగీకరించబడుట

లండన్, పిబ్రవరి 19:—పై చట్టమును రెండవపర్యాయము కామన్సువర్గవారంగీకరించిరి.

పిక్కాడి లిసర్క్సునువర్గ్య చెలకుచట్టము ప్రామాఖ్యము గన్పించుచున్న ఈరాన్ కలావిగ్రహమును తీసివేసిరి. ఇది 80 సంవత్సరములనుండి అచటనే యున్నది.

బృగాదు కెయిరో వైమానిక

పయనము

తపాలను గొంపోవుటకు గాదనియు విమానములను నడుపువారిని తగ్గించు జేయుటకునియు చాలకను ఈ ఎడారులందు విమానము పోవుటకున్న కష్టములు తగ్గుచున్నవనియు కామన్సువర్గలో తెలియజేసిరి.

యుద్ధములను మాన్పు టెట్టు

లండన్ ఫిబ్రవరి 18:—రాత్రి 1-45. నైవ్యములను తగ్గించుటకు గూర్చియు మధ్యపక్షుల యభిప్రాయమును గూర్చి కాల్చు ప్రభువు తాత్కాలికముగ ఒక నివేదికనును తెలియజేసెను.

ఈరేఖగూడ 1922 లో విశ్రమించు బుగవిషయమై ప్రకటించిన లేఖవలెనే చాల గొప్పదనుచున్నారు.

జర్మనీని రషియాలో రసాయన కర్మాగారములను, ఇతర కర్మాగారములను నెలకొల్పుటకు అంగీకరించుటపాటు కరమనిరి. యూరపులో అన్ని రాజ్యములను ఒకటిగానే జూడవలెననియు యూరపులోనున్న గొప్ప రాజ్యములను ఒకదానినిగూడ విడిచిపెట్టరాదనియు యూరపులో యుద్ధములేకుండ జేయుటకు అన్ని రాజ్యములను ఒకే విధానమును అనలంబించు నటుల జేయవలెననియు బాల్కనుగా రనిరి.

ప్రాంసులో ప్రాంకుధర పడిపోవుట

చే చాల ప్రమాదముగనున్నదనుచున్నారు. ప్రాంకుధర పడిపోవుటకు కారణము ప్యారిసులో విదేశీపునాజెములను గొనుటయే కారణ మనుచున్నారు.

తురుష్కగ్రీకు తగాదా

జాతిసమితిచర్య

లండన్, పిబ్రవరి 18:—గ్రీకుమతగురువును నడలగొట్టు విషయమై జాతిసమితితరపునజపానురాయవారి నియమింపబడు ననియు ప్రైప్రవేశిత ఆసియాప్రతినిధిని నియమించినవిషాత్క భావముతో జాతిసమితి ప్రవర్తించెనని తర్కీత్వప్రతినిధునను తలంపు కొందిరి గలదు.

ఈ విషయమై తమప్రతినిధిని జనీవాకు బంపుటకు తర్కీ నిరాకరించెను. ఈసంగతి ఒక్కతర్కీకే సంబంధించినదిగా న ఇతరులకు అవసరము లేదనిరి.

ప్రాంసులో గోధుమపరిశీలన

అనుకొననికష్టములు

ప్రెంచిప్రభుత్వమువారు గోధుమపప్పులను పరిశీలించుటకు ప్రవేశపెట్టుచున్న చట్టమునకు ప్రతికూలు లేర్పడుచున్నారు. సెనటు వ్యవసాయసంఘమువారు విముఖులుగ నున్నారు. విదేశీపు గోధుమను గొనుటకు తమయభిప్రాయమును ముందుచేయజేసే దరట. జేతములోపండిన గోధుమలను గుత్తగానరాదనుచు న్నారు.

కాన మరల ఈ బిల్లును పూర్తిగ సవరణజేయుటకు పాటుకు బంపబడును.

చైనా నమ్మె

పోలీసువారి అరెస్టులు కాల్పులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, ఫిబ్రవరి 19:—హంగ్కైవా పోలీసులు పెటిల్మెంటు పోలీసులతో గలసి పెటిల్మెంటు సరిహద్దులో సమ్మె దారులుజేసిన సభను చెదరగొట్టి 16 మందిని అరెస్టుజేసిరి. వాని మేని జనముగుంపు చైనీసుపోలీసు స్టేషనుపై బడిరి కాని పోలీసువారు తుపాకులు బ్రేల్చి చెదరగొట్టిరి. ఎక్కరును చావ లేదు. ఇప్పుడు 32 వేల 8 వందలమంది సమ్మెట్టియున్నారు ఈసమ్మెవలన 22 జపాను ఫ్యాక్టరీలుగూడ నష్టబడుచున్నవి.

బ్రిటిషు సామాజ్య

వస్తువదర్శనము

భారత దేశముంటనము

వెంటిలో గట్టిన భారతప్రదర్శన మంటపమును మంచి భావముతో రాయబారములు పూర్తి అయినవి. దానిని తక్షణము తీసివేసి అనధికార భారతప్రదర్శనమునకు గొంపోవు దురు. తామే దీనిని నిర్వహించెదమా లేక ప్రయత్నము సింది కేటకు ఇచ్చెదమా యని అలోచించుచున్నారు.

వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమంత్రివర్గము

కానననభలో నామోదించబడిన తీర్మానము

అనుకూలురు 75 మంది

విలియము, ఆడ్లీ, తయబుద్దీన్, జనూరు, మహబూబు ఆలీ, నుల్లాను ఆలీ, అలెఖ్ ఆలీ, బాండు, సత్యకిశోరు, అబి నాశ్చంద్ర, పంచాననవర్మ, బార్దను, జతీంద్రనాథు, మజతా లీచేను, బెన్సు, బిల్లే, నవాబాల్, చయచద్దీన్, ఫజలుకరీం, గో హాను, మాపరు, కాల్గోరక, కర్రీ, చాయచంద్ర, దాపూదు దే, దే, జోనాల్లు, ప్యారాలాలు, దరు, ఎడ్లీసీ, ఫరీక్, గా డ్లీ, బద్రిజాను, కూడే, గుహ, గర్మరీ, జవారలుహకు, హాస్మి న్సు, ముబారకుహుస్సేను, ఫజలుహకు, ఎక్రాములుహకు, జే మున్సు, ఫైతన్, లాబుమహమదు, హృషీ కేశలా, లిడెలు, హాసిహ, ప్రవాసచంద్ర, మోరెనో, మెరగన్, ముఖర్జీ, బ్రాకమర నండి, నజీముద్దీన్, ఓటెను, ఫలకా, ఫెల్సున్, అబ్దులుఖాదిర్, అబ్దుర్ హేం, రహమాన్, నగేంద్రనాథకే, నుకేంద్రనాథకే, న డియా మహరాజా, రాయచౌదరీ, తరితభూషణరాయ, మణిలా లుసింగు, అబ్దుససలీం, అల్లాబక్సు, స్మిన్నరు, ప్లీవెన్నను, క్యా క్, ట్రావెర్సు, విలయర్సు, విల్సన్, వుడుహెడుగార్డు అను కూలురు.

ప్రతికూలురు 51 మంది

అసీముద్దీన్, రామేశచంద్ర, కాదెయబక్సు, ప్రమదనా దు, ఏ. సి. బె న ర్మీ, వి జ య కృష్ణ బో ను, బో గీ ంద్రచంద్ర, మదర్షన చ క్రవర్తి ఈమేశచంద్ర, హరీంద్రనాథ, అబ్దుర్ రాఫ్, నరులుహకు, నిక్సలచంద్ర, మో హిసీ మోహన, దామసుత్త అఖిలచంద్ర, వరదప్రసాదు, అబ్దు లుగఫారు, ఖగేంద్రనాథ, హద్దీరు, ఇమదుదుహకు, సయ్యదు ద్దీన్, వహదుహుస్సేన్, అప్రహమాస్సేను, అబ్దుబురసీదు, మెహి ఉద్దీను, బసీరు మహమదు, మహేంద్రనాథమైత్ర, జోగీంద్రనాథమిత్ర, తారకనాద్, హేమచంద్ర నస్కర్, నియోగీ, ప్రసన్నజేవ, అబినాశ్చంద్రకుముదశంకర, మన్మథ నాథకే, సద్దోరిపతి, విధానుచంద్ర. డి.ఎ. రాయ కిరణ శంక ర, జైబానాద్, సత్యేంద్రనాద్, హేమంతకుమార్, నశిన రంజన్, ఎన్. సి. సేను, సేనుగుప్త, అరుణచంద్ర, నుద్రా వాద్లీ, హెచ్. గుహవాద్లీ, రతేబుద్దీను, మహమ్మదు యాసీన్ గార్డు ప్రతికూలురు.

నభకు రానివారు ఓటు యియ్యనివారు

శరత్చంద్ర, కారే, జి. చక్రవర్తి సి. ఆర్. దాను, ఫారెస్టు, ఖజనవీ, దేవేంద్రలలో, సత్యేంద్ర చంద్ర పారలు, అనిలాధరణరాయ, శివశేఖరేశ్వర్ రామగార్డు ఓటుయియ్య లేదు. (ఆ. బ. పత్రిక)

ఈసాలను పవరగావించిన మడితిపుకంటే 10½ లక్షలు అధికము గల్గించుచున్నది. ఈసాలను వచ్చిన మొత్తముకంటే ఎక్సైజుపన్ను 17 లక్షలు వచ్చునని దలచబడినది. అదాయము కొరకు త్రాగుడు మత్తుపదార్థములను ప్రభుత్వము కొల్లగొట్టుచున్నదని గోలపెట్టెదరని భయము గలుగుచున్నది. హెచ్చుదనము నూతనపద్ధతుల అవలంబించుటచే గల్గెననియు వివరపదార్థములపై అధికముగ క్రద్ధ విహించి వ్యాపకమున కాటంకములు గల్గించుచున్నారనియు నల్లమందు త్రాగుడును అణచుటకు కఠిన నిబంధనలుగలనోక చట్టము ప్రభుత్వముయొక్క ఆలోచనయందు గలదనియు ఆర్థిక పథ్యము దెల్పును ఈసాలను రివైజుగావించిన యొప్పీ మేటు కంటే రూ. 186 లక్షలు వ్యయము అధికము చేయబడుటకు నిశ్చయింపబడినది. రివిన్యూకంటే 89 లక్షలు వ్యయము అధికముగ వెచ్చింపబడును. 68లక్షలు రాష్ట్రీయకట్టుములును లీకమీషను నూతనలవలన వేతనముల కింద ఖర్చయ్యి, 58½ లక్షలు క్రొత్త ఖర్చును వ్యయములో చేయవచ్చును. సి. ఆర్. దాసుగారు నూచించినరీతిని జిల్లాసంఘములకు రూ. 125000 లు నీయబడినది. ఇది ప్రజాయత్రకాఖిలీ చేసిన నూతనఖర్చు 1925-1926 లో కలకత్తా పోలీసుభవన నిర్మాణమునకు 8½ లక్షలు నీయబడినది. 1925-26 లో ఖర్చునందు రిజర్వుకాఖిలీ 70 లక్షలును ప్రజాయత్రకాఖిలీ 29½ లక్షలును నీయబడినది. రాష్ట్రీయ కపమలభారము జూలగువరకు ప్రభుత్వము నీయదలచినంతిధనము ప్రజాయత్రకాఖిలీ కిమ్మిటకుకష్టతరముగ నున్నది.

లామెంబరుగు సర్ అబ్దుల్ రహీంగారు ఆర్థిక ప్రత్యుసన ప్రవేశకెట్టును యిద్దరు ఉన్నత న్యాయమూర్తులకొరకు యేర్పాటు గావించబడిననియు ఒక న్యాయమూర్తి యినివరకనియు మునుమంజూరు కావడెననియు దెల్పును. పోలీసుకాఖిలీగారు నూచించిన రీతిని లామెంబరుగూచనలు అసాధారణ రాజకీయ పై ఖర్చులును లీకమీషను నూచనములు ముగిసవచ్చుచున్నవని పోలీసుబడ్జెటును ప్రవేశకెట్టును సర్ హుస్సేన్ షేకుగారు తెలిపి.

(అ. మె.)

జర్నల్ **Contessa-Nettel** శ్రేష్ఠమైన

మేక్ కనెక్ట్స్-నెట్టెల్ కామరా

మిక్రో-లి శ్రేష్ఠమైన జేయిస్, ఇతర లెన్సులచే అనుర్చబడినది.

ఉపయోగించుట చాల సులభము.

For Rs 8-4-0 Only

and upwards according to quality & size

HAUFFS CHEMICAL & TROPICAL PLATES

హాఫ్స్ కెమికల్ అండ్ ట్రాపికల్ ప్లేట్లు.

Available in all Common grades & sizes Highest speed H. & D. 500

MIMOSA TROPICAL PHOTO PAPERS

మైమోసా ట్రాపికల్ ఫోటో పేపర్లు.

Made in all Common grades & sizes.

KINDERMANN'S PHOTO ACCESSORIES

కిండర్ మాన్స్ ఫోటో పరికరములు.

For every Photographic need

MOUNTS

మాంట్లు

Most artistic & Beautiful

Rates very cheap Catalogues & price lists on application

(Sole Agents for India & Burma)

Bombay Berlin Trading Co.,

25, Mount Road, MADRAS.

Head Office: "DADY HOUSE" Church Gate Street, BOMBAY.

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల
శ్రీ మదాంధ్ర మహాభారతము పద్యకావ్యము

7 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిల్టపేరు వెల్ రూ 15-12-0.

8 సంపుటములుగా క్యాలికో బైండు గిల్టపేరు వెల్ రూ 15-0-0.

ప్యాకింగు అండ్ క్యాలిటాగు వుచితము పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము.

ఎ. కణ్ణన్ శెట్టి అన్డ్ కంపెనీ. 286 చై నాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

శాస్త్రరీత్యా నేత్రములను పరీక్షించి,

ప్రదేశము ననుసరించి

గ్యారంటీమీద నులోచనములు యివ్వగల నమధ్యులు.

1859

మెన్సర్స్:-వి. యస్. శాస్త్రి అండ్ సన్స్ తెనాలి

1169

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు చతులుగారి

సాక్షి

ఇదియొక యపూర్వమైన గ్రంథరాజము. కథ గాదు. కల్పనముగాదు. పృథులకు మంత్రకన్న గాదు. పురాణాదిహాసనసంబంధమున లే గాదు. చిత్రముగ గ్రంథముల చదువుచు! చదివి యానం

మొదటిభాగము 4-0-0

రెండవభాగము 2-0-0

మూడవభాగము 1-8-0

నాల్గవభాగము 1-12-0

దింపుడు!! తెలుగుభాషలో నిదిమొకప్పుడే డిట్టిగ్రంథము నూచి యెఱుంగము. జంఘాలశాస్త్రీ కాలాచార్యులలో బొత్తయ్యకెట్టి వాణిదానుడు, సాక్షి అను విరుగురుసంఘము. ఈసంఘముచే చర్చింపబడు మేముములు బహు చమత్కారముగ నుండును. మొదటినుండి చివరవఱకును కథపు చెక్కలగునట్లులు నవ్వు పోపుచుండును. పర్యాయము చేయునపుడు - ఏమియుఁ దోచకుండ నవ్వుడు - ఆనవ్వుమాయములు చెలిసికొనగోరునప్పుడు - బాలరకు, యువకులు, స్వర్ణులు, స్త్రీలు చదువుట కింపగుగ్రంథ మింతకన్న తెలుగులోలేదు. మితమాలు చదివినవా రీగ్రంథమును వదలరు. మహాభారతము పాఠాగంభీరము నగు శైలి క్షుద్రులైనవారు విద్యార్థుల కింతకన్న మహాయోగకరముగ గ్రంథము లేదు. జంఘాలశాస్త్రీ యువశాస్త్రీరజి, కాలాచార్యుల రచనాస్థైర్యము, వాణిదానుబంధుర ప్రబంధరచనాశక్తి సాక్షి విషయ నివేదనాపైఖరి, ఆభిప్రాయసమంజసత చదువదగినవి. పరిత్యాగంభీరు, పరిత్యాగ రామ్యమును ఈగ్రంథము చదువదగినది. ఒకయెడ సంభాషణచాతుర్యము - ఇంకొకయెడ పాత్రావిలసనపైఖరి - మరయొకయెడ అపూర్వవర్ణనా గాంభీర్యము - చదువరుల కెంతయో సంతోష మొసంగును.

వలయువారు:-

పానుగంటి రాజారావు, పితాపురం గోదావరిజిల్లా అని న్రాయనలెను.

తప్పునకు తగినశిక్ష

యస్. జి. ఆచార్య

తప్పునకు తగినశిక్ష విధింపబడినట్లు మనము హాస్యకథల యందు తప్ప చే రెచ్చిపోతున్నామని మన మింతవరకును ఆచరణ యందు లెట్టబడినట్లు వినియుండలేదు. ప్రస్తుతకాలమున చాల దేశములందు ధీమంతులగువారు తప్పునకేదియో విధమున సంబంధించిన శిక్షలనే విధించుట ఉత్తముని కలంబియున్నారు ఆ మెరికాదేశమున న్యాయాధికారుల శిక్షించుట ప్రవిధముల నప్పుడే నేరస్థుల శిక్షింప నారంభించెను.

న్యాయార్థులలో అరువదివత్సరముల వృద్ధుడొకడు తన కొమరునిపై కేసుకేసెను కొమరుడు తండ్రిని హస్తములతో బాదినేల యీడ్చెను, కేసును పూర్తివిచారించినమీద, కుమారుడే నేరస్థుడని న్యాయాధికారి తీర్పు తెప్పి మహాదుడొక కాగితముమీద స్వహస్తముతో "నేను యెల్లప్పుడును తల్లిదండ్రులను గౌరవించి వారి యిచ్చవచ్చినట్లుగ మెలగుచుండును." అని వ్రాసి దానిని-తానెప్పుడు కలపెనుండి తీసినను కానుపించునట్లుల బ్రోపీ యందంటించుకొనునట్లుగ శిక్షించెను.

కొండు వత్సరముల క్రిందట ఫ్లోరిడానుందలి థాంపాలో పట్టణమున యువ్వొక బాలుకొక యిసుపసామాను దుకాణము నుండి కొన్ని వస్తువులు దొంగిలించినట్లు కేసుచేయబడినది. అంత న్యాయాధికారి ఆమవ్వొక బాలుకును తమకు తల్లిదండ్రులిచ్చు ధనమును జాగ్రత్తపరచి తాము దొంగిలించిన దుకాణమువద్దనే చిన్నకత్తులనుకొని పారవేయకుండగ దాచవలసినదిగ శిక్ష నిర్ణయించెను. ఇరిమానాల నాబాబరకు నేసిన, తల్లిదండ్రులు చెల్లించురు. అందలన నాబాబరు తామునరించిన తప్పిదమును త్వరలోన, మరచిపోవుదురు. తాము శిక్షించబడినదాని చిహ్నము వారల దగ్గర యెల్లప్పుడు నుండినయెడల వారల కిండుక శిక్షముండును. ఇదియే ఆన్యాయాధికారి కలంచినది.

ఉత్తరకరోలీనాయందు పాచికలలో రహదారులపై జూదమాడుచున్న టైదువురు స్వీగ్గోలపై నేరమాకొప్పించబడినది. న్యాయస్థానమున నేరము ఋజువామైనది. అందులన న్యాయాధికారి విడుదల స్వీగ్గోలను రక్షింపవలసినవైనది.

నేరస్థులైదువురును జూదగాండ్రని న్యాయాధికారి యెరుగును. అట్టియెడ వా రొనరించిన తప్పిదముప్రకారము వారలకు జూదమే శిక్షగా విధించిన అందులకు వారు భయించుదురు. అట్టిశిక్ష వారలకెంతయో ఉత్సాహజనకముగ నుండును. అందులన నాతడు కొన్నిపాచికలను దప్పించి నేరస్థుల నొకరితరువాత నొకరిని విడుదలయెను. అట్లునే నేరస్థులు పాచికలకు విసరిరి. ఎవరెన్నిపాచికలను ద్రోయగలిగిరో వారల కన్ని మాసములగ శిక్షవిధించెను.

ఒకయువతి తనభర్త తన్నిండుకేనియు చూచుటలేకని కేసుకేసెను. నేరము ఋజువామైనది. దంపతుల కుమ్రురకును మైత్రిగలుపు నుద్దేశముతో న్యాయాధికారి, ఆస్త్రిభర్త, యీ క్రింద నుదహరించినట్లు సంపదించుటయే శిక్షగ విధించెను.

- (1) దినమున కొక్కగంటకాలము తన పిల్లలజూదముండువలెను
- (2) ప్రతిదినమున భార్యకు ఉదయభోజనము సిద్ధముకేయుటయందు సహాయ మొనర్పవలయును.
- (3) తాను వెంటనే ఉద్యోగముండు ప్రయత్నములయను.
- (4) భార్యబిడ్డలను తనతో మామాబాదినములంజే కాక ఆదివారములందుకూడ పీకాకునకు తీసికొని వెళ్లవలయును.
- (5) వారమునకథమును వినురాత్రులైనను యింటివద్ద గడవవలయును.
- (6) వెంటనే నేవింగ్సు బ్యాంకులో ధనమువేయ నారంభించవలెను.
- (7) తనభోజనమునకై భార్య కామకొని యుండకుండునట్లు తానే ధనమునునకు హాజరు కావలయును.
- (8) ప్రతిదినమును సాయంత్రము వెండివాడు తాననిన ప్రమాణవాక్యముల భార్యదరి అనుచుండవలయును.
- (9) సాయంత్రములందు గృహముండు వాడుక యంతున్న పల్లెముల కుభ్రము చేయవలయును.
- (10) గడించిన ధనముంతటిని భార్యయధీనముకేసి ఆమెనే ఖర్చు పెట్టినయవలెను.
- (11) ప్రతి ఆదివారమును భార్యబిడ్డలతో కప్పి వెళ్లవలయును.
- (12) తానుడు మానవలయును.

అట్టిసూతన దండన - భార్యలను బాగుగచూడని వారందరిని భయపెట్టునను నుద్దేశ్యముతో న్యాయాధికారి విధించెను.

కరుణయును దానినంతటిని మరచి నోరులేని జంతువులను యిట్లునువచ్చినట్లుగా చావబాది యెవరైనను కేసుకేసిన వేయబడిన కొలది జరిమానాచెల్లించి మరల తనపూర్వమార్గమునే యవలంబించిన జట్కావాలల దారుణ ప్రవర్తనలందు చూర్వులుగ ల్పించినచి జియకొపట్టణమందొక న్యాయాధికారి క్రొత్తమాదిరిగ శిక్షింప మొదలుపెట్టెను.

ఒక బండివాసిపై ఒకగుట్టును నొకదాని వాతకు యిట్లు మువచ్చినట్లుగా బాదుచించెనని పోలీసు కేసు చేయబడినది. నేరము ఋణాత్మకమైనది. న్యాయాధికారి బండివాడు నేసిన తప్పునను తిరిగి శిక్షగా "నీ కొరడాతో నీకు బడి పెట్టు" అని దండన విధించెను. అధికారి, సమక్షమున నుండుటచే బండివాసిపై వానికొరడానే ప్రయోగించిన పోలీసుభటుడు కొరత రావీయలేదు.

ప్రశస్తయు ప్రపంచముం దెచ్చట చూచినను మోటారుల ద్రోవర్లు నిర్లక్ష్యము, నడిపుటచే చలనమాదములు వాటిల్లుగున్నవి. వంద్రాసునందు మోటారులక్రింద బడిన కేసులు వినమున కథమును రెండుమాడు తక్కువ గానంత జనరలు ఆకుపత్రిక వచ్చుచున్నది.

మోటారుల నిర్లక్ష్యముగ నడపు ద్రోవర్లపై ఆమెరికాయందొక న్యాయాధికారి యొక నూతనశిక్షను విధించుచున్నాడు. దీనివలన లాభము దీనియు లేనిదియు చెప్పబాలము కాని యిది యొక నూతనపద్ధతి శిక్ష.

మోటారులను చాలవేగముగను నిర్లక్ష్యముగను నడపిన వజుమందిని న్యాయాధికారి యెదుటకు పోలీసువారు తీసికొని వచ్చిరి. యధాప్రకారముగ వారల శిక్షించి ఆతడా పదిమంది తోడను ద్రోవర్లకా శిక్ష. అటనొకస్త్రీ, బాలుడు, ఐదుగురు పురుషులు మోటారు ప్రమాదములవలన మరణించియుండిరి. ఆ మృతకలీబరముల నా ద్రోవర్లకు చూపి మనములు సీరగు రీతి వారినియు లెంగించి ఆతములయెదుట నా ద్రోవర్లచే కుడిపాదముల శిరముపైపెట్టిచి "మేమియుండు పురపాలక సంఘ నిర్మాణవింధనల ననుసరించి నడచెదము. మా మిత్రులగు ద్రోవర్లనుకూడ అట్లే ప్రవర్తింపమని నిదాగ చెప్పెదము" అని ప్రమాణములు చేయించెను.

ఈవిధమున చాలమంది బుద్ధిమంతులగు న్యాయాధికారుల పైన చెప్పినవిధముల ప్రజలు చేయునేరములకు రోదించి యొకవిధమున సంబంధముండి వారు నేరముల మరల చేయనిచ్చులెండ జేయునట్టి శిక్షల విధించుచున్నారు.

వెల సీసా 1-కి వేలము మందు రు. 0.4-0
ఈమానెన రిలకురాదిన కేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు పెండ్లులకు హాని యుండక కెండ్లుకలు పెరుగును.
రోమహారి డబ్బా 1-కి రు. 0-8-0
అమృతాంజనముడిపో, మిదరాను. బొంబాయి.

"అందరికీ అవసరమే"
రసయోగరత్నాకరము, తాత్పర్యసహితము
ఇందు ప్రాచీనతాపత్రగ్రంథములను డియూ ముద్రితముగ వైద్యగ్రంథముల నండియు సంగ్రహించి రస శాస్త్రయోగములు, వటుకములు, కషాయములు, చూర్ణములు, రేహ్యములు, ద్రివ్యశుద్ధులు, ధాతుభస్మవిభావాదులు, పుటమువేయు యంత్రములు, సాంకేతికశాస్త్రములు, తూనికలు బుద్ధిశక్తులు మొదలగునవి ముద్రియింపబడినవి. ఇందు తెప్పబడిన యోగము లన్నియు ఆచరణపూర్వముగ నెఱవేగినవే అగుటచే వైద్యసాహస్య ముక్కడలేకనే ప్రతి వారును సిద్ధముచేసుకొని వాడుకొనవచ్చును. మొదటిపూర్వ సందులేని కొన్నివిషయములను ఈరెండవపూర్వసందు జేర్చి అందరికీ మిక్కిలి ఉపయుక్తముగా నుండునట్లు సవరించి చక్కని కాగితములపైని ముద్రించియున్నది. ప్రతియింటను ఒక్కొక్కప్రతి ఉండదగినది. 144 పేజీలు 0 12 0 గ్లెసు 1 0 0. గ్లెసు, కాలికొలెండు 1 4 0 కాలగుణాద్యము ఆను తిరుపతివేంకటేశ్వరకళకం 0 2 0 మహావ్యక్తత్ర్యశాస్త్రము 2 1 0. ఇందుకు చక్రము 0 5 0 జయశంకర్ అండు కో., చాకలపేట, మదరాసు.

కొలదివతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరకుదురు?
ఈసాము గాంధీ వూజానిధికి చేరును
మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

1890 (తెనుగున వ్రాయబడినది)
ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశమును ము ఇంధు సక్కుగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒకకాపి వుండితీరవలెను కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట మంచిది. ప్రతి 1 కి రు. 0-8-0, 12 కి రు. 4 8-0, 25 రు. 7-13-0 ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. 0-11-0 అణాలు స్థాంపులు పంపిన ఒకకాపి రిజిస్టరు పోస్టుములముగా పంపబడును. కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

జ్యోతిష చంద్రిక

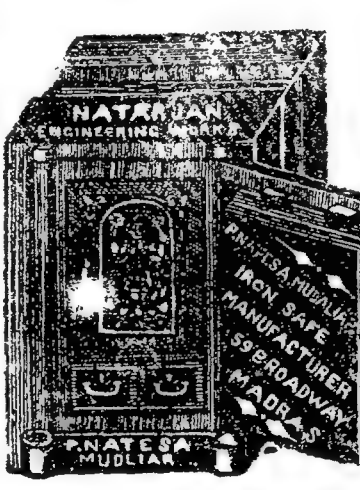
ఇది జ్యోతిష సంబంధమును మానవజాతికి దీనియందుజ్యోతిష విషయమె యనేకమంది సంగతులు వ్రాయట యేగాకపారాశరీ, జాతక తత్వము, జాతక కథోమణి మొదలగు 20,30జ్యోతిష గ్రంథములు, తెలుగున టీకావ్రాత్య ర్యముతో వ్రాయబడును. జాతకమార్గాండు 8 వ భాగముగూడ 1 వ పరిచిలలితు వరుసగా సంపూర్ణముగా వ్రాయబడును. ఒక్కొక్కసంచిక 50 పేజీలకు తక్కువ నుండును. క్రొత్తసంకలన వైశ్రమాసమున యాపత్రిక ప్రారంభ మగును, చందాదారులకు సం॥ 1 కి చందా రు 6 లు రాజపోషకులకు సం॥ 1 కి చందా రు 10 లు గనుక దీనిలో చేరెడు చందాదారులకు, రాజపోషకులకు 1 రూ॥ అద్యాప్తముగా పంపినయెడల తక్కినసామ్యుకు 1 వ సంచిక వి. పిగా పంపెదము తక్కిన 11 సంచికల ప్రతికలలోను వరుసగా ఉచితముగా పంపెదము. ఒక్కొక్క సంచికలో ఒక్కొక్క రాజపోషకునియొక్క జాతకములను చేర్చి దానినిగురించి 12 భాషలములు కాస్త్రప్రమాణము లతో అమూల్యముగా నేన స్యయముగావ్రాసి అసంచికలో ఉచితముగా అమ్మువలెనచెదను. చందాదారుని యొక్క జాతకమును సరిచూచి వారికి కావలసిన ముఖ్యమైన సంగతులు నేనెవ్వరుగా వ్రాసి వారిసంచికలోపాలు ఉచితముగా టపాలో పంపెదము. గనుక దీనిలో చేరెడు చందాదారులకు రాజపోషకులకు 1 రూ॥యి అద్యాప్తముగా దానితోపాలు వారిజననలేదీ వగైరాలున్న వెంటనే మాకు పంపినయెడల వైశ్రమాసములుగాయత అందరికీ పత్రికలు పంపెదము. యాపత్రిక నచ్చనియెడల తిరిగి చందా సామ్యు వాపసు చేయుదుము. యంతన వివరములు గోరువారు యాపత్రిక కావలసినవారు యాదిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు.

ఆరెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి
సంపాదకుడు జ్యోతిష చంద్రిక గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు గోదావరిజిల్లా

న ర న ము దృ డ మై న ది న మ్మ క మై న ది.

యిప్పటికే మృత్యుకారము కాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుకపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన జారివద్ద అనుభవమున సిద్ధముగాయున్నది. కాంతులు, కంపేసీలు, కార్బాయిములు, కోలకరీడ సంగతులు మొదలగువాటికి శుభరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొదలి యార్,
ఇనుకపెట్టెలు చేయువాడు,
కొత్తపేట, రె, బ్రాజ్మి, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంబెసీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు అయిల్ ఎంబెసీలు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిశేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రై నుమిల్లారు కావల్సి నిలండర్లు, సాఫ్టింగ్సు, సట్టులు, సరసముగా యవ్వబడును. శుబ్బురాయశిల్పి, పెద్దకాయకపేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్హతయిచ్చి, తయారుచేసి యవ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

మై నూ రు చందన సబ్బు

ఈసబ్బులో చేర్చబడునట్టి ప్రశంసస్తువు మిక్కిలివరిశుభ్రమైనది. గనుకనే సబ్బుకూడమిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. పరిశుభ్రత, అతిజాగ్రత్త యివిరెండును యుండుటచేతనే మై నూరుసబ్బులకు అంత శ్రేష్ఠత్వము గలిగినది. దీనియందుగల మనోహరమైన నువాసన బిళ్లను వాడుటకు ప్రారంభించిన రోజునుండి బిళ్ల పూర్తియగు వరకు అట్లనే యుండును. అందుచేతనే మై నూరు సబ్బులు ప్రస్తుత నాగరికతకు తగినవి. దానిని వాడి చూడుడు. ఇదే మాదిరికి ప్రముఖసబ్బులనుచూచి మోసపోకుడు. మై నూరు గవర్నమెంటు పోపుఫార్మరి వారిచే తయారుచేయబడిన మై నూరుచందన సబ్బులే

ఉపయోగించి మాకు తోడ్పడకొరెదము.
అన్ని చోట్లలోను క్రయమునకు దొరకును.
మహమ్మదు మూసా హాజి ఇబ్రాహీం అండు కో., 32, గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారుధతలు

ఫిబ్రవరి 20 వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

పరిమళం కా 1.5 రు 20.0-0 మొదలు 42.0-0	మొదలు	మరక
లియ్యము బస్తాలు	మొదలు	మరక
మనుమ తెనాలిది ,, 48 గలది రు 14.0-0	14.8-0	
నెల్లూరిది ,, దిటా ,, 15.8-0	16.0-0	
డిల్లీది ,, దిటా ,, 16.4-0	16.8-0	
కాగులు కా. 164 బస్తా 1.5 ,, 8.12-0	9.0-0	
నవ్వులు ,, ,, 20.0-0	24.0-0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1.5 రు 205 రు 11.0-0	రు 12.0-0	
నెనగలు ,, దిటా ,, 10.8-0	11.8-0	
నెనలు ,, దిటా ,, 11.8-0	12.4-0	
మినుములు ,, దిటా ,, 18.0-0	16.0-0	
జొలవలు రు 164 ,, ,, 9.4-0	11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1.5 రు 160.0-0	165.0-0	
నెయ్యం ను 1.5 ,, 14.0-0	22.0-0	
కొంజాపురం శేరునెనగవత్తుకా 1.5 ,, 55.0-0	60.0-0	
ఇతరత్రదేశము ,, ,, 50.0-0	58.0-0	
శేరునెనగనూనె గాగుల కా 1.5 రు 122 మినుక నూనె 118		
అమడము కా 1.5 రు 186.187		

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయవత్తు కా 1.5 రు 155.0-0	160.0-0	
మారవత్తు ,, ,, 180.0-0	185.0-0	
మిరకకాయలు(గుంటూరిది) కా 1.5 రు 100.0-0	126.0-0	
గుంటూరుకాయకట్టు నీలిమండ ములుగు 1.5 రు 50,58		
కాళనా సిపాంతుకట్టు ,, ,, 70, 78		
కెళుము కా 1.5 రు 85.0-0	80.0-0	
తింతవంతు కా 1.5 రు 80.0-0	49.0-0	

(5) ఇనుము

వట్ట రకం కా 1.5 రు 82.0-0	88.0-0	
చదరంక ,, ,, 82.0-0	85.0-0	
రవుండు ,, ,, 82.0-0	85.0-0	

(6) లోహములు

నండి 100 రులంత రు 72.0-0	76.0-0	
బంగారము, రులము 1.5 రు 21.8-0	22.8-0	
సవరకు 1.5 ,, 14.0-9		
ఇత్తడి కా 1.5 రు 275.0-0	280.0-0	
రాగి దిటా రు 805.0-0	810.0-0	
అస్కానక్కెర కా 1.5 రు 84.8-0	85.0-0	

(7) రంగులు అలిజరై ను

అత్తకొట్టుడు 20 దిగ్గిలు రు 70	72.0-0	
కొట్టికొట్టుడు దిటా ,, ,, ,, ,, ,,		
సింహం దిటా ,, గుర్రం దిటా ,, ,, ,, ,,		

(8) దూది

జోంబా వత్తుకాయ 1.5 రు 800.0-0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 240.0-0		

(9) నూలు

కోయంబూరు నం 10 1/2 పెట్టె 1.5 రు 7.8-0		
మధుర నం 12 1/2 పెట్టె 1.5 రు 6.4-0		
పున్నూరు యేనుగ నం 8 1/2 పెట్టె 1.5 రు 8.12-0		
అనానువాకాయ నం 12 1/2 పెట్టె 1.5 రు 7.12-0		
నూకయేనుగ నం 20 రు 10.10-0		
బహుళ నం 20 ,, ,, 40 ఏ తేలిక అయినను రు 18.6-0		
గోకాళ నం 12 1/2 రు 8.14-0		
నవ్యాళ నం 24 1/2 రు 11.4-0		
14 1/2 క్వింకా వత్తి రు 8.4-0		
నం 20 దెన్ని సింహం యాలె రు 10.10-0		
నం 22 ,, ,, రు 10.14-0		
నం 12 1/2 దెన్ని పర్కను రు 9.0-0		
నం 14 1/2 ,, ,, రు 9.4-0		

సక్సన్ దంతచూరము:- పల్లవ్యాధులను పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి ఔషధము. 1 డబ్బను రూ 1.4-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథ శాస్త్రి,

నం. 1 అలంగాత్తపిల్లిపేట తిరువల్లి శ్రీమదరామ.

విజయ తెలియునా

వేలకువేల బిడ్డల శరీరము శుభవ్యాధిగల ఆవుపాల నిచ్చుటచే పూర్తిగా చెడిపోవక నుండినప్పటికిని, అనారోగ్యమును చెంచుచున్నది.

ఈ అపాయములేక తన బిడ్డ ఆరోగ్యముగానున్నదని తల్లి కెట్లు తెలియును? అపాయములోనికి పోకుండుటయే శ్రేయస్కరము.

బిడ్డకు గ్లాకోస్ యివ్వవలెను. గ్లాకోస్ పాలను డబ్బెపై గల పద్ధతి ప్రకారము వేడినీళ్లను కలిపి మిక్కిలి సులభముగా తయారు చేయవచ్చును. మ రేదియు కొన నవసరము లేదు.

మీ వైద్యుని అడుగుడు.

(3)

గ్లాకోస్ చే నాలుగురాజులుంటుంటున్న బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి. టోప్ గా పరభరాచేయువారు ఆల్ ఫెడ్ యంగు అందు కో., లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) తపాలపెట్టె నం. 40 మద్రాసు

1886

బూటుకాలితో తన్నిన తప్పేమి

విచిత్రమగు తీర్పు

హిగ్గినుబాతము పుస్తకశాల గుమాస్తాసేరము

హైకోర్టునం దసీలుకు అనుజ్ఞ ఇయ్యబడెను

హిగ్గినుబాతము బుక్కుస్టాలు కీపరు స్వామినాథ అయ్యరు ఆమె పాతనిని దాక్తురు మాన్ పస్ గారు బూటుతో తన్ని చెవిబట్టి లాగిందులకు మాన్ పస్ గారిపై దావా చేయబడెను. తింజాపూరు నెవన్సుజడ్జి ముద్దయి తన్నుటయం దురుద్దేశ్యమేమియు లేదనియు, ఫిర్యాదిని ఆగౌరవపరుచుటకు గాని, బాధగలిగించుటకుగాని ఉద్దేశంలేదనియు, తలంచి ముద్దయి తన్ను చేయక విడిచిపెట్టెను.

అందుపై స్వామినాథ అయ్యరుపక్షమున రిరిగి హైకోర్టునందు నేడు వ్యాయమూర్తి దేవదాసుగారి సమక్షమున జరుగుచున్నందుగా ఆసీలన కనజ్జ గోరుచు క్రిందికోర్టు తీర్పు వ్యాఖ్యాన ప్రతినిధుగను ఆసాధారణముగను నున్నదనియు, జిల్లా మాజస్ట్రేటుగారివద్ద విచారణ చాల ఆశాశ్రయవిషయములతోనిండి దుగ్ధులముగ నున్నదనియు, చెవిబట్టి లాగిన విధిగ బాధగలగదని క్రిందికోర్టువారు తలంచుట వ్యభాసి విరుద్ధ మనియు నుడివరి.

వ్యాయమూర్తి:-దాక్తురు మాన్ పస్ గారు తనూపణ నేమైన నోపంగిరా? యని ప్రశ్నించిరి. ఎట్టితనూపణయు నీబడలేదని వ్యాయవాది చెలిపెను. విదప వ్యాయమూర్తి ఆపీలు కనజ్జ నోపంగెను.

తేయాకు ప రకము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 18:-ఈ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మాసము మొదటి సగముందును, కలకత్తానుండి 5,080, 575 పౌనులును, చిట్టగాంగునుండి 2,770,422 పౌనులును యాంగ్ల దేశమునకు, హిందూ దేశమునుండి బంపబడెను. నిరుతి నత్సరముచే రోజులందు కలకత్తానుండి 7,106,548 పౌనులను, పంపిరి. చిట్టగాంగు నుండియును పంపలేదు. 1924 ఏప్రిల్ 1 వ తేది మొదలు 1925 ఫిబ్రవరి 14 వ తేదికి మొత్తము 264,181, 825 పౌనుల తేయా కనుమరియయినది. నిరు డదేశ రోజులలో 255,462,844 పౌనుల తగుమతియాయెను.

పంజాబుగవర్నరుకు విందు

గవర్నరుమంత్రిలు పరస్పరాభినందనములు

జేసికొనుట

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 18:- గవర్నరుకు మంత్రిలూక విందుజేసిరి. చాలమంది యతిధులువచ్చిరి. సభ పరస్పరాభినందనములతో సమాప్తమాయెను. మాల్కమ్ హాయిలీగారు (గవర్నరు) గొప్పరాజకీయ వేత్తయనియు నీరాష్ట్రమున కికరుతెనకు ను తేయలేనిసేవను జేసిరనియు నయుననత్సరములలో జరుగవలసిన యభివృద్ధి కొన్నిమాసములలోనే రాష్ట్రమునకు గలిగించి రని చెలిపిబోగడిరి. గవర్నరుసమాధానమిచ్చుచు మంత్రిలుబుద్ధి మంతులనియు నేరాపరతింత్రిలనియు సంస్కరణములను బాగుగానమ్మి పనిజేసిరనియు ప్రజలందఱును సంస్కరణములను పంపూర్ణ సానుభూతిజూచి సానుకూలముగ కార్యములు నడచు నట్లు బాడవలయుననియు భారతదేశమందలి ప్రధానరాష్ట్రములలో మిన్నయగు నీ పాంచాలరాష్ట్రమునకు నేవజేయుట గొప్పయనియు భగవంతుడిచ్చిన కక్తి నుపయోగించి దీనికేసేవ జేయుదననియు నుడివరి.

బీహారు-బెరిస్సాలశాసనసభ

పాట్నా, ఫిబ్రవరి 17:-శాసనసభలో, ముక్తద్రవ్యముల నమ్ముట, తయారుజేయుట, వాడుట మొదలగునవి, మందులలో నికి దప్ప, పూర్తిగా నిషేధింపవలయునను తీర్మానము 21 రు ఆకూడించుటచేతను, 48 రు వ్యతిరేకించుటచేతను ద్రోసివేయబడినది.

వాయువిమానము

కరాచి, ఫిబ్రవరి 19:- వాయువిమాన విచ్చటకు వచ్చెను. ఇచ్చటినుండి యాంగ్ల దేశమునకు బోవును.

మైసూరులో దేశభావను కచేరీలుం దుపయో

గించుట

బెంగళూరు, ఫిబ్రవరి 19:- దేశభావయుగ కన్నడము ను క్రిందియంద్యోగలచేత విద్యాభ్యాసముందుపయోగింపబడుటకు విద్యాభ్యాసాధికారి యంగీకరించెను. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు కన్నడముచే జరుగును. క్రమముగ కన్నడము రాజకీయ భాషగ నుపయోగించుటకు ప్రయత్నములు జరుగును.

హనుమాన్ కాపింగ్ పెన్సలు

లోక ప్రసిద్ధ మైనది.

(1727) అన్నిచోట్ల దొరుకును. దీన్ని సమానమైనది వేరు లేదు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అందుబ్రదర్, 12 బుందరువీధి, మదరాసు.

క ర ం చ ం దు చ బి ల్ దా ను

బం గారు, వెండి నగల వర్తకులు, సావు కారు వేట, మద్రాసు. 1911

ద ర ఖా ను పంపిన క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బ్రెండుపనులు, రబ్బరుప్లాంపులు, స్టిల్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చుక్కలు, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (609)

ఎంగ్రేవింగు

ఎల్లప్పుడును డాక్టరు జార్జిద్రాల్పు నింహము గురుతు గల

టా యి లె ట్ న బ్బు ల నే వాడుడు.

కలపటములేదు. బాగుగా సువాసన చేర్చబడినది.

దుకాణాదారు లందరియొద్దను దొరుకును.

లేక ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసిన పంపబడును.

2 బిళ్ళలు గల పెట్టె 1 కి. ధర రూ 1-10-0.

మొత్తముగా తీయువారు, వర్తకులు మాకు వ్రాసిన ప్రత్యేక ధరలు తెలుపబడును.

మావద్ద నబ్బులు మాత్రమేగాక యితర మేలురకము నబ్బులు, అత్తరులు గలవు.

“ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలోనే వ్రాయవలెను”

A.V.R.A. ADYCAPPA CHETTIAR,
52, BUNDER STREET, MADRAS.

1827

మద్రాసు పెన్సిలు ఫ్యాక్టరీ, మద్రాసు—(కేవలం తెలుగు ఫ్యాక్టరీ)

Star of India H,HB, B పెన్సిళ్లు ద్రావిడుగుసరియైన రకములు. మామూలు వ్రాతకు మౌపెన్సిళ్లంత మేలురకం అంత చౌకలో ఇంకేమీ మీకు దొరకవు. (National, pioneer, Fort St., George) Star of India కాపీ పెన్సిళ్లు ఎంతో సుఖముగా వ్రాయును. అరగవు. మా Blue, Red, Green పెన్సిళ్లు మంచి మేలేనవి. మీరు ఈ పెన్సిళ్లకొంటే మన దేశములో కరువులు పోవును. మద్రాసు పెన్సిళ్లతప్ప మరేమీ ముట్టనేముట్టవద్దు. వ్యాపారసమపాయములన్నియు చేయుదుము. నమూనాకట్ట రూ 1/-

వి. పెరుమాళ్లు శెట్టి & సన్సు, మద్రాసు.

ఉత్తరములు వ్రాయు పద్ధతినిగురించి ఏల కలత జేందెదరు?

కె. ఎమ్. జెనర్డిగారు

1770

WIDE-WORLD ENGLISH CORRESPONDENCE

సహాయముచే సదరు విషయము చక్కగా నేర్పుకొనుడు.

ఉత్తరములు వ్రాయుపద్ధతులను గురించి పూర్తిగా అన్నివిషయములు గల గ్రంథము.

విషయములు:—వ్యాకరణముగ్రములు, భాషా సంప్రదాయములు మొదలగువాటినిగురించియు, ప్రాక్టికల్

రిటర్-రైటింగు అండు జనరల్ ఉపాధ్యాయులకు ప్రముఖ వ్రాయబడిన పూర్తి ఆధ్యాత్మములు గలవు. ఇవిగాక అన్ని

విషయములనుగురించి మాదిరి ఉత్తరములు, వ్యాపారసంబంధమైన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు మొదలగునవి విశేషముగా

గలవు. చిన్న వత్తమునకుసంబంధించిన వర్తకుల ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు, కోర్టులు, ఇన్ కమ్టాక్సు, మునిసిపాలిటీ కుటుం

బము, బడి మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు, వ్యాపారమునకు సంబంధించినవియు, సామాన్యమైనవియు యిందు

లో గలవు. ఇది విద్యార్థులకు మిక్కిలి ఆమోల్యమైనది. ఒకటికి ధర రూ 1-12-0. వి.పి. కెపాలభయ్య ప్రత్యేకము.

ప్రచురించిన ఏజెంట్లు కావలెను. “ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలోనే వ్రాయవలెను.”

INDUSTRY OFFICE (Book Dept.) 22, SHAMBAZAR BRIDGE ROAD CALCUTTA

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0

ఈరకమార్గముతో వండ్లుతోమంటలను చిగుళ్లు గట్టవడును.

అనుకూలం రక్తము కారకుండును నోటయ్యర్థములేక ముం

డును. వండ్లుమార్గములకై తెల్లగా నుండును.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ.0-2-0

రక్తరేచనములు, బంకరేచనములు, జీగబిరేచనము

లు, అశీర్వాదరేచనములు, నీటిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ

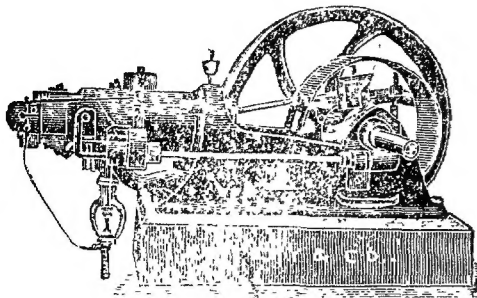
మాత్రలకు మాడుతూము నేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును.

పిటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. మెంటు గుండుచున్న.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు బొంబాయి.

మంచిసమయము! చౌక, శ్రేష్ఠమైనవి, ఉపయోగించని

మా సహాయమును ఉపయోగించుకొనుడు
తక్షణమే ఇచ్చుటకు ఈదిగువ తెలుపబడినవారకు మానదనన్నది

ఒక 32 బి. హెచ్. పి. రెండు 28 బి. హెచ్. పి. రెండు 20 బి. హెచ్. పి. ప్యాకమాదిరి హార్వెస్టింగ్ మెషిన్లు. బాగా ప్రసిద్ధియున్నవి.

ఒక 17 బి. హెచ్. పి. (కూడ్ స్టాండ్) ఆయిల్ ఎంజిన్. రెండు 10 అడుగులది. ఒకటి 12 అడుగులది లేట్ మెషిన్లు.

అనేక పరిమాణములలో పార్ట్ లుల్ స్టీముఎంజిన్లు, న్యూనాయమునకుకావలసిన పంపింగ్ పాంట్లులు, విన్ ఫ్యాక్రీ, సోడాఫ్యాక్రీ, షుగర్ ఫ్యాక్రీ, ఆయిల్ మిల్లులు మొదలగు పరి

శ్రమములకు కావలసిన ప్లాంట్లు, వర్తికల్ షరతు లంకామైరు బాయిలర్లు; స్టీముఎంజిన్లు, బియ్యపుమల్లలు మొదలగువాటికి కావలసిన పరికరములు. అనేకరకముల బియ్యపుమల్లలు మొదలగు నవికూడ గలవు.

ఒక 65 బి. హెచ్. పి. రబ్బర్ ప్రెస్, సి. సి. టైపు క్రూడుఆయిల్ ఎంజిన్.
ఒకదాని మాద్రస్ కాలకు వచ్చి మావద్దన ప్లాంట్ లనున్న శ్రేష్ఠమైన మెషిన్లవల మిక్కిలి తక్కువవని మీకే నమ్మకము గలుగును.

వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

Telegrams "ENDEAVOUR" Madras.
HEAD OFFICE:—43, Ripon St, Calcutta.
BRANCHES:—London, Bombay, Lahore, Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co., 1737
Engineers, Machinery Merchants & Government Contractors,
8, Sembudoss Street, G. T. MADRAS.

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము

1943

ఓంకారము వేదములకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకల్ప ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాల్మీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకల్ప నాదయై యలరారుచున్నది. సర్వోత్కృష్టతగల యీ రామాయణమహర్షివమునకు మహా నీయు లనేక లనేక సంస్కృతవ్యాఖ్యానతీరముల నేర్పరచియుండిరి. అందుఁ గొన్ని ముద్రింపఁబడి దర్శనీయుములుగను గొన్ని ముద్రింపఁబడని దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయూ గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భమిడిపాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు, ముద్రితాముద్రిత వ్యాఖ్యానములఁ జాలవఱకు నంతరించి పండితులు పాఠులు త్రిమతములు తదితరులు సరస్వతీ వ్యాఖ్యానతీరముల నుగమముగాఁ బ్రవేశించి చూచి యందలివి శేషములగాంచి సంతసించునట్లు వాక నాఁబరగు. సంతృప్తాంధ్ర వ్యాఖ్యానమును, ప్రతిశోకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము ననుసరించి చిత్రపటములును గలిగియుండు రామాయణ రచించి 50 పానుల డబుల్ రాయల్ సైజు ప్లాజాకాగితముమీద రెండుమాసము కొక్కొక్కసంపుటముగాఁ బ్రకటింపఁచున్నారు. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి యెండు చేయఁబడియుండును. జీవితశేషము యందుగడుప బద్ధకంఠులై శ్రీ కాన్తులవారు దీనింగల రాజకీయ నైతిక సాంఘిక మతభర్తృములను, విహితాముష్మిక మార్గములను గరతలాములముగాఁ జేసి ముద్రించుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంధ్రుఁడు బంధువఁడగిన గ్రంథము. ఇంతవఱకు బాంకాండమున వైరుపంపుటములు ముద్రింపఁబడినవి. అయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపఁబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ బెప్పించుకొనువారు కాశ్యోత చందాదారులుగా నెన్ని బడుదురు. కాశ్యోతచందాదారులు మొదట రు 0.8-0.00 ప్రవేశింపవలెను. చివరికి నెవచ్చును. సంపుటము 1కి పోస్టుఖర్చుగాక చందాదారులకు రు 1.2-0.0. ఇతరులకు రు 1.4-0.0. వివరములు మాకు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

వలయువారు:—

శ్రీ మద్వాల్మీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము,
ఆర్యాపురము, రాజమహేంద్రవరము.

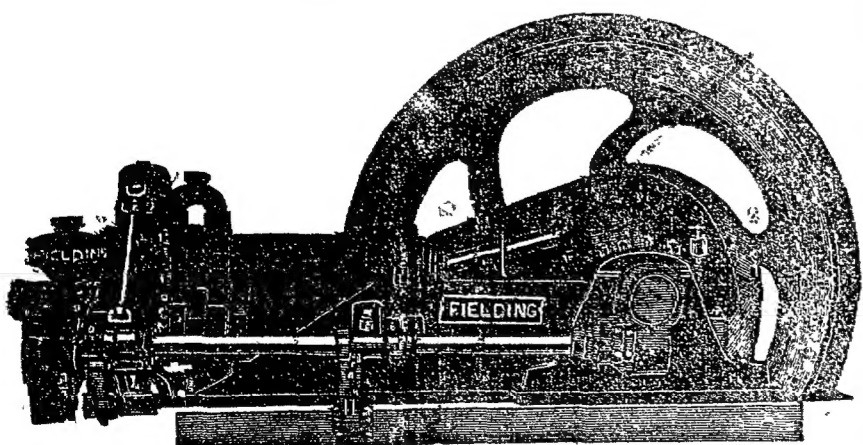
ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగ్” వేటుకు శమిదీశల్

క్విక్ సారింగు

కూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరై జరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

ఆరెఫోన్ డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 690 రు. 12, తంబుకెట్టిపేడి, మదరాసు. నెం 203 రు.

మానవశిల్పానినీ మాత్రమే

20 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

తెలుగులధను! (పోస్టుఖర్చులపైకేకము) గూఢధికము!

శరీరములో ఉష్ణధిక్తముచే కలిగిడి పైతృకాశల శీతాశ్రితికి దివ్యాత్మ్యము. అజీర్ణము, అరుచి, అపథితి, అజీర్ణము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సుర్యాంశుల బలమయ్యుచు, పిక్కిల, పొన్నములు, శరన్ను, త్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొవ్వులను బోగొట్టి భేదమును నుంచి యాశోగ్యమానకు కౌఠ్యను.

ఈ మాత్రలు భేదవాత నొవ్వులను వెంటనే మాన్యును. యింకా ఆనేకవిధములు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధమునుబట్టి చరమమాంశక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. నిరువాచా:— (1073)

ఆయుర్వేద జైద్యవిజయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు

తెలిఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారిచే మోటారు బండిని నడుపుదానము, మెకానిజమ్, మెయింటనెన్స్ నేర్పబడును.

మరియు మోటారుబండ్లు మరమ్మతులు, రంగులు వేయుట వగైరా అన్ని పనులను చేయబడును.

రెహమాత్ పత్రములు మంచివిప్రులైన ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.

అన్నివిధములైన సరలు సరసముగా యుండును. వివరములు తెలియగోరువా రీక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుటయును.

మేనేజరు,

సిటీ ట్రాక్సింగంపెని, 1736

2/3 అంపర్స్ వీధి, జి.టి. మదరాసు.

(రాజ్యేక పడమటికి)

22 ct ROLLED GOLD WRIST WATCHES

This is a very newest style watch fitted with high grade Swiss mechanism. Glass crystal lined, figures Arabic or Roman. Its design and finish will satisfy the most critical test. And an appearance equal to sovereign gold, very charming to look at and perfect time-keeper Guaranteed for 5 years.

Rs. 12/8
18 Carat Rolled Gold wrist watch Rs. 7

guaranteed for 3 years.

World famed "B" Time piece Rs. 2/8

German Alarm Time piece Rs. 5/-

"Negro" Alarm Time piece Rs. 5/-

Double bell Alarm Time piece Rs. 6/-

All guaranteed for 3 years

14ct Emden fountain pen 14ct gold nib Rs. 2/8

Write to: V. S. WATCH Coy.,

P. O. 105, MADRAS

5 నిమిషములలో గుణము
వేమమునందు ఎల్లచోట్లయందును. అపావక్యము
తన శోమములకు ఎత్తివేయును 5 నిమిషములలో
గుణము. ధర రు 1-కి 0.8-0. (1171వ)
అన్నపూర్ణ స్టోరు, పార్కుటౌన్ మద్రాసు

ఆ నం ద చంద్రిక వెల 1-0-0.

చతుర్తార చంద్రికాన్న చతుర్తారమై హాస్యరస భరితమై అంబరిమైని విసేద గ్రంథిత్తి. ఇందు శృంగార చతుర్తారములు నెరవారె యొకై చతుర్తారములు సరసుల చతురసంభాషణములు, ముద్దుకృష్ణ చాతుర్య పద్యములు, లంబోదరుడు, కుంభకర్ణుడు, సకల సుఖభిరాముడు, సోమరిపోతు, అమృతహస్తీ, బావమరదులు; సదినలు, తాతా మునుములు మొదలగు హాస్యపద్యములును, చిత్రపద్యములు అనేక విసేదపద్యములు విలసిల్లుచు అనందనందకల వెంచల్లుచున్నవి. చతుర్తార చంద్రిక 1904

చతుర్తార పద్యములు, శృంగార పద్యములు, హాస్య పద్యములు, సమస్యపద్యములు, శేకలపద్యములు, వేళ్య మాతల పద్యములు, విటుల పద్యములు మొదలగు అనేక విసేద పద్యములుగల చతుర్తార గ్రంథరత్నము వెల రు 0-12-0.

మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారు, కణియ, కృష్ణాజిల్లా.

Powell's Extract of Golden

3421

పవలుగారి ఆమోఘమైన నెగ రోగమునకు
అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

అంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండ
ములయొక్క వాపు, శుక్ల నవ్వుము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొద
లగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదుల నెగ ను పుచ్చుకొనిన తరుణమే
ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దాని నాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0
దీర్ఘ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 3-0-0

మా దివ్యౌషధములు సుప్రసిద్ధమైనదుకాణములన్నిటిలోను దొరుకును.

మా చిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుదు.

ఉత్తరము లన్నియు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.

Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bomb.

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలలో

భద్ర మై న ట్టి యు

672

నమయమునకు ఒదుగునట్టి

ఓరియంటల్ లైఫ్

భీమా చేయించుకొనుదు.

దీర్ఘ కాలమునుండి

అనేక కాలాదారులను

నిస్తారమైన

మూలధనము గలిగియున్న

గాప్ పాండూదేశీయ

భీమాకంపెనీ.

Apply for full particulars to

Oriental assurance } F. E. Vaid
Buildings, } Branch
Scretary

Post Box No. 8, Madras.

Bangalore Branch:

No. 3, South Parade, Bangalore.

Trivandrum Branch:

Trivandrum.

కా మి ని యా నూ నె

వెంట్ర కలే అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు.

వెంట్రకలువి దువ్వనపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ నొడలుపెట్టి పూర్తిగ
పాశగును అట్లుకాకుండ

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజ
ముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రకల కేజాడ్యమున్నను నూన్ని ఈ
దివ్యౌషధము వానిని మొత్తముగా వట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును.
కబచరీక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును
బుడ్డివల 1 రూపాయ. 3 బుడ్డభరించు రూ 2-10-0.

126

వీటిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

రిజిష్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏసువానన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వాయుడు

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న వలెను
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0 } మన్నిచితలను వ్యాపించును.
1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0 }

పై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందులనెక్కువము ప్రతివోటను విక్రయింప
బడును. లేకున్న సోలువతెల్లగు,

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ

155 బాల్కన్ మార్గము, బొంబాయి అని వ్రాసినచో మంచిది.

శ్రేష్ఠతరమైన పెంటుకల
తైలము "మణినూనె"

మిక్కిలి సువోహారమైన నునాపనగలది. వైట్ ఆ
యిల్ యితర ఆసాదకరమైనద్రవ్యము చేరుట లేదు. ఇది
చాలకాలమునుండి మంచిపనిముకలిగి, వాడుకలోనున్న
ది. బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే పెంటుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను
నల్ల గాను, బలముగాను యుండును. చుండును రాసీయక
పెంటుకలను బాగుగా పెంచును. యితరవివరములకు మా
క్రొత్త క్యాటలాగునకై వ్రాసిన ఇనామూగా పంపెదము.

ఆ తంక నిగ్రహ సార్వ సి,

219

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వేదాంత గ్రంథ నిలయం

చెబోలు, గుంటూరుజిల్లా.

1952

రాజయోగసాధన రూ 1-0-0

ఇందు గల ముఖ్యవిషయములు:— ఆత్మస్వరూప
ధ్యానము, చిహ్నీ (Will-power), ఆరోగ్య సాధన,
ప్రహ్వచర్యము, ఉర్ధ్వ శరీరస్థిత, ప్రాణాయామము,
వికాగ్రతకొఱు తొమ్మిదిసాధనలు ఇత సన్నియో
గసాధ్యములు గలవు.

భద్రకాంబలి

0-4-0.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బితో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.
అమృతాంజనము డిపో, నొంబాయి లేక వెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి వైద్యరత్న ఆయుర్వేదాశ్రమము

సుప్రసిద్ధ శాస్త్రీయాయుర్వేద విద్యావంశముల దొరకు స్థలము

క్యాటలాగులు కోరువారికి ఉచితముగ పంపబడును

ఆయుర్వేదాశ్రమము, 151, గోవిందప్పనాయకవీధి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు.

“స్వరస్సు అట్లాను టానికి మిక్కిలి
బలముగలది. నరములను జీర్ణ
కోశములను మంచి ఆరోగ్య
స్థితికి తెచ్చును. అందు
చేతనే నావద్దకువచ్చు
రోగులు అనేకులు
దీనినివాడి, అద్భు
తమైనగుణమును
పొందు
చున్నారు.”

ఎఫ్. ఆర్. సి ఎస్.

“అన్ని ఉదరరోగములకు, కాలిజ
సంబంధమైన వ్యాధులకు
అట్లాను టానికి మంచి
గుణమిచ్చుటను నేను
తెలిసికొంటిని.

అదిగాక నరముల బలహీనముగల
వారందరూ ఈ టానికును
నిర్భయముగా వాడ
వచ్చును.”

ఎల్. ఎమ్. ఆంధ్రు ఎస్.

సర్వకాలసంజీవి అగు
అట్లాను టానికును
యిప్పుడే పుచ్చుకొని
కాలసంజీవిని
వశపరచుకొనుడు
ఉష్ణదేశములకు తగిన టానికు

దేశమునందు రెండురీతులుగా పనిచేయుటవల్లనే అట్లాను
టానికు మిక్కిలి జయము పొందుచున్నదని ప్రతి వైద్యునికి బాగుగా
తెలియును. తక్షణమే నరములు, మెదడు, దేశమునంధుండు సన్నవి
మాంసము పాశములు మొదలగువానికి మంచిపుష్టి నిచ్చునట్టియు,
భుజించిన ఆహారము చక్కగా జీర్ణమగుటచేసి, బలమును హెచ్చించి
నట్టియు, విలువగల టషధులు యిందులో చేరియున్నవి. కృశించిన
భాగములను రెండింతలు వడితో మంచి ఆరోగ్యస్థితికి తెచ్చును. అందు
చేతనే అట్లాను టానికు అతి త్వరలోనే శాశ్వతమైన గుణమునిచ్చును.
కెమిస్టుల అందరివద్దను దొరకును

మదన్ సన్సు అండ్ కం.,

కెమిస్టులు, బొంబాయి

మద్రాసు డిపో విజంటు:—ఎ.ఎన్. ఆర్. మూర్తి.

అంధు సన్సు, లి. పావ్ హాస్పిటల్ ద్వే

“నేను మ్యూర స్త్రీనియా వ్యాధిగల
వారి నరములు కృశించిన
వారికి ఈ టానికును వాడి
తిని. అందుచే వారికి అ
మోఘమైన గుణము
కలిగినది నరముల
బలహీనము,
ముఖ్యముగా దీర్ఘ కాలమునుండి
అజీర్ణ వ్యాధితో కూడనర
ముల బలహీనముగల
వారికి దీనిని నేను
సిపార్సు చేయు
చున్నాను.” 1631

ఎ. బి. బి. ఎస్.

“నేను అట్లాను టానికును అనే
రకముల వ్యాధిగ్రస్తులకు వాడి
తిని మంచి గుణముగలిగినది.
అమితముగా పనిచేయు
వారికి ముఖ్యముగా
యది అద్భుతమైన
గుణమిచ్చినది.”

“పుష్టిని గోరు ప్రతి యొకరును
దీనిని తప్పక పుచ్చుకొను
టకు నేను శిపార్సు చేయు
చున్నాను.”

ఎల్. ఎమ్. అంధు ఎస్.